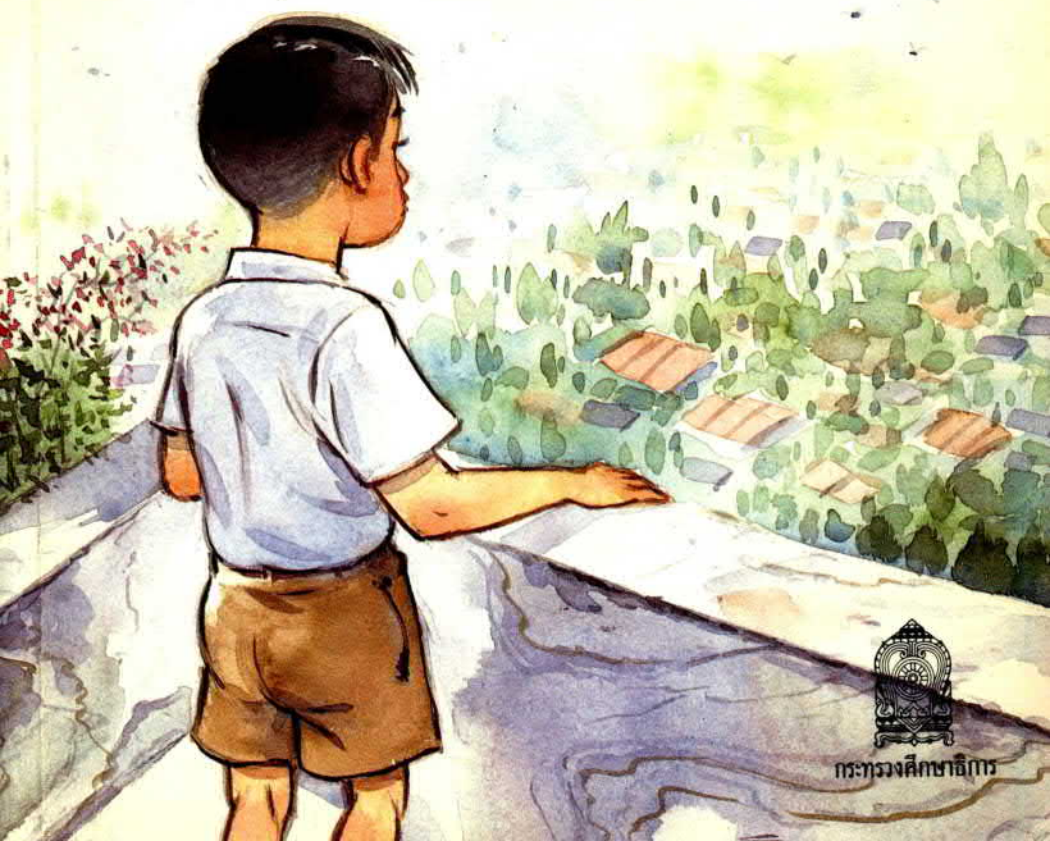

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ระดับมัธยมศึกษา

ผ่านไปได้ใจไหนมาก

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เกี่ยวกับสิ่งเลพย์ติด ระดับมัธยมศึกษา
เรื่อง

ผ่านไปดุจไอหมอก

ศูนย์พัฒนาหนังสือ
กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

ผ่านไปจุใจหมอก

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวน ๑๐,๕๐๐ เล่ม
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าของลิขสิทธิ์
ISBN 974-10-1509-7

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ผ่านไปดุง
ไอหมอก ระดับมัธยมศึกษาชั้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชา
สุขศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้
ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๖

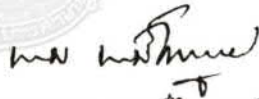
(นายอินทร์ สรีคุณ)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือเรื่อง ผ่านไปจุดจโหมอก เล่มนี้ กรมวิชาการจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการป้องกันและหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด เนื้อหาสาระของหนังสือจะสร้างความตระหนักในความร้ายแรงของสารระเหย ซึ่งนำเสนอในลักษณะของนวนิยายทำให้เกิดความเพลิดเพลินพร้อมกับได้เสนอภาพสลับกับเนื้อหาเป็นตอน ๆ ไป เพื่อเร้าใจให้น่าอ่านยิ่งขึ้น

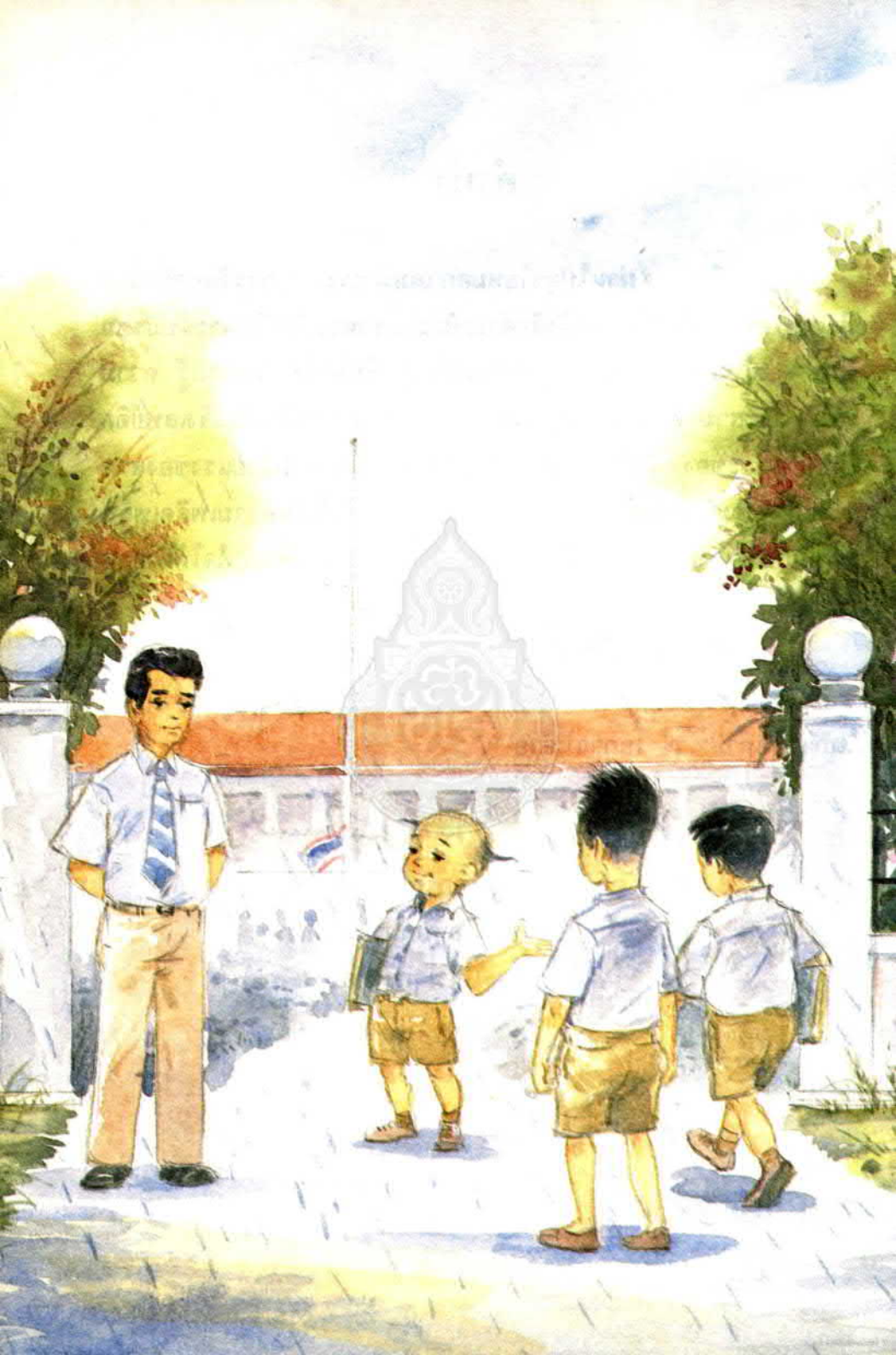
กรมวิชาการหวังว่านักเรียนคงจะได้รับประโยชน์และความบันเทิงจากการอ่านหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างดี กรมวิชาการขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายพนม พงษ์ไพบูลย์)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

ฝนตกหนักตลอดทั้งคืน และตกเรื่อยมาจนกระทั่งเช้า...

สุธี สนั่น และเสน่ห์พากันเดินฝ่าสายฝนที่ยังคงกระหน่ำลงมาอย่างหนาเม็ดตรงเข้าประตูโรงเรียน ซึ่งครูโกศลกำลังยืนอยู่

“ตายละ” ครูโกศลร้องขึ้น เมื่อลูกศิษย์เดินเข้าไปทำความเคารพ “ทำไมพวกเธอเดินลุยฝนมาตัวเปล่าอย่างนี้”

สุธียืนตัวตรงตอบอย่างฉะฉาน

“บ้านผมไม่มีร่มครับ”

ครูโกศลหันไปทางสนั่น

“เธอก็ไม่มีร่มเหมือนกันหรือ”

สนั่นขิดเท้า ทิ้งแขนแนบลำตัว เข็ดหน้ามองตรง ตอบด้วยเสียงอันทัง “ไม่มีครับ”

ครูโกศลถอนใจ ก่อนชำเลืองมองไปทางเสน่ห์ ที่ยืนยิ้มอยู่ทางเบื้องหลัง หัวคิ้วของครูขมวดเข้าหากันนิดหนึ่ง จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ทำให้ครูโกศลรู้ว่าเสน่ห์เป็นเด็กหนุ่มที่มีความผิดปกติทางสมอง

สนั่นพอจะเข้าใจในสายตาของครู จึงรีบพูดขึ้น

“พี่ชายผมเองครับ ชื่อเสน่ห์ เป็นเด็กปัญญาอ่อนครับ”

ครูโกศลพยักหน้านิดหนึ่ง ก่อนเอ่ยถามเบา ๆ

“แล้วเธอพามาโรงเรียนด้วยทำไมละ”

สนั่นยังคงอยู่ในท่ายืนตรงเช่นเดิม

“ที่บ้านผมไม่มีคนดูแลครับ ทุกวันน้องสาวผมจะเป็นคนดูแล แต่วันนี้เขาไปเก็บดอกมะลิที่สวนตั้งแต่ตีห้าครับ ผมจึงพามาเลี้ยงที่โรงเรียนด้วย

จะได้ไม่ต้องขาดโรงเรียนครับ”

ครูโกศลมีท่าทางหนักใจ ซ้ำเล็งมองไปที่เสนห์นิดหนึ่ง เห็นยังคงยืนยิ้มน้อยยิ้มใหญ่อยู่เฉย ๆ ก็พยักหน้า

“พาไปนั่งหลังชั้น แล้วก็อย่าให้ส่งเสียงอะอะรบกวนนักเรียนคนอื่น ๆ นะ ครูจะขออนุญาตครูท่านอื่น ๆ ให้”

สนั่นยิ้มแต่ ด้วยความดีใจ ทำท่าจะหมุนตัวเดินจากไป แต่ครูโกศลร้องเรียกขึ้น

“เดี๋ยวก่อน”

ทุกคนหันกลับมาขึ้นตรง

“รีบถอดเสื้อออกบิตแล้วผึ่งลมให้แห้ง อย่าสวมทั้งเปียก ๆ อย่างนั้นนะ”

“ครับ” สุธีและสนั่นตอบเป็นเสียงเดียวกัน จากนั้นจึงทำความเคารพครูโกศลแล้วพากันเดินตรงไปยังอาคารเรียน

ครูโกศลมองตามหลังเสนห์ไปด้วยความหนักใจ เพราะรู้ว่า การตัดสินใจอนุญาตให้สนั่นพาพี่ชายสมองพิการเข้าไปเลียงดูในห้องเรียนเป็นสิ่งไม่ถูกต้องนัก แต่เมื่อเทียบกับการที่สนั่นจะต้องขาดเรียนไปเพื่อเลียงดูพี่ชายของเขา ก็เป็นเรื่องที่น่าเสียดาย

ทั้งสนั่นและสุธีกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งเป็นชั้นสุดท้ายของโรงเรียนแห่งนี้ ครูโกศลรู้จักนักเรียนทั้งสองของตนดีว่า เป็นคนดี มีความตั้งใจเรียนสูง แม้ว่าฐานะครอบครัวจะค่อนข้างยากจน

สนั่นมีพี่น้องหลายคน พี่ชายคนโตที่ชื่อเสนห์พิการทางสมองมาตั้งแต่เกิด แม่ของสนั่นชื้อบุญช่วย อาชีพเป็นกรรมกรก่อสร้าง พ่อของสนั่นหายหน้าออกจากบ้านไปนานแล้ว

ส่วนสุธี เป็นเด็กดี มีความตั้งใจเรียนสูง สามารถทำคะแนนยอดเยี่ยมมาตลอด เท่าที่ครูโกศลรู้ พ่อของสุธีเสียชีวิตไปตั้งแต่สุธียังเด็ก เขาจึง

อยู่ในความดูแลของแม่เพียงลำพัง คืออยู่ที่สุธีเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว จึงไม่สร้างความยากลำบากในการเลี้ยงดูเท่าใดนัก

นอกจากจะมีบ้านอยู่ใกล้กันแล้ว สุธีและสนั่นยังเป็นเพื่อนสนิทกันมากด้วย ทุกวันเด็กทั้งสองจะเดินมาโรงเรียนด้วยกัน พูดคุยกันอย่างถูกอัชฌาศัย สนั่นนั้นมองไม่สู้ดีนัก แต่ก็มี ความมานะพยายาม ทุกครั้งที่มีความสงสัยหรือไม่เข้าใจในบทเรียนเขาจะนั่งฟังสุธีอธิบายอย่างตั้งใจ

ครูโกศลหวังว่า ลูกศิษย์ทั้งสองของตน คงจะมีอนาคตทางการศึกษาที่ดี

สุธีและสนั่นพาเสน่ห์เข้ามาในห้องเรียน เพื่อนนักเรียนพากันจ้องมองเสน่ห์ด้วยความสงสัย บางคนก็เดินมาถาม ซึ่งสนั่นก็บอกทุกคนไปตามความเป็นจริง

“รีบถอดเสื้อออกบิด แล้วผึ่งลมก่อนเถอะ” สุธีบอก พร้อมกับปลดกระดุมเสื้อ

สนั่นทำตาม ทั้งสองนำเสื้อนักเรียนที่เปียกปอนของตนออกบิด สะบัดแล้วผึ่งไว้กับพนักเก้าอี้

เสน่ห์ไม่ได้สนใจทำตามที่สุธีและสนั่นทำ เขาเดินไปทรุดนั่งที่เก้าอี้มองไปรอบ ๆ อย่างตื่นเต้นแล้วยิ้ม

สนั่นจัดการเสื้อของตนเรียบร้อยแล้วก็เดินมายังพี่ชาย จัดการถอดเสื้อที่เสน่ห์สวมใส่อยู่ออกบิด สะบัดและตากลมไว้

“เราว่าไปนั่งหลบลมที่มุมห้องนั้นดีกว่า” สุธีเอ่ยชวน พลางเดินไปนั่งยอง ๆ กอดอกอยู่ที่มุมห้อง

สนั่นจับแขนเสน่ห์ให้เดินตามไปด้วย หลังจากจับให้พี่ชายนั่งลงแล้ว สนั่นก็ทรุดลงนั่งกอดอกบ้าง

ครูใหญ่เสียงระฆังก็ดังกังวานขึ้น

แก๊ง ๆ...แก๊ง ๆ...แก๊ง ๆ

เด็กนักเรียนที่อยู่ในห้องพากันวิ่งออกไปนอกห้อง วันนี้ฝนตก นักเรียนไม่ต้องออกไปยืนเคารพธงชาติที่กลางสนาม แต่มายืนเข้าแถวที่หน้าชั้นเรียน สันนั้นคว้าเสื้อมาสวมให้เสนห์ เสร็จแล้วก็จัดการให้ตัวเองก่อนลากข้อมือพี่ชายให้มายืนเข้าแถวด้วย

นิยมเพื่อนร่วมชั้นคนหนึ่งเห็นเสนห์มายืนเข้าแถวแทรกอยู่ข้าง ๆ ก็รู้สึกไม่พอใจ ผลักร่างเสนห์ให้ห่างออกไป

“ไปยืนที่อื่น” นิยมบอก “เราไม่ชอบ”

สันนั้นไต่ขึ้นก็รีบดึงตัวพี่ชายไปยืนอีกด้านหนึ่ง พลังหันไปพูดกับนิมอย่างอ่อนน้อม

“พี่ชายเราเอง สมองเขาไม่ค่อยดี ไม่มีคนเลี้ยง เราเลยต้องพามาด้วย”

นิมยักไหล่อย่างไม่สนใจ

“อย่าให้รบกวนสมาธิตอนเราเรียนหนังสือก็แล้วกัน” นิยมพูด

“รับรอง” สันนั้นบอก “เราจะไม่ให้ใครเดือดร้อนเพราะพี่เราเลย”

นิมไม่ตอบ สะบัดหน้าไปอีกทาง

พอดีเสียงเพลงชาติดังขึ้น ทุกคนจึงเฝ้ายกมือ ยืนตรงจนเพลงชาติจบ เสียงหัวหน้านักเรียนนำสวดมนต์ดังขึ้นมาแทน สันนั้นรีบหันไปจับมือเสนห์ให้ยกขึ้นพนมซึ่งเสนห์ก็ทำตามอย่างตื่นเต้น

หลังจากการสวดมนต์หน้าเสาธงจบลง เสียงครูโกศลซึ่งเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนมัธยมเล็ก ๆ แห่งนี้ก็ดังขึ้น

“สวัสดีนักเรียน วันนี้ฝนตกหนัก และคงจะตกหนักอย่างนี้ไปอีกหลายวันเพราะเข้าฤดูฝนแล้ว” ครูเว็นเสียงลงนิดหนึ่ง “สิ่งที่ครูห่วงใยมากก็คือโรคภัยไข้เจ็บอันจะเกิดจากการตากฝนซึ่งได้แก่ไข้หวัดและปอดบวม

เพราะฉะนั้น นับจากวันนี้ไป ขอให้นักเรียนห้าม หรือเสียกันฝนสำหรับ
สวมมาโรงเรียนกันให้ครบทุกคน”

ครูโกศลเว้นเสียงลงครู่หนึ่ง

“วันนี้ ครูมีเรื่องสำคัญจะพูดเรื่องหนึ่ง”

นักเรียนพากันเงยบกริบ ด้วยตั้งอกตั้งใจ

“เรื่องที่ครูจะพูดนี้ เป็นเรื่องร้ายแรง มีผลต่อชีวิต อนาคตของ
นักเรียนทุกคน สิ่งนั้นคือยาเสพติด...” ครูเน้นน้ำเสียงตรงคำว่า ยาเสพติด
ก่อนนั่งเงยไปครู่หนึ่ง

“นักเรียนทุกคนคงรู้ดีแล้วว่า บุหรี่เป็นสิ่งไม่ดี นอกจากจะทำลาย
สุขภาพให้เสื่อมโทรมลงแล้ว ยังอาจเป็นตัวชักนำให้ติดยาเสพติดชนิดอื่น ๆ
อีกด้วย โดยเฉพาะเฮโรอีน ซึ่งถือเป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงที่สุด เมื่อผู้ใด
เสพเข้าไปแล้วจะทำให้สมองเสื่อม ความคิดอ่านช้าลง ร่างกายผอมซูบซีด
ท้องผูกอย่างรุนแรง ตับซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญมากในการดำรงชีวิตอยู่ของ
ร่างกายเสื่อมลง ระบบหายใจถูกกด ทำให้หัวใจเต้นผิดจังหวะอาจเสียชีวิตได้
ทั้งยังเป็นที่ยึดเกาะของสังคมด้วย”

เพื่อนนักเรียนหลายคนพากันชำเลืองมองมาทางนิคม ซึ่งรู้กันว่า
แอบสูบบุหรี่เสมอ นิคมเชิดหน้าอย่างไม่พอใจ

เสียงครูโกศลพูดต่อ

“ปรากฏว่า ทุกวันนี้ พวกค้ายาเสพติดใช้วิธีใหม่ โดยอัดยาเสพติด
ใส่ไว้ในมวนบุหรี่ เมื่อสูบเข้าไปก็จะทำให้ติดทันที เพราะฉะนั้น คนสูบ
บุหรี่จึงมีโอกาสตกเป็นเหยื่อของพวกค้ายาเสพติดได้อย่างง่ายดาย ครูจึง
ขอเตือนให้นักเรียนบางคนที่เคยสูบบุหรี่ เลิกสูบเสีย นอกจากนั้น นักเรียน
ที่ไม่เคยสูบบุหรี่มาก่อน ก็จงอย่าคิดริลองเป็นอันขาด เพราะการสูบบุหรี่
มิใช่สิ่งโก้เก๋อย่างใดเลย นอกจากนั้นยังอาจทำให้เราตกเป็นเหยื่อของยา

เสพย์ติดโดยไม่รู้ตัวอีกด้วย และขอให้นักเรียนทุกคนระวังคนแปลกหน้าที่เข้ามาตีสนิท พวกนี้อาจเป็นแก๊งขายยาเสพย์ติดก็ได้”

ครูโกศลจบคำกล่าวอบรมนักเรียนก็อนุญาตให้ทุกคนเข้าชั้น...

ถึงเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน เสียงระฆังก็ดังกังวานขึ้นอีกครั้ง

สนั่นลุกขึ้นยืน พลงหันไปชวนสุธี

“ไปกินข้าวกันดีกว่า ป่านนี้เส้นหิวยແ່แล้ว”

สุธีพยักหน้ารับคำ ล้วงหยิบอับข้าวกลางวัน ที่แม่ของตนจัดเอาไว้ให้ตั้งแต่เช้าออกมาถือไว้ สนั่นเองก็หยิบอับข้าวของตนออกมาด้วย

เขาหันไปทางเส้นหิและร้องบอก

“เส้นหิ ไปกินข้าว”

เส้นหิยิ้มด้วยความดีใจ ลุกขึ้นเดินตามสุธีและสนั่นไปอย่างว่องไว ทั้งสามเดินไปที่ใต้ต้นก้ามปูใหญ่ ซึ่งทอดร่มเงาแผ่กว้างลงมาและเป็นที่นั่งกินข้าวกลางวันของสุธีและสนั่นเสมอมา

ลงนั่งเปิดอับข้าวแล้วสนั่นก็แบ่งข้าวสุกที่อัดอยู่ในอับเสียจนแน่น ออกครึ่งหนึ่งใส่ลงบนฝาอับ ตักไข่ต้มครึ่งฟองวางลงไป

เส้นหิรีบยื่นมือมาหยิบอย่างหิวกระหาย

“เดี๋ยวก่อน ยังไม่ได้เติมน้ำปลา” พุดจบก็หยิบถุงพลาสติกเล็ก ๆ ที่ใส่น้ำปลาสีขาวเข้มเอาไว้เกือบครึ่งถุงขึ้นกัดเจาะให้เป็นรู นำมาโรยใส่ไปบนข้าวและไข่ต้มทั้งที่อยู่ในอับและบนฝาอับ เสร็จแล้วก็ยื่นส่วนที่อยู่ในอับ ซึ่งมีข้าวมากกว่าไปให้เส้นหิ

เส้นหิรับไปตักกินอย่างเอร็ดอร่อย

สุธีเปิดอับข้าวของตนบ้าง วันนี้แม่ผัดพริกแกงกับถั่วฝักยาวราดมาให้ ถึงจะมีไม่มากนัก แต่เขาก็ตักแบ่งให้สนั่นและเส้นหิคนละช้อน

เพียงครูเดียว เสน่ห์ก็ยืนอับเปล่า ที่ไม่มีข้าวสุกติดอยู่เลยสักเม็ดเดียว มาที่หน้าสนั่น

“ไม่อ้อมหรือ” สนั่นหันไปถาม

เสน่ห์ยิ้มหวาน

สนั่นดักข้าวในส่วนของตัวเองใส่เต็มลงไปให้ เสน่ห์จึงชักมือกลับไป ดักกินต่อ

“แล้วเธอจะอ้อมหรือ” สุธีถามเพื่อน “แบ่งของเราไปบ้างซิ”

พูดแล้วก็ดักข้าวในอับใส่ลงไปในฝาอับของสนั่น ซึ่งสนั่นก็ยอมให้ สุธีดักข้าวของตนเติมมาให้เพียงช้อนเดียวก็เอามือป้องไว้

“พอแล้ว เดี่ยวเธอไม่อ้อม”

สุธีพยายามขยับขยอกอีกหลายครั้ง แต่สนั่นก็ยืนย่นคำเดิม เขาจึงนั่ง กินข้าวต่อไปจนหมด

สำหรับเสน่ห์นั้น พอวางอับข้าวลง ก็วิ่งออกไปที่สนามหญ้า ตรง เข้าไปหานักเรียนชายรุ่นน้องที่กำลังกอดรัดพิถีพิถันเล่นกันอยู่

“เล่นด้วย เล่นด้วย” เสน่ห์ร้อง เด็ก ๆ พวกนั้นเฮโลมารุมกันกอดปล้ำ เสน่ห์

“ดู” สนั่นพยักหน้าให้สุธีดู “ไต่ยังกับหมียังไปเล่นปล้ำกับเด็ก ๆ”

สุธียิ้มด้วยความเอ็นดู แต่แล้วหัวคิ้วของเขาก็ขมวดเข้าหากัน เอื้อม มือมาสะกิดเข้าสนั่นให้หันไปดู

“นิยม วันชัย” สนั่นเอ่ยชื่อเพื่อนนักเรียนร่วมห้องที่กำลังเดินตรง เข้าไปหาเสน่ห์ซึ่งกำลังกอดรัดพิถีพิถันอยู่กับเด็กรุ่นน้องอย่างสนุกสนาน

“ไ้ปัญญ่าอ่อน โตเป็นวัวเป็นควายแล้ว ยังมาเล่นกับเด็กอีก”

ไม่พูดเปล่า นิยมใช้เท้าเตะกันเสน่ห์เบา ๆ

เสน่ห์ไม่พอใจที่ถูกรังแกจึงลุกพรวดขึ้นโดดเข้าใส่ เหยี่ยงหมัดซ้าย

หมัดขวาไปที่นิยมกับวันชัยเป็นการใหญ่

“ไอ้เด็กโขงเอ๊ย ออยากเจ็บตัววี” วันชัยร้อง แล้วตบหัวเสนห์จนหน้าขมำ

สนั่นลุกพรวดออกจากที่ วิ่งเข้าใส่วันชัยอย่างรวดเร็ว หมัดที่กำแน่น ตั้งแต่ลุกขึ้นยืนชกเข้าใส่ใบหน้าของวันชัยอย่างแรง จนหน้าหงาย นิยมปรีเข้ามาช่วยแต่สู้ซึ่งวิ่งตามมาด้วยควำแขนเอาไว้ เพื่อห้ามปราม ทำให้นิยมต้องออกแรงสะบัดหลายครั้งครั้นเห็นไม่หลุดแน่แล้ว จึงหันมาชกใส่เป้าตา สู้กระเด็นไปแผ่อยู่กับพื้น

สนั่นถูกนิยมและวันชัยรุมแบบ ๒ ต่อ ๑ แต่เขาก็สู้สุดฤทธิ์ ชกซ้ายป่ายขวาออกไปอย่างกลัวเจ็บ

เด็กนักเรียนพากันวิ่งมามุงดูการต่อสู้ด้วยความสนใจ

ขณะที่นิยมควำम्मเกละของสนั่นได้และกระชากเอาไว้ เพื่อให้วันชัยชกอย่างสบายมือ วงล้อมของนักเรียนก็แตกฮือ ร่างของครูโกศลก้าวตรงเข้ามาด้วยใบหน้าถึงทึง

“หยุด” ครูตวาดเสียงดังลั่น “ครูบอกให้พวกเธอหยุด”

นิยมปล่อยมือจากम्मเกละของสนั่น ถอยห่างออกไป ในขณะที่สนั่นส่งเสียงหอบด้วยความโกรธ

เสนห์ยังนั่งร้องไห้ฮือ ๆ พุดพืมพำอยู่ในลำคอ

“เธอ ๒ คนมานี้” ครูชี้มือไปที่นิยมและวันชัย “รู้ไหมว่าเขาเป็นคนพิการ” ครูชี้มือไปที่เสนห์ เด็กทั้ง ๒ คนพยักหน้า “แล้วไปรังแกเขาทำไม” ครูโกศลเสียงดังด้วยความโกรธ “ถ้าเธอมีเรื่องกับคนอื่น ครูจะไม่ว่าเลย นี่มาเรื่องกับคนที่สมองไม่สมประกอบอย่างนี้ มันไม่ใช่ลูกผู้ชายเข้าใจไหม ว่ามันไม่ใช่ลูกผู้ชาย”

นักเรียนทั้งหมดเงยบกริบ ไม่เคยเห็นครูโกศลโกรธมากเช่นนี้มาก่อน

“สนั่น” ครูเรียก

สนั่นยืนตัวตรงเป็นการรับคำ

“ไปเอาไม้เรียวที่ห้องครูมา”

สนั่นหมุนตัววิ่งไปยังห้องพักของครูโกศล เขาวิ่งกลับมาพร้อมกับไม้เรียวอันหนึ่ง ส่งให้ครูไปถือไว้

“หันหลังมา” ครูสั่งเด็กเกรทั้ง ๒ คน “ครูตีเธอในฐานะที่เธอไม่มีความเป็นสุภาพบุรุษ ขอบรังแกคนพิการ ไม่มีทางสู้และทำร้ายใครได้ ไม่ใช่ตีเธอเพราะทะเลาะกับเพื่อน”

ครูโกศลหวดไม้เรียวลงไปบนกันของนิมและวันชัยคนละ ๓ ที แต่ละทีเสียงดังเพียว จนนักเรียนที่รายล้อมอยู่หน้าเสีย

ครูโกศลหันมาทางสนั่น ใช้ไม้เรียวชี้

“เธอด้วยเหมือนกัน”

สนั่นยกมือกอดอก หันหลังให้ครูทันที

“รู้ไหม ครูตีเธอเพราะอะไร”

สนั่นแหงนหน้าตะโกนตอบเสียงดัง

“เพราะก่อเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นครับ”

“ดี” ครูโกศลร้อง “จำไว้ คราวหน้าอย่าลงมือเอง ครูยังอยู่ ต้องให้ความยุติธรรมกับเธอได้ และต้องรู้ว่าใครผิดใครถูก”

พุดจบครูโกศลก็หวดไม้เรียวลงบนกันของสนั่นเสียงดังขวบ ขวบ ขวบ

“พวกเธอทุกคนจำไว้ อยู่โรงเรียนเดียวกัน มีครูคนเดียวกัน เปรียบเหมือนพี่น้องที่มีพ่อคนเดียวกันด้วย เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรทะเลาะวิวาทกัน

อย่างนี้ ควรที่จะเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามัคคีกัน หากใครก่อเรื่องเช่นนี้ขึ้นมาอีก
ครูจะทำโทษอย่างหนัก ไป แยกย้ายกันไป”

สนั่นเดินคลำรอยไม้เรียวกลับมาที่ได้ต้นก้ามปู

สุธีเดินตามมาด้วยความสงสาร

“เจ็บไหมสนั่น” เขาถามเบา ๆ แต่แทนที่สนั่นจะแสดงอาการเจ็บปวด
กลับยิ้มร่า

“สบายมาก มดกัดยังคันกว่า” พูดแล้วก็หัวเราะ เหมือนไม่มีอะไร
เกิดขึ้น

“สงสารแต่ เสน่ห์ นะซี โตปานนี้แล้วยังโดนรังแกอยู่อีก จะสู้เขา
ทั้งที หลับหูหลับตาเหวี่ยงส่งเดช แล้วมันจะไปถูกแมวที่ไหนล่ะ จริงไหม”

สุธีหันไปมองทางเสน่ห์ที่ยังนั่งร้องไห้อยู่กลางสนามหญ้าเช่นเดิม

“เหน” สนั่นตะโกนเรียก “มานี่”

เสน่ห์ลุกขึ้นเดินมาหาอย่างว่าง่าย

“เจ็บซะ” สนั่นสั่ง เสน่ห์นั่งเจ็บเป็นปลิดทิ้ง

พอตีระฆังเข้าเรียนภาคบ่ายดั่งขึ้น สนั่นกับสุธีจึงลุกขึ้นแล้วเดิน
กลับไปห้อง โดยมีเสน่ห์เดินตามหลังไปเงิบ ๆ

นิยมนกับวันชัยแอบซุ่มอยู่ที่ประตู พอสนั่นเดินผ่านไป เขาก็คว้าข้อมือ
สุธีเอาไว้ “ระวังตัวไว้ เจ็บแน่”

สุธีสะบัดแขนออกแล้วเดินไปนั่ง สายตาของนิยมนกับวันชัยที่มอง
ตามบอกให้รู้ว่า คนทั้งสองพูดจริง

สุธีใจสั่นริกด้วยความหัวนเกรง

“พวงมาลัย ดอกไม้กำ มาแล้วครับ”

สนั่นเห็นกระดังที่มีพวงมาลัยและดอกไม้กำวางอยู่จนพูนสูงเอาไว้บนหัวเดินร้องขายไปตามถนน ซึ่งมีบ้านเรือนปลูกอยู่ห่าง ๆ กัน ทั้งสองฟาก

ทุกวัน หลังจากเลิกเรียน สนั่นจะต้องรีบกลับบ้านมารับพวงมาลัยที่มาลี น้องสาวคนเล็กของเขาร้อยและจัดเอาไว้ให้ นำไปเดินขายจนกว่าจะหมด

“พวงมาลัย ดอกไม้กำ มาแล้วครับ” สนั่นส่งเสียงร้อง

“แะมานี่หน่อย” น้านวล แม่ของสุธี รีบวิ่งออกมาหน้าบ้าน เมื่อได้ยินเสียงร้องขายพวงมาลัยของสนั่น ทุกวันแกจะซื้อพวงมาลัยพวงละ ๕ บาทเป็นประจำ

“พวงหนึ่งไซ้ไหมน้ำ” สนั่นถามอย่างรู้ใจ “น้านวลอยากได้พวงไหน เลือกได้ตามสบาย สำหรับน้ำผมถือเป็นลูกค้าพิเศษ เลือกได้ ชมได้ แต่ฟรีไม่ได้” สนั่นพูดจ้ออย่างอารมณ์ดี

“หยิบมาเถอะ พวงไหนก็เหมือนกัน” น้านวลบอก

“น้ำไม่เลือกเอง แล้วอย่าไปฟ้องสุธีมันว่า ผมขายของไม่ดีให้น้ำไม่ได้นะ เตียวมันไปด่าผมตาย”

พูดแล้วสนั่นก็เลือกพวงมาลัยพวงเล็ก ๆ ที่สวยที่สุดใส่ถุงกระดาษ น้านวลรีบไปแล้วก็ล้วงหยิบเอาแต่พวงมาลัย ส่งถุงกระดาษคืนไปให้สนั่น

“น้ำเอามาก็ทิ้งเปล่า ๆ สนั่นจะได้เอาไปใส่ให้คนอื่นเขา”

“ขอบคุณน้ำ” สนั่นบอก “น้านวลละก็ใจดีอย่างนี้แหละ ฉันทันรักน้ำจริง ๆ เกิดชาติหน้าขอเกิดเป็นลูกน้ำอย่างสุธีมันด้วยคนก็แล้วกัน ว่า

แต่ว่า สุรีมันอยู่ไหนล่ะ ไม่เห็นโผล่หน้ามาข้างนอกบ้าง”

“อ้อ ทำการบ้านอยู่ ไม่รู้ไปมีเรื่องชกต่อยกับใครมา ตาเขียวปดเลย”
 นำนวลบอก

สนั่นหัวเราะกึก แล้วยื่นหน้าให้นำนวลดู

“ผมก็เขียวเหมือนกัน” สนั่นยกมือคลำรอยเขียวช้ำที่โหนกแก้ม
 “ความจริงก็ผมนี่แหละไปมีเรื่องกับเขา สุรีมันเข้าไปห้าม พวกนั้นนี่ก็ว่า
 สุรีมันมาช่วย เลยชกเข้าให้เปรี้ยงเดียวเท่านั้นแหละน้ำ หงายท้องฝั่ง”

สนั่นทำท่าทางประกอบ แต่นำนวลยกมือกุมอกด้วยความตื่นเต้น
 ตกใจ

พอดีสุรีโผล่หน้าที่มีบาดาข้างขวาเขียวปดออกมา สนั่นเห็นแล้ว
 ก๊ยกมือชี้ หัวเราะตัวงอ

“เป็นไงเพื่อน ปวดไหม”

สุรีเดินยิ้มออกมาหาสนั่น

“คราวหลัง เธอไม่ต้องเข้าไปยุ่งเรื่องของเรามากกว่า เดี่ยวโดนลูกหลง
 เข้า นำนวลจะมาหาว่าเราพาเธอไปเจ็บตัว” สนั่นพูด “ทำอะไรอยู่ล่ะ”

“การบ้านที่ครูโกศลให้ไง” สุรีตอบ “พรุ่งนี้ต้องส่งแล้วนะ เธอทำ
 แล้วหรือยัง”

สนั่นยกกระดิ่งขึ้นเทินบนหัวแล้วใช้มือชี้

“นี่ไง ทำอยู่นี่ไง” พูดแล้วก็หัวเราะ “พรุ่งนี้เช้าเธอค่อยมาสอนเราก
 ก็แล้วกันนะ”

พูดจบสนั่นก๊ยกมือโบกให้

“ไปก่อนละเดี๋ยวขายของไม่หมด” สนั่นหมุนตัวเดินออกไปพร้อมกับตะโกนร้องขายพวงมาลัย

สุรีและนำนวลยืนมองตามหลังสนั่นไปด้วยความชื่นชม ถึงสนั่นจะ

เรียนหนังสือไม่เก่งและมีฐานะค่อนข้างยากจน แต่เขาก็ไม่เคยแสดงความทุกข์ใจหรือหม่นหมองออกมาให้เห็น ไม่ว่าจะเป็นคำพูดคำจาหรือนิสัยใจคอ สนั่นมีความร่าเริงแจ่มใสตลอดเวลา และสิ่งหนึ่งที่น่านวลและสุธีชื่นชมก็คือความรับผิดชอบต่อครอบครัวที่สนั่นมีมากกว่าเด็กในวัยเดียวกัน

“ความจริงแม่ไม่จำเป็นจะต้องไหว้กระดุกพ่อทุก ๆ วันหรอก อาทิตย์หนึ่งไหว้เสียทีหนึ่งก็ได้ แต่นี่เห็นสนั่นเขาเป็นเด็กดี มานะหาเลี้ยงครอบครัวก็เลยอดหนุน อย่างน้อยก็ยังได้ช่วย ๆ กัน” แม่บอกเหตุผลที่ซื้อพวงมาลัยของสนั่นทุกวัน

“จริงครับ” สุธีเห็นด้วย “สนั่นเป็นคนดี ถึงจะพูดจาเอะอะปึงปึง สนุกสนานแต่เขาก็ดีกว่าใครหลาย ๆ คน”

“แม่เห็นสนั่นเขาช่วยพ่อแม่ทำมาหากินแล้วก็ชื่นใจ” น่านวลพูด
สุธีก็หันมามองพื้นแล้วพูดเบา ๆ

“ผมเสียอีก ไม่ได้ช่วยอะไรแม่เลย”

น่านวลนึกขึ้นได้ว่าคำพูดของตนอาจจะทำให้ลูกเสียความรู้สึก จึงรีบดึงตัวเข้ามากอด

“ลูกมีหน้าที่เรียนหนังสือไงละ สิ่งที่ลูกจะช่วยแม่ได้อย่างดีที่สุดก็คือเรียนให้เก่ง ๆ โตขึ้นเป็นคนดี รู้จักทำมาหากินแล้วก็เลี้ยงดูแม่ในยามแก่เฒ่า”

สุธีเงยหน้าขึ้นยิ้มให้แม่

“ผมสัญญาว่าจะไม่ทำให้แม่ผิดหวังเลยครับ”

น่านวลลูบหัวสุธีด้วยความเอ็นดู นึกไปถึงสามีแล้วน้ำตาของนางก็ซึมออกมา ถ้าสามีของนางไม่ด่วนตายจากไปเสียก่อน คงได้ชื่นใจกับความน่ารักของลูกชายคนเดียว เช่นกับที่น่านวลได้ชื่นชมอยู่

“แม่” สุธีร้องเรียกด้วยความตกใจ “แม่ร้องให้ทำไมครับ”

“ไม่มีอะไรหรอกลูก” น่านวลส่ายหน้า ยกมือขึ้นเช็ดน้ำตา “แม่

ปลื้มใจในตัวลูกมากเกินไปหน่อยเท่านั้น ผู้หญิงก็เป็นอย่างนี้แหละลูก ดีใจ
น้ำตามันก็ไหล เสียใจน้ำตามันก็ไหลเหมือนกัน” นำนวลพยายามยั้งให้
ลูกชายดู

“ว่าแต่ลูกทำการบ้านเสร็จแล้วหรือ”

“ครับ” สุธีตอบ “วันนี้ครูโกศลให้การบ้านแค่ ๕ ข้อเท่านั้น ทำ
เดียวเดียวก็เสร็จ”

น่านวลพยักหน้าแล้วยกมือขึ้นแตะรอยเชียวซ้ำที่เบ้าตาสุธี

“เจ็บไหมลูก ดูซิ ต่อยมาได้ ที่อื่นมีตังเยะไม่ต่อย ต้องมาต่อยที่
สำคัญอย่างนี้ เกิดตาบอดไปจะว่าไง”

“ไม่หรอกครับแม่” สุธีบอก “ลูกผู้ชาย เรื่องแค่นี้สบายมาก”

น่านวลค้อนลูกชายอย่างเอ็นดู

“สบายตามสนั่นเขาละซี ไหนเล่าให้แม่ฟังซิ เรื่องมันเป็นอย่างไร
เมื่อกี้แม่ถามก็ไม่ยอมบอก”

“นิยมกับวันชัยครับ เขาชอบเกเรเสน่ห์ ทั้งที่รู้ว่าเสน่ห์สมองไม่ดี
อย่างนั้นก็ยังมาล้อ เสน่ห์โกรธก็เลยสู้ พวกนั้นช่วยกันรุมตีเสน่ห์จนร้องให้
สนั่นทนไม่ได้ก็เข้าไปชกกับนิยมและวันชัย ผมเข้าไปห้าม เขาเลยชกผม
เข้าให้ หงายฝั่งเห็นดาวเต็มท้องฟ้าไปหมดเลยครับ”

สุธีพูดแล้วหัวเราะ

แต่น่านวลไม่เห็นเข้าไปด้วย

“คราวหลังต้องระวังเนื้อระวังตัวหน่อยนะ จะห้ามจะปรามใคร
ต้องดูให้ตีสும்สี่ยั่วเข้าไประหว่างนี้ เกิดเขามีมีดมีปืน เราก็คะตายเปล่า”

“คงไม่ถึงขนาดนั้นหรอกครับ” สุธีร้อง “ครูโกศลห้ามนักเรียน
ทะเลาะกันแล้ว ถ้าใครชกต่อยกันครูจะลงโทษอย่างหนัก”

น่านวลพยักหน้า เอ๋ขึ้นเบา ๆ

“พูดถึงเสน่ห์แล้วก็สงสาร เกิดมาไม่สมประกอบอย่างเด็กคนอื่นเขา โตแต่ตัว สมองไม่ยอมโตด้วย เด็กพวกนั้นก็ร้าย คนพิกลพิการอย่างนี้ ยังไปยั่วไปแหย่รังแกเขาอีก ทำไมไม่คิดบ้างว่า หากเกิดเป็นพี่น้องตัว จะเป็นอย่างไร”

“ถึงเสน่ห์จะเป็นอย่างนั้น แต่เขาก็ไม่เคยรังแกใครนะครับแม่ วัน ๆ เอาแต่นั่งยิ้ม แล้วก็พูดคนเดียว สนั่นสั่งให้ทำอะไร ก็ทำตามทุกอย่าง”

“โธ น่าเอ็นดู” แม่ว่า “แล้วพาไปโรงเรียนอย่างนี้ ครูเขาไม่ว่า เอาหรือ”

สุธีสายหน้า

“ครูโกศลใจดีมากครับ พอสนั่นเล่าให้ฟังว่าที่บ้านไม่มีใครดูแลเสน่ห์ เพราะมาลิต้องออกไปเก็บดอกมะลิที่สวนในตอนเช้า หากไม่เอามาเลี้ยงที่โรงเรียนด้วย สนั่นจะต้องหยุดโรงเรียน ครูโกศลจึงอนุญาตให้พาเสน่ห์ มาด้วยทุกวัน และยังรับปากจะขออนุญาตครูคนอื่นให้ด้วยนะครับ”

“ครูท่านคงไม่ยากให้สนั่นขาดเรียน” นำนวลพูด

“ครับ” สุธีตอบ “แล้วครูยังรับปากอีกว่า จะติดต่อโรงเรียนสอน คนปัญญาอ่อนให้เสน่ห์ด้วยนะครับ”

นำนวลยิ้มด้วยความชื่นชม มองหน้าลูกชายสุดที่รักด้วยความปลาบปลื้มก่อนเอ่ยถามเบา ๆ

“อีกไม่นานก็จะสอบเลื่อนชั้นแล้วใช่ไหม”

“ครับ” เขาตอบ “แต่ผมไม่อยากให้วันนั้นมาถึงเลยละครับแม่”

“ทำไมล่ะลูก” นำนวลร้อง

“ผมกับสนั่นจะไม่ได้เรียนหนังสือด้วยกันอีกแล้วละซีครับ สนั่นบอกกับผมว่าเขาจะต้องออกมาหางานทำ ช่วยเหลือปั้าช่วย”

นำนวลผ่นลมหายใจยาว

“ไม่เป็นไรหรอกลูก สนั่นเขาก็มีเหตุผลที่ดี และนายกองเอง อีกอย่าง บ้านเราก็อายุใกล้กันแค่นี้ คิดถึงเมื่อไรก็ไปหากันได้ แม่คิดว่าเมื่อลูกไปอยู่ โรงเรียนใหม่ก็คงได้เพื่อนใหม่บ้างหรอก”

“แต่ก็คงไม่รู้จักกันเหมือนสนั่นหรอกครับแม่” สุธีนั่งเงียบไปครู่หนึ่ง จึงเอ่ยถามขึ้น “แม่รู้ไหมครับ พ่อของสนั่นเขาหายไปไหน ทำไมจึงไม่เคยพบเลยล่ะครับ”

น่านวลเลิกคิ้วสูง มองหน้าลูกชายอย่างไตร่ตรอง ก่อนเอ่ยเบา ๆ

“แม่เล่าให้ฟังแล้ว ลูกอย่านำไปเล่าหรือพูดให้สนั่นฟังเป็นอันขาดนะ เดียวเขาจะเสียใจ”

“ครับ” สุธีรับคำด้วยความมอยากรู้

“ตอนที่ลูกกับสนั่นยังไม่เกิด แม่กับพ่อเพิ่งย้ายมาอยู่ที่นี้ใหม่ ๆ อยู่มาได้พักหนึ่ง ครอบครัวของสนั่นก็ย้ายมาอยู่บ้าง ตอนนั้นป้าช่วยก็ยังไม่มิลูกเหมือนกัน แกอยู่กับลุงชิตสามี่แก แม่กับพ่ออยู่กันมาหลายปีก็ยังไม่มิลูก จนนึกว่าใครจะต้องเป็นหมันแน่ ๆ แต่ป้าช่วยนั้นเขามิท้องก่อน ก็ท้องเสียที่นี่แหละ “น่านวลหยุดเสียงลงครู่หนึ่ง เหมือนทบทวนความทรงจำ” ก่อนที่ป้าช่วยแกจะตั้งท้อง ลุงชิตไม่รู้ไปทำอะไร เกิดติดยาเข้าให้ ดูเหมือนจะเป็นผงขาวหรืออะไรนี่แหละ ติดขนาดหนักเลย รูปร่างผอมเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก เดินไปทางไหนก็มีแต่คนรังเกียจ เพราะมีคนเคยเห็นลุงชิตเที่ยวหยิบข้าวของของชาวบ้านไปเสมอ ป้าช่วยโกรธมาก ทะเลาะกับลุงชิตถึงขนาดทุบตีกัน จากนั้นลุงชิตก็หายหน้าไป ทิ้งให้ป้าช่วยอยู่เพียงลำพังคนเดียว گیرจ้างทำงานก่อสร้างอย่างที่เห็นทุกวันนี้แหละ พอลุงชิตหายหน้าไปได้ไม่ถึงเดือน ป้าช่วยก็ถึงได้รู้ตัวว่า มีท้องขึ้นมาเสียแล้ว”

“หมายความว่า พ่อของสนั่นชื่อลุงชิตหรือครับ” สุธีถามน่านวล พยักหน้า ก่อนพูดต่อ

“ลุงชิตหายหน้าไปเป็นปี จนเสน่ห์อายุได้ขวบกว่าจึงกลับมาอ้วนท้วนสมบูรณ์เป็นปกติ บอกว่าเลิกยาแล้ว ป้าช่วยก็เลยให้อยู่กินด้วยต่อไป จนมีสนั่นกับมาลี คราวนี้ลุงชิตหวลกลับไปใช้ยาอีก ก็เลยกลับสภาพเดิม ป้าช่วยโกรธมาก ทบตีขับไล่ลุงชิตออกจากบ้าน แล้วก็ไม่ได้กลับมาอีกเลย”

สุธีถอนใจยาวอย่างเศร้าสลด ชีวิตคนเรานี้หนอ จะหาความสมบูรณ์เพียบพร้อมทุกอย่างไม่ได้เลย

“ครูโกศลเคยเล่าให้นักเรียนฟังว่า เฮโรอีนหรือผงขาวมีพิษร้ายมาก จะทำให้สมองเสื่อม พิกการ หรืออาจตายได้”

น่านวลถอนใจยาวบ้าง

“แม่และใคร ๆ ก็คิดอย่างนี้เหมือนกัน ที่เสน่ห์ต้องมีอาการทางสมองจนทุกวันนี้ก็เพราะติดต่อกาบลุงชิตนี่แหละ” น่านวลนั่งเงิบไปครู่หนึ่ง “กรรมของเสน่ห์จริง ๆ”

“ไม่ใช่เสน่ห์คนเดียวหรอกครับ” สุธีพูด “สนั่นก็ต้องรับเคราะห์กรรมไปด้วยเหมือนกัน ไหนจะต้องขายพวงมาลัยหาเลี้ยงครอบครัว ยังจะต้องดูแลเสน่ห์ที่ทำอะไรเองเกือบไม่ได้อีก ผมเห็นสนั่นเขาเลี้ยงพี่ชายของเขาแล้วก็ยกย่อง ดินะครับที่เสน่ห์ไม่ดีอ้อ สนั่นสั่งอะไรก็ทำตาม หากเกิดพูดกันไม่รู้เรื่องละก็ สนั่นคงปวดหัวตายเลย”

น่านวลทำหน้าตื่น

“เป็นมากขนาดนั้นเชียวหรือลูก”

“ครับ” สุธีพูดเศร้า ๆ “แต่สนั่นเขารักพี่ชายเขามากนะครับ ไม่เคยแสดงท่าทางรังเกียจหรือเบียดเบียนเลย”

“โชคดีของเสน่ห์ที่มีน้องติดอย่างนี้” น่านวลพูด

“ผมถึงเสียใจที่สนั่นไม่ได้เรียนต่อที่โรงเรียนเดียวกับผมอย่างไรล่ะครับแม่” สุธีพูดแล้วเงิบไป

วันชัยทั้งตัวพึงกำแพงซีเมนต์รั้วบ้านข้างทางอย่างกระวนกระวายใจ กระเป๋านักเรียนสีดำของนิยมที่ลืบนั่น เพราะไม่มีสมุดหนังสือบรรจุอยู่ในสัปดาห์เดียว หนีบอยู่ที่รักแล้ว วันชัยยกเท้าข้างหนึ่งไปทางด้านหลัง และยื่นไว้กับกำแพง

“ทำไมมาช้านัก” วันชัยบ่น

“เดี๋ยวก็มา” นิยมตอบ ล้วงหยิบหวีอันโตซึ่งหนีบอยู่ที่กระเป๋าลังขึ้นเสยผมที่ยืดยาวจนขึ้นขึ้นไปข้างบน ๒-๓ ทีแล้วเสียบเอาไว้ที่เดิม

“ว่าแต่ นายแน่ใจนะว่าสนั่นมันกลับไปแล้ว” วันชัยหันไปถาม

“อ้อ แ่น” นิยมพยักหน้า ทอดสายตามองไปตามทางเดินที่ยาวออกมาจากโรงเรียน

วันชัยมีท่าทางหงุดหงิด

“ขี้เกียจรอจัง เอาไว้วันหลังค่อยมาดักใหม่ไม่ดีกว่าหรือ” นิยมสั่นหน้า

“ไม่ เราหมั่นไส้สุธีมานานแล้ว เห็นเรียนเก่ง ทำเตะ ครูก็รัก พวกในห้องก็รัก”

วันชัยยักคิ้ว

“ตามใจ แต่เราไม่ยุ่งด้วยนะ นายจัดการของนายเอง”

“แน่นอน นายไม่ต้องมายุ่งกับเราหรอก แค่สุธีคนเดียวเรื่องเล็กมันปอดจะตาย วันก่อนเราชกจนหน้าหงายยังไม่เห็นสุธีเลย”

“ก็นั่นละซี แล้วนายจะไปเล่นงานเขาทำไม เราไม่เห็นด้วยเลย” วันชัยออกความเห็น

“เฉยเถอะ นายไม่รู้อะไรก็เงียบไว้ เราจัดการของเราเอง” นิยมยกมือขึ้นโบก โดยไม่ลืมชวนไหลขึ้นไปส่ายอย่างยียวน “นั่นไง มาแล้ว”

วันชัยหันไปทางมือชี้ของนิยม เขาเห็นสุรสีห์หัวกระเป๋านักเรียนเดินตรงมา

“เรารีบไปก่อนดีกว่า นายเล่นของนายเองก็แล้วกัน” พุดจบวันชัยก็ก้าวเดินไปอีกทางหนึ่ง นิยมเปลี่ยนไปยืนพิงกำแพงในท่าเดียวกับวันชัย สายตาของนิยมจ้องมองไปที่ร่างของสุรสีห์ซึ่งเดินใกล้เข้ามาอย่างหาเรื่อง สุรสีห์เดินคิดถึงการบ้านที่ครูให้มาอย่างเพลิน ๆ จึงทำให้ไม่ได้สังเกตเห็นร่างของนิยมที่ยืนดักรออยู่ เขาก้าวเดินมาอย่างปกติ

แต่พอจะผ่านร่างนิคมที่ยืนรออยู่ สุรสีห์ก็ต้องชะงัก

ขาข้างหนึ่งของนิคม ยื่นออกมาขวางไว้

“นิ...ยม” สุรสีห์หันไปเอ่ยเรียกชื่อของคนที่ยกเขาไว้ด้วยอาการกุกกัก ความกลัวแล่นปราด จนทำให้ใบหน้าของสุรสีห์ซีดเผือดลงอย่างเห็นได้ชัด “เธอ จะทำอะไรหรือ”

นิคมเอวชาลง ปราดเข้าใส่สุรสีห์ด้วยใบหน้าดุตัน

“จะเล่นนายนะซิ” นิคมพุดพร้อมกับกระชากคอเสื้อสุรสีห์เข้ามา “หมั่นไส้มานานแล้ว”

สุรสีห์ตัวสั่นด้วยความกลัว

“แต่ เรา ไม่ เคยมีเรื่อง อะไรกัน มาก่อนเลยนี่” สุรสีห์พยายามชี้แจง

“มีสิ วันก่อนที่นายเล่นเราไง” นิคมหาเรื่อง

“อ้อ เปล่าละ เธอเข้าใจผิด เราเพียงแต่จะห้ามเธอเท่านั้น”

“ไม่รู้” นิคมไม่ยอมฟัง “เราอยากจะได้รู้ว่านายแน่ใช่ไหม”

“ไม่” สุรสีห์ส่ายหน้า “อย่าทำเราเลย เราไม่เคยคิดร้ายกับเธอสัก

นิดเดียว” สุธีพูดเสียงสั่นเครือ แต่นิยมกลับได้ใจ วางท่าขึงขังจริงจังขึ้น
ไปอีก

“วางกระเป๋าลง” นิยมสั่ง “แล้วมาชกกัน”

“ไม่ เราไม่สู้” สุธียกมือขึ้นไหว้ “เราไหว้ละ ปล่อยเราไปเถอะ”

“ไม่สู้รี นี่ไง” นิยมชกเปรี้ยงเข้าให้ที่เบ้าตาอีกข้างหนึ่งของสุธี
อย่างแรง สุธีร้องเสียงหลง ยกมือขึ้นกุมเบ้าตาด้วยความเจ็บ

“โอ้ย ตาบอดแล้ว เธอชกตาเราแตกแล้ว ฮือ ๆ” สุธีร้องให้ออกมา
นิยมหน้าเสีย ปล่อยมือออกจากคอเสื้อของสุธี หันซ้ายมองขวา
ว่ามีใครเห็นการกระทำของตนหรือไม่ จากนั้นก็ออกวิ่งหนีไปอย่างไม่คิดชีวิต
สุธีลงนั่งกุมหน้าร้องไห้อยู่กับที่ ด้วยความเสียใจและเจ็บปวดที่
ลูกตา เขาเกรงไปว่า แรงชกที่ค่อนข้างหนักของนิยมจะทำให้ตาข้างนั้น
ของเขาเป็นอันตรายถึงกับบอดไปจึงร้องไห้หนักขึ้น

พักใหญ่จึงค่อย ๆ หยิบกระเป๋าขึ้นถือ เดินกุมตาข้างที่โดนชก
กลับบ้าน

ยังไม่ทันถึงก็พบกับสนั่น ซึ่งเดินร้องขายพวงมาลัยผ่านมา

“สุธี” สนั่นร้องด้วยความตกใจ “เป็นอะไร ทำไมเดินร้องไห้มา
อย่างนี้”

สนั่นวางกระดังพวงมาลัยลง จับมือที่กุมตาข้างหนึ่งของเพื่อนออกดู

“โอ้ เขียวปัดเลย” สนั่นร้อง แล้วเปลี่ยนท่าทางเป็นเจ็บแค้นแทน
“ใครทำเธอ บอกเรามาเดี๋ยวนี้” สนั่นกำหมัดเข้าหากันอย่างโกรธจัด
“นิยมกับวันชัยใช่ไหม” สนั่นเดา

สุธีซึ่งอาการเจ็บบรรเทาลงไปบ้างแล้วเอ่ยขึ้น

“ข้างเขาเถอะ”

“ข้างไม่ได้” สนั่นไม่ยอม “เธอเป็นเพื่อนเรา เราต้องแก้แค้น

ให้เธอ” สนั่นเอาระดั่งขึ้นมามี “ไปพาเราไป เราจัดการเอง”

“อย่าเลย เราไม่เอาเรื่องเขาหรอก” สุธีพูด ไม่ยอมก้าวเดินไปตามที่สนั่นบอก “เธอไปขายของเถอะ เดี่ยวจะขายไม่หมด”

สนั่นพึดพึดอย่างไม่พอใจ ในที่สุดก็ยอมทำตามสุธี

“แต่เธอบอกเราคำหนึ่งได้ไหม ใครเป็นคนทำเธอ”

“นิยม” สุธีตอบ “แต่เธอไม่ต้องไปทำอะไรเขานะ เราไม่ยอมมีเรื่อง”

สนั่นกัศกรามกรอด

“วันชัยด้วยหรือเปล่า”

สุธีส่ายหน้า

“งั้นกลับ” สนั่นประคองเพื่อนให้เดินไปบ้านตลอดทางเขาไม่ได้ร้องขายพวงมาลัยของเขาสักคำเดียว

พอก้าวเข้าไปในบ้าน นำนวลก็ปรีเข้ามาหาด้วยความตกใจ

“ตายแล้ว ทำไมตาเป็นอย่างนั้นอีกแล้วล่ะลูก” นำนวลร้อง รีบจับหน้าสุธีเข้าไปดูจนใกล้ “นัยน์ตาเป็นอะไรบ้างหรือเปล่าก็ไม่รู้”

“ไม่เป็นอะไรหรอกครับ” สุธีตอบ “ผมหลับตาทัน” เขาแกล้งพูดตลกให้แม่สบายใจ แต่นำนวลไม่ยอมขันด้วย ออกปากคาดคั้นทันที

“บอกแม่มาเดี๋ยวนี้ว่าใครทำลูก”

สุธียิ้มนิ่ง เพราะรู้ว่า ถ้าพูดออกไป แม่ของเขาจะต้องไปเล่นงานนิยมด้วยการฟ้องพ่อของเขาหรือครูโกศลอย่างแน่นอน

ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้น นิยมคงถูกลงโทษอย่างหนัก แล้วเรื่องมันก็จะไม่จบลงง่าย ๆ

นำนวลเห็นลูกชายยิ้มนิ่งเรียบจึงหันไปทางสนั่น

“สนั่น ใครทำลูกชายนา” นำนวลพูดเสียงสั่นเพราะความโกรธ

“น้ำรู้นิสัยลูกน่าดีว่าไม่เคยรังแกใคร คงไม่ไปหาเรื่องใครก่อนแน่ ๆ”

สนั่นพยักหน้า

“โซ่หน้า คนอย่างสุธีไม่เคยหาเรื่องใครก่อนหรอก ต้องโดนรังแกแน่ ๆ”

สนั่นบอก “นิยม คนที่มีเรื่องกับผมวันก่อน มันดักชกสุธีระหว่างทางกลับบ้าน” สนั่นเล่า “ความจริงเขาควรจะมาชกผมสิถึงจะถูก สุธีไม่ได้มีเรื่องกับเขาสักหน่อย”

“น้ำไม่ยอม ใครจะมารังแกลูกน้าอย่างนี้ไม่ได้” พุดจบหน้านวลก็ก้าวออกจากบ้าน อย่างรวดเร็ว

สุธีรีบวิ่งไปจับมือแม่ของตนเอาไว้ แต่น่านวลก็สะบัดจนหลุดแล้วก้าวฉับ ๆ ตรงไปทางโรงเรียน

“เธอไม่ควรบอกแม่เลยว่าใครเป็นคนชกเรา” สุธีหันไปต่อว่าสนั่น

“อ้าว ทำไมละ ดิฉัน น่านวลจะได้ไปฟ้องครูโกศลให้ฟาดกันเสียให้เข็ด ทีหลังจะได้ไม่กล้ามาล้งแกเธออีก”

สุธีสั่นหน้า

“มันจะไม่อย่างนั้นนะซี ดุชิ ขนาดเราไม่ได้ทำอะไรให้เขาเลยสักนิดเดียว แค่อุดมือเขาไม่ให้รุ่มเธอเท่านั้น เขายังอาฆาตตามรังแกเราอย่างนี้ ถ้ายังครูไปตีหรือลงโทษเขามากขึ้น เขาคงตามเล่นงานเราไม่หยุด”

“ก็ให้ลองดุชิ เธอไม่ต้องกลัว เรายังอยู่ ไม่มีใครกล้าทำอะไรเธอหรอก”

“แต่เธอไม่ได้กลับบ้านพร้อมเราทุกวันนะ” สุธีร้อง “เธอจะมาคุ้มกันเราได้อย่างไร”

“ต่อไปนี้เราจะกลับบ้านพร้อมเธอ” สนั่นสัญญา

“แล้วของที่เธอต้องขายล่ะ พวงมาลัย ดอกไม้กำพวกนี้”

“ไม่เห็นแปลก กลับมาค่อยเอาออกไปขายก็ได้ ขายเย็นหน่อย

ก็หมดตึกนึกแค่นี้ก็หมดเรื่อง” สนั่นพูดง่าย ๆ แล้วยกกระดังขึ้นเทินหัว “วันนี้ เราต้องไปก่อน นายอยู่บ้านคนเดียวได้ไหม ไม่ต้องกลัว เราเจอที่ไหน อัดคันทันที” สนั่นพูดอย่างให้คำมั่นสัญญา

“อย่างนะ ถ้าเธอเป็นเพื่อนเรา อย่าทำอย่างนั้นเป็นอันขาด” สุธีร้อง “ทำไมล่ะ” สนั่นงูมง “ยังเป็นเพื่อนเธอเราจะต้องแก้แค้นให้เธอสิ”

สุธีส่ายหน้า

“เราไม่ต้องการให้เรื่องยาวต่อไปอีก ช่างเถอะ ถึงอย่างไรนิยมเขาก็เป็นเพื่อนเรา เรียนหนังสือห้องเดียวกัน เรื่องแค่นี้ไม่ถึงกับตายหรือ ห่วงแต่แม่สิ ป่านนี้ไปฟ้องครูโกศลแล้วก็ไม่รู้”

“ดี คุณจะได้ทำโทษที่รังแกคนไม่สู้” สนั่นว่า ก้าวเดินออกจากบ้าน สุธี “เธอไม่ต้องไปห้ามหน้านวลเขาหรือ ลูกเขา ๆ ก็ต้องรัก ใครจะมารังแกทำร้ายฟรี ๆ ได้อย่างไร”

“พวงมาลัย ดอกไม้กำ มาแล้วครับ”

สุธีได้ยินเสียงร้องขายพวงมาลัยดังจากปากของสนั่นเป็นคำแรก เขารู้ดีว่าสนั่นเจ็บแค้นแทนเขามาก และหากสนั่นพบนิยมที่ไหน ความใจร้อนของสนั่น คงทำให้เขาไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ นิยมจะต้องถูกสนั่นเล่นงานหนักเสียกว่าที่นิยมทำกับเขาอีกหลายเท่า

ถึงนิยมจะตัวใหญ่เท่าเทียมกับสนั่น แต่สุธีก็รู้ว่า นิยมเกรงกลัวสนั่นมาก ที่จริงแล้วนิยมเป็นเพียงคนที่ชอบแสดงตัวว่ามีอำนาจเหนือกว่าคนอื่นเท่านั้น แท้จริงแล้วใจของนิยมไม่มีอะไรเลย ถ้าใครกล้าที่จะแสดง ความไม่เกรงกลัวเขาออกมา นิยมก็จะไม่กล้าข่มเหงรังแกคน ๆ นั้น

ยิ่งกับสนั่นด้วย นิยมรู้สึกเสียใจคอดี และถ้าไม่มีวันชัชคอยช่วยเหลือ อยู่ละก็นิยมจะพยายามหลีกเลี่ยงการมีเรื่องกับสนั่นอย่างเด็ดขาด เพราะ

สนั่นนั้นเวลาโมโหขึ้นมาแล้ว ไม่เคยกลัวใคร จะตัวใหญ่หรือตัวเล็กกว่า จะคนเดียวหรือหลายคน สนั่นลุยเข้าชกต่ออย่างไม่ว่ากลัวเจ็บมาหลายครั้งแล้ว

นิยมกับวันชัย ติดอยู่ในกลุ่มนักเรียนเกร ที่ชอบสร้างปัญหาให้แก่ ชื่อเสียงและเพื่อนนักเรียนร่วมโรงเรียนคนอื่น ๆ เขาทั้งสองไม่ชอบเข้าห้องเรียน แต่มักหนีโรงเรียนไปเที่ยวตามศูนย์การค้าหรือติดไปกับเพื่อนเด็กเกรโรงเรียนอื่น ครูโกศลเคยคาดโทษเอาไว้ว่า ถ้านิยมหรือวันชัย มีเรื่องราวอะไรอีกครึ่งเดียว ครูจะเชิญผู้ปกครองให้มาลาออก

ซึ่งก็ไม่ได้ทำให้วันชัยและนิยมหวาดเกรงแต่อย่างใด เขาเพียงแต่งดการหนีโรงเรียนไปเกาะเกาะตามสถานที่ต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่ยอมเข้าห้องเรียน หนังสือ คอยเที่ยวเข้าหาและรังแกคนอื่นเสมอมา

เท่าที่สุธีรู้จัก พ่อของนิยมมีอาชีพส่งหนังสือพิมพ์ วันทั้งวันจะต้อง ขับรถมอเตอร์ไซด์ตระเวนไปตามที่ต่าง ๆ จึงไม่มีเวลาดูแลนิยมซึ่งเป็นลูกชายคนเล็ก แต่ก็ไต่บันทึกสถิติความเกรของลูกประดังเข้าหูอยู่ตลอดเวลา จนพ่อของนิยมเองก็เบื่อหน่ายในความประพฤติของนิยมมาก

“ทำไมนิยมถึงเป็นอย่างนี้” สุธีพูดเบา ๆ “เขาไม่รู้เลยหรือว่า สิ่งที่เขาทำเป็นสิ่งไม่ดี”

น่านวลก้าวกลับเข้ามาในบ้านแล้วตรงเข้าไปที่สุธี

“แม่ฟ้องครูใหญ่แล้ว เขารับปากจะจัดการให้” น่านวลพูดพลาง จูงมือสุธีให้เดินไปนั่งที่เก้าอี้ “รอแม่อยู่นี้ เดี่ยวจะเอาน้ำอุ่นมาประคบให้” พูดแล้วก็เดินไปติดไฟต้มน้ำ รอจนพอร้อนก็ยกมาที่สุธี

“ดูสิ มันน่าเจ็บใจไหม แม่เลี้ยงของแม่มา จะตีสักทีก็ยังไม่เคย แล้วมันเรื่องอะไรถึงได้มาต่อมายชกลูกแม่จนเขียวช้ำอย่างนี้”

“ไม่เป็นไรหรอกครับ” สุธีแก้มองพูดตลกอีก “ลูกผู้ชาย ห่างหัวใจมาก”

น่านวลค้อนสุธี พลางหยิบผ้าเช็ดหน้ามาเทน้ำอุ่นใส่ลงไป แล้วทำ

เป็นลูกประคบ นำมาวางบนรอยเขียวช้ำที่ขอบตาของลูกชาย

“พรุ่งนี้มาบอกแม่นะ ว่าครูลงโทษเด็กเกรคนนั้นอย่างไรบ้าง ถ้าวางขนาดนี้แล้ว ยังไม่ทำอะไรอีกละก็ แม่จะแจ้งความกับตำรวจจริง ๆ ด้วย”

แม่ของสุธิพุดขณะประคบน้ำอุ่นลงบนเบ้าตาที่เขียวช้ำของสุธิ ซึ่งแม้จะเป็นคำพูดที่แม่พุดออกมาอย่างเรียบ ๆ แต่สุธิก็มั่นใจว่า แม่จะทำเช่นนั้นจริง ๆ

วันรุ่งขึ้น สุธิไปโรงเรียนตามปกติ ตาทั้งสองข้างของเขา มีรอยเขียวช้ำเป็นวงกลม มองดูเหมือนใส่แว่น จึงทำให้เพื่อน ๆ พากันหัวเราะและล้อกันอย่างสนุกสนาน

ซึ่งสุธิก็ไม่ได้ว่าอะไร ยิ้มให้เพื่อนเหล่านั้นด้วยความใจเย็น

เข้าห้องเรียนไม่นาน ครูโกศลก็มาเรียก

“น้ากลัว เรื่องที่น้าवलมาฟ้องแน่ ๆ” สนั่นเดา “ความจริงเราไม่ควรหาเรื่องให้เธอเดือดร้อนเลย ถ้าวันนั้นเราไม่ไปมีเรื่องกับ ๒ คนนั้น เธอก็ไม่ต้องใส่แว่นตากันแดดอย่างนี้”

“ช่างมันเถอะ” สุธิบอกแล้วเดินออกไปจากห้องเรียนตรงไปยังห้องพักครูใหญ่

พอก้าวเข้าไปก็พบกับวันชัยยืนหน้าสลตอยู่เบื้องหน้าครูโกศล

“วันนี้นายนิยมไม่มาโรงเรียน” ครูโกศลพูด “ครูเลยเรียกนายวันชัยมาสอบถามดู”

“ครับ” สุธิไม่รู้จะพูดอะไร ครูโกศลจึงหันไปถามวันชัย

“เธอรู้เห็นกับนายนิยมด้วยหรือเปล่า”

“เปล่าครับ” วันชัยรีบตอบทันที “ผมยังห้ามเขาด้วยครับว่า ไม่ควรไปทำอะไรสุธิ”

“ไหนเล่ามาซิ นายนิยมพูดอะไรบ้าง” ครูโกศลพูด

“เขาชวนผมไปดักสุริที่ข้างบ้านจัดสรรครับ เขาบอกว่าจะชกสุริ
ชวนผมร่วมด้วย เพราะสุริจะรวมผมตอนมีเรื่องกับสนั่น แต่ผมไม่เอา เดินหนี
ไปก่อนที่สุริจะเดินมาถึงครับ”

“แล้วตอนนี้นายนิยมอยู่ไหน” ครูโกศลถาม

“ผมไม่ทราบครับ”

“เธอรู้จักบ้านเขาไหม”

“รู้จักครับ” วันชัยตอบ

“เย็นนี้ไปบอกนายนิยมให้มาพบครูเสียดี ๆ ถ้าไม่มา ครูจะมีหนังสือ
ไปเชิญผู้ปกครองมาพบ”

“ครับ” วันชัยตอบ

ครูโกศลพยักหน้า

“ไปได้”

วันชัยโค้งคำนับครูโกศลครั้งหนึ่งก่อนหมุนตัวเดินกลับออกจากห้องไป
ครูโกศลจึงหันมาทางสุริบ้าง

“เป็นไงบ้าง เจ็บมากไหม”

“ไม่ครับ” สุริตอบตามความจริง

“ตอนที่เขาชกเธอเขาบอกหรือเปล่าว่า เขาโกรธเธอเรื่องอะไร”

“เขาบอกว่า เขาหมั่นไส้ผมมานานแล้ว อีกอย่าง ผมไปหาเรื่อง
เขาก่อนตอนที่เขามีเรื่องกับสนั่น ผมบอกเขาว่า ผมไม่ได้มีเรื่องกับเขา
เพียงแต่จะห้ามเขาเท่านั้นเขาก็ไม่ฟัง จะให้ผมชกกับเขา ผมไม่สู้ เขาก็เลย
ชกผมแล้ววิ่งหนีไปครับ”

“เกลียดจริง ๆ คนอย่างนี้” “ครูโกศลกัดฟันพูด ทำผิดแล้วไม่ยอม
รับผิด ชอบรังแกคนที่เขาไม่สู้”

ครูโกศลยังกัฏกรามกรอด “ครูสอนอยู่เสมอว่าไม่ให้ทะเลาะกัน ไม่ให้รังแกกัน ให้รักกันเหมือนพี่เหมือนน้อง แต่นี่ผลเป็นไม่ได้ ต้องหาเรื่องรังแกคนอื่นตลอดเวลา ถ้าเขาไม่มาพบครู ครูจะให้พ่อเขามาลาออกไปเลย เด็กอย่างนี้ไม่เป็นที่ปรารถนาของโรงเรียนนี้”

“แต่..” สุธีเอ่ยขึ้นเบา ๆ “ครูครับ”

“ทำไมรี” ครูโกศลขมวดคิ้วด้วยความสงสัย “เธอมีอะไร”

“ผมไม่อยากให้ลงโทษนิยมนักขนาดนั้นครับ” สุธีตอบ “เขาอาจจะไม่ได้ตั้งใจทำผิดร้ายแรงอย่างนี้ก็ได้ อีกอย่างนิยมนักเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกับผม เรื่องแค่นี้ผมไม่อยากให้เขาต้องออกจากโรงเรียนเลยครับ”

“เห็นไหม คนดีมันก็เป็นคนดีวันยังค่ำ” ครูโกศลพูดอย่างพอใจ “ดีแล้วละที่เธอรู้จักให้อภัย ไม่ผูกใจเจ็บ ที่จริงครูเองก็ไม่อยากจะลงโทษนิยมนักขนาดนั้น เพราะมันเท่ากับเป็นการตัดอนาคต แต่ครูเคยคาดโทษเอาไว้แล้วว่า ถ้านายนิยมนักทำผิดอีกครั้ง ครูจะไล่เขาออก ในเมื่อเธอซึ่งเป็นเจ้าทุกข์ไม่เอาความ ครูก็จะให้เขามาขอโทษเธอแล้วสัญญาว่าจะไม่รังแกเธออีก เขียนสัก ๓ ทีให้หลายจำ จะได้ไม่ไปรังแกคนอื่น ดีไหม”

“ครับ” สุธีตอบแล้วยิ้ม

ครูโกศลยิ้มตอบ ยกมือขึ้นขยี้หัวสุธีเบา ๆ ท่าทางอันเต็มไปด้วยความโกรธเกรี้ยว หายไป ครูพูดเบา ๆ ว่า

“ครูดีใจ ที่ลูกศิษย์ครูเป็นคนดี รู้จักให้อภัยผู้อื่น”

“มาลี มาลีเอ๋ย”

ป่าช่วยร้องเรียก พร้อมกับเอื้อมมือไปเขย่าร่างลูกสาวคนเล็กเบา ๆ

“ตื่นเถอะ เดี่ยวจะไปเก็บมะลิไม่ทัน”

มาลียกมือบิดขี้เกียจ ก่อนลุกขึ้นนั่ง ปรี๊ดตาขึ้นมองรอบ ๆ

เสน่ห์ยังนอนกลิ้งอยู่ที่ปลายเท้า สนั่นส่งเสียงกรนเบา ๆ

“ก็โม่งแล้วแม่” มาลีถาม

“ตี ๔ กว่าแล้ว ลูกเถอะลูก” ป่าช่วยพูด พร้อมกับเดินไปที่เตาไฟ ซึ่งหม้อข้าวที่ตั้งอยู่กำลังเดือดปุด ๆ

มาลิลุกขึ้นเดินไปที่โถ่งน้ำ ใช้ขันพลาสติกจ้วงตักน้ำขึ้นมาล้างหน้า เดินกลับมาฉวยถังพลาสติกขนาดย่อม ก้าวลงจากเรือน

เสียงป่าช่วยตะโกนสั่งไล่หลังมา

“วันนี้วันพระ ถ้ามะลิแพงก็หยุดขายสักวันก็ได้มะลูก”

“จ๊ะ” มาลีตอบ แล้วเดินหายไปในความมืด

ป่าช่วยมองตามร่างลูกสาวไปจนลับสายตา ก่อนหันกลับมาที่หม้อข้าว ซึ่งเดือดจัดจนได้ที่แล้ว ป่าช่วยใช้ผ้าจับหูหม้อทั้งสองข้างยกลงวางกับพื้น เอาผ้ามาปิด สอดไม้ขัดหม้อเข้าไป ยกขึ้นเทน้ำข้าวใส่กะละมัง แล้วจึงยกขึ้นตั้งกับไฟในเตา

เสียงน้ำข้าวที่ตกค้างอยู่ในหม้อถูกความร้อนดังฉี่ ๆ

ป่าช่วยยกเหล็กย่างปลาขึ้นวางบนเตา ลุกขึ้นหยิบปลาเค็มที่แขวนเอาไว้กับซื่อหลังคาลงมาปิ้ง กลิ่นปลาเค็มโดนความร้อนหอม ป่าช่วยพลิกปลา กลับไปมาจนได้ที่แล้วจึงนำมาวางใส่จาน แล้วหักส่วนหางออกมาน้อยหนึ่ง

เพื่อเป็นกับข้าวสำหรับตนเอง จากนั้นก็นำจานปลาเค็ม빙ไปใส่ไว้ใน
กระเจาดเก่าที่แขวนห้อยอยู่กับหลังคา ข้างตู้กับข้าว

กินข้าวเสร็จป้าช่วยก็จัดการคดข้าวใส่ปันโต แล้วหักปลาเค็มอีก
ส่วนหนึ่งวางใส่ลงไป

ฟ้าเริ่มสว่างรำไร แสงเงินแสงทองสาดขึ้นจับก้อนเมฆ
ป้าช่วยเดินไปที่สนั่น ทรดลงเขย่าตัวพร้อมกับร้องเรียก
“หนั่น หนั่นเอ๊ย ตื่นเถอะลูก เดี่ยวจะไปโรงเรียนไม่ทัน”

สนั่นส่งเสียงอือ ๆ แล้วหลับต่อ ทำให้ป้าช่วยต้องออกแรงเขย่า
หนักขึ้น

“หนั่น แม่บอกให้ตื่น เดี่ยวแม่จะไปทำงานแล้ว

สนั่นจึงลุกขึ้นนั่ง บิดขี้เกียจไปมาหลายครั้ง ความที่เมื่อคืนต้อง
ขายพวงมาลัยอยู่จนดึก จึงทำให้สนั่นรู้สึกง่วงนอนไม่หาย

ป้าช่วยเห็นลูกชายตื่นแล้วจึงลุกขึ้นเดินไปหยิบหมวกสานเก่า ๆ
ขึ้นสวม หยิบปันโตอาหารกลางวันมาถือแล้วเดินไปที่บันได

“แม่빙ปลาเค็มเอาไว้ให้แล้วนะ อยู่ในกระเจาด แบ่งเอาไว้ให้มาลี
มันหนอยหนึ่งก็แล้วกัน” ป้าช่วยสั่ง แล้วก้าวลงจากบ้านไป

สนั่นคลานไปที่เสน့်ซึ่งยังนอนคุดคุ้อยู่

“เห่น เห่น” สนั่นเอื้อมมือไปจับตัวพี่ชายเขย่าอย่างแรง เสน่ห์
พลิกตัวเป็นนอนหงายทำให้กลิ่นที่เขานอนคลุกอยู่โชยขึ้นมา

“อ้ออ้อ จิ้งเลย” สนั่นแบหน้า เบือนไปทางอื่น แต่มือข้างเดิมยัง
เขย่าร่างพี่ชายอยู่ “เห่น เห่น เห่น”

สนั่นตะโกนเสียงดังลั่น เสน่ห์จึงลืมตาขึ้น แล้วก็ทำท่าจะหลับลงไปอีก
สนั่นต้องรีบเอื้อมมือออกไปถ่างเปลือกตาของเสน่ห์เอาไว้ เขากลั่นใจกัมหน้า
ลงไปตะโกนบอก

“ตื่นได้แล้ว”

“เสน่ห์ยิ้มหวาน หันกลับพลิกตัวตะแคง ทำท่าจะนอนต่อ
คราวนี้สนั่นก้มลงไปเกือบชิดหูแล้วร้องขึ้น

“ลุกขึ้น”

เสน่ห์พรวดพลาดลุกขึ้นยืนทันที

“ค่อยยังชั่วหน่อย” สนั่นพูด “ไปอาบน้ำ ตัวเหม็นฉึ่งเลย”

เสน่ห์ยังยืนเฉย สนั่นขัดใจจึงลุกขึ้นลากข้อมือพี่ชายเดินไปที่โถงน้ำ
ตักน้ำขึ้นราดโครม ๆ ลงบนตัวเสน่ห์หลายขัน

ใช้ผ้าขาวมาเก่าเช็ดเนื้อตัวให้แล้วก็เอาเสื้อผ้ามารวมให้ เสน่ห์นั่งยิ้ม
อยู่คนเดียว ขณะที่สนั่นเริ่มจัดการกับงานประจำของตน โดยกดข้าวอัดลงไป
ในอับอุมิเนียมเก่าบูบู้จนแน่น หักปลาเค็มย่างใส่ลงไปชิ้นหนึ่ง ปิดฝาอับ
แล้วก็เอาหนังยางมารัดไว้

เดินไปล้างหน้า แปรงฟัน แล้วจึงหยิบเสื้อผ้านักเรียนขึ้นมาสวม
แต่งตัวเสร็จก็เดินกลับมาตักข้าวใส่จานให้เสน่ห์และตัวเอง กระฉอก
น้ำปลาจากขวดโรยไปจนทั่วข้าวสุกในจานก่อนหักปลาเค็มใส่ลงไปบน
หัวจานเพียงคนละชิ้นเล็ก ๆ

ส่วนที่เหลือคงเพียงพอสำหรับมาลีที่จะกลับมากิน หลังจากรับจ้าง
เก็บดอกมะลิที่สวนเรียบร้อยแล้ว

กินอ้อมก็ลุกขึ้นเดินไปคว่ายามสมุดหนังสือมาสะพาย ยัดอับข้าวใส่ลงไป
แล้วเดินมาจุดเทียนเสน่ห์ให้ลุกขึ้น

สนั่นเดินนำหน้าเสน่ห์ออกจากบ้าน ซึ่งมีบันไดสูงชันวางพาดอยู่
ไม่ต้องสนใจเรื่องข้าวของจะหาย เพราะตั้งแต่ไหนแต่ไรมาบ้านของเขา
ก็ไม่เคยมีประตูก่อนเลย เพียงแค่มีสาลาดเล็ก ๆ ๖ เส้า มุงหลังคาด้วยสังกะสี
เก่า ๆ คุฝาบานด้วยเสื่อราแพน เท่านั้นที่อาศัยอยู่อาศัยนอนมาได้จนโตปานนี้

“จะเอาอย่างไรกับแม่เพียงคนเดียว” สนั่นเคยคิด “แค่หาเลี้ยงลูกจนโตก็จะแย่ เรื่องบ้านเรื่องช่อง เอาแค่พอบังแดดบังฝนเท่านั้นก็เก่งแล้ว”

ป้าช่วย แม่ของสนั่นทำงานเป็นกรรมกรก่อสร้าง ซึ่งเรียกกันว่าจับกัง มีหน้าที่แบกปูน ขนของและทำงานสารพัดชนิดที่นายช่างสั่ง ค่าแรงวันละไม่ถึง ๑๐๐ บาท แก่ทำอย่างนี้มาหลายปีแล้ว ดูเหมือนก่อนที่ลุงชิตสามีของแกจะหายหน้าไปเสียด้วยซ้ำ

สนั่นเดินนำเสนห์มาตามถนนที่ทอดไปสู่โรงเรียน ผ่านบ้านสุธี สนั่นจึงร้องเรียก

“สุธี สุธี ไปรียัง”

“ไปเดี๋ยวนี้” สุธีร้องตอบ แล้วกระหืดกระหอบก้าวออกมา พอเห็นหน้าสุธีสนั่นก็หัวเราะด้วยความขบขัน

“ความจริงใส่แว่นตากันแดดอย่างนี้ ก็หล่อดีนี่” สนั่นว่า “อยากทำแว่นถาวรไหม เราจะบอกนิยามทำให้”

สุธีรู้ว่าเพื่อนแหย่ก็เลยโอดกอดคอกดลงไป สนั่นดินหลุดออกมา ก็ได้ยินเสียงเสนห์พูดขึ้น

“ใส่แว่น ใส่แว่น ฮะ ฮะ ฮ่า”

สุธีเหลียวไปมองเสนห์ก็เห็นกำลังเดินพูดคำว่าใส่แว่น แล้วหัวเราะคิก ๆ จึงหันไปสบตาสนั่น แล้วหัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน

เดินไปถึงโรงเรียน วันชัยซึ่งยืนรออยู่ก็ปราดเข้ามาหา

สนั่นถอยฉากออกไป ยกมือกำหมัดอย่างเตรียมพร้อมทันที

“ใครลองมารังแกเพื่อนเราอีกซิ” สนั่นร้อง

วันชัยต้องถอยหลังกลับแล้วรีบอธิบายขึ้น

“เปล่า เรามาดี ไม่ได้มารังแกใคร”

“แล้วนายปรีเข้ามาหาพวกเราทำไม” สนั่นยังไม่หายสงสัย วันชัย

ชี้ไปทางสุธี

“เรามีเรื่องนิยมนำบอกสุธี”

สนั่นจึงพยักหน้า เอามือลง

“มีอะไรหรือ” สุธีถามด้วยความสงสัย “นิยมนำบอกอะไร”

วันชัยสั่นหน้า

“เปล่าหรอก เรายังไม่ได้เจอนิยมเลย ตั้งแต่วันที่ครูโกศลสั่งไปบอกให้มาพบครู นิยมก็หายหน้าไป โรงเรียนไม่ได้มา ยังไม่ทำอะไร บ้านมันก็ไม่ได้กลับมาด้วย”

สุธีอ้าปากค้าง ใจหาย เมื่อนึกว่า สาเหตุที่ทำให้นิยมหายไปเพราะการไปฟ้องครูโกศลของแม่

“เราไม่ได้อยากให้เป็นอย่างนั้นเลยนะ” สุธีพูดเบา ๆ “ความจริงนิยมไม่ต้องหนีไปอย่างนี้ก็ได้ เราไม่เอาเรื่องหรอก ครูโกศลก็บอกว่า จะเพียงแค่อ้างสอนเท่านั้น”

วันชัยยิ้มนิ่ง ท่าทางเหงาหงอยลงไปมาก

“เธอจะพบนิยมอีกไหมล่ะ” สุธีถาม

“ไม่รู้สิ” เขาตอบ

“ถ้าพบ เธอช่วยบอกนิยมนะว่า เราไม่เอาเรื่องหรอก กลับมาเรียนเถอะ อีกไม่กี่เดือนก็จะจบแล้ว เรื่องเล็กน้อยแค่นี้ อย่าให้มันมาทำลายอนาคตเลย”

วันชัยพยักหน้าแล้วเดินกลับไป

สนั่นมองตามเพื่อนนักเรียนร่วมชั้น แล้วส่ายหน้า พร้อมกับบอกความเห็น

“ตั้งแต่ไม่มีคู่หู วันชัยจ๋อยไปเลยนะ”

“ดีแล้วละ จะได้เลิกแกล้งเสน่ห์เสียที” สุธีตอบ แล้วเด็กชายทั้งสามก็เดินตรงไปยังห้องเรียน

โรงเรียนเล็ก...

สนั่น สุธีและเสนห์ก็เดินตามกันกลับบ้าน

“ทำไมวันนี้เธอไม่เห็นรีบกลับเหมือนทุก ๆ วันล่ะ” สุธีถามด้วยความสงสัย

“อ้าว เธอไม่รู้หรือหรือว่า วันนี้เป็นวันอะไร” สนั่นถามอย่างร่าเริง

สุธีสั่นหน้า

“วันพระไง” สนั่นบอก

“อ้อ” สุธีพยักหน้าเข้าใจ สนั่นเคยบอกว่า ทุกวันพระเขาจะหยุดขายพวงมาลัย ดอกไม้กำ ๑ วัน ซึ่งครั้งแรกก็สร้างความงุนงงให้แก่สุธีมาก ปกติแล้ว วันพระน่าจะเป็นวันที่มีคนต้องการซื้อพวงมาลัย ดอกไม้กำมากกว่าวันอื่น ๆ เพราะฉะนั้น ในความคิดของสุธี สนั่นจึงไม่ควรหยุดขายของในวันนี้

หากแต่สนั่นกลับอธิบายว่า

“ที่ต้องหยุดวันพระก็เพราะ ดอกไม้มันแพง มะลิก็แพง ซื้อมาขายแล้วไม่คุ้มกัน เคยขายแค่พวงละ ๕ บาท กับ ๑๐ บาท พอดอกมะลิมันขึ้นราคา เราจะไปขายราคาเดิมไม่ได้ ไม่มีกำไร แต่พอเราขึ้นราคา คนเขาก็ไม่ซื้อหาว่าเราขายแพง ทางที่ดีก็หยุดขายเสียเลย สบายใจกว่า”

“งั้นวันนี้เธอก็ออกมาเล่นที่กลางนาได้นะซี” สุธีร้องด้วยความดีใจ “วันนี้วันศุกร์ด้วย การบ้านเอาไว้ทำวันเสาร์อาทิตย์ก็ได้”

“อ้อ ของตาย” สนั่นหันมาบอกแล้วส่งเสียงหัวเราะ “ให้เราเอาพี่ชายสุดที่รักไปส่งให้มาลีก่อนนะ แล้วเราจะออกมาเล่นด้วย”

“เล่นด้วย เล่นด้วย” เสนห์พูดตามขึ้นมาทันที เขาเดินยิ้มหวานอย่างมีความสุขตามสนั่นและสุธีไป โดยยังคงพูดคำเดิมอยู่ตลอดเวลา

สุธีแยกเข้าบ้านของตนไปก่อน หลังจากนัดแนะกับสนั่นว่า ให้เขาออกมาหาสุธีที่บ้าน ส่วนสนั่นก็พาเสนห์เดินต่อไปยังบ้านของตน

“ดูเหน่มันด้วยนะ พี่จะออกไปเล่นที่กลางนา” สนั่นบอกกับน้องสาวกลางนาที่สนั่นและสุธีเคยถึง คือทุ่งโล่งซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นทุ่งนามาก่อน แต่ตอนหลังเมื่อถูกจัดสรรขายไปในบางส่วน ท้องนาบริเวณนี้ทั้งหมดจึงไม่ได้มีการทำนาอีก คงปล่อยให้ว่างเปล่า เป็นที่วิ่งเล่นของเด็ก ๆ ในย่านนั้น

สำหรับที่ซึ่งแม่ของสนั่นและสุธีมาปลูกบ้านอยู่นั้น เป็นที่ซึ่งเจ้าของเดิมแบ่งถวายให้วัด วัดจึงแบ่งให้คนยากคนจนเช่าเป็นรายปีในราคาถูก

ไกลออกไปกลางทุ่งนา มีโคกขนาดย่อมอยู่โคกหนึ่ง เดิมคงเป็นที่ตั้งของบ้านคน ต่อเมื่อขายที่ไปแล้ว จึงต้องย้ายบ้านออกไปด้วย

โคกแห่งนี้ เป็นที่โจษขานกันไปในหมู่เด็ก ๆ ว่า ผิดๆ เพราะเป็นที่ฝังศพคนตาย คำโจษขานนี้ไม่ว่าสนั่นหรือสุธีต่างก็ได้ยินได้ฟังมาเป็นอย่างดี และทั้งสองก็ค่อนข้างจะเชื่อตามคำเล่าลือนั้นเสียด้วย

ในยามค่ำคืน จึงไม่มีเด็กคนไหนเหยียบย่างไปที่โคกกลางทุ่งนาแห่งนั้น นอกเสียจากคนที่มีความกล้าหาญเป็นพิเศษเท่านั้น

สนั่นส่งพี่ชายให้น้องสาวดูแลต่อแล้วก็รีบวิ่งกลับมาหาสุธี

“ไปชวน สมบุญ วิชัย แล้วก็แก้วมาเล่นด้วยกันดีกว่า” สุธีเสนอ ซึ่งสนั่นก็เห็นด้วย ทั้งสองจึงเดินไปตามเพื่อนอีก ๓-๔ คนมาเล่นด้วย “เล่นตีจ๊ับนะ” สนั่นชอบเล่นอะไรที่มันได้ออกแรงกอดปล้ำกันบ้าง

เสนอ

เพื่อนทุกคนตกลง จึงแบ่งออกเป็น ๒ พวก ขีดเส้นแบ่งเขต แล้วก็เริ่มเล่น

“อ๊...” สนั่นเป็นคนแรกที่ส่งเสียงร้องในลำคอตั้งอ๊ แล้ววิ่งเข้ามา

ในเขตแดนของสุธี เพื่อไล่เตะอีกฝ่ายหนึ่งไปเป็นชเลย สุธีรอนสนั่นถล่ำ
เข้ามาจนไกลเส้นแดนก็โดดเข้ากอด

“พวกเราช่วยกันจับไว้” สุธีร้องบอก ฝ่ายของตนกรูกันมารุมจับ
รุมทั้งสนั่นเป็นการใหญ่ ครู่เดียวสนั่นก็เสียงขาดหายไป ซึ่งหมายความว่าแพะ
จะต้องเป็นชเลยของฝ่ายสุธี

เล่นตีจับกันไปพักหนึ่ง ทีมของสนั่นมีแต่แพะ เพราะมีแต่คนตัวเล็ก ๆ
สนั่นเลยบอกเลิกเอาดี ๆ

“ไม่เล่นแล้ว ตีจับไม่สนุกเลย”

“แล้วเล่นอะไรดีล่ะ” วิชัยถาม

“โป้งแปะ” สนั่นตอบ

โป้งแปะก็คือช่อนหนั่นเอง แต่เวลาเล่น คนหาเจอใครจะต้องร้องโป้ง
ส่วนเวลาที่คนช่อนสามารถถูกตัวคนหาได้โดยไม่ทันรู้ตัว พร้อมกับร้องว่า
แปะนี่เอง ที่ทำให้เด็ก ๆ พวกนี้เรียกการเล่นชนิดนี้ว่า โป้งแปะ

ทุกคนลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าจะเล่นโป้งแปะตามที่สนั่นเสนอมา

เกมจึงเริ่มต้นด้วยการโออาเพื่อหาคนเป็นผู้หาเพียงคนเดียว ในที่สุด
สมบุญโชคร้าย ต้องเป็นคนปิดตานับ ๑ ถึง ๑๐๐ เพื่อให้เพื่อนวิ่งไปช่อน
แล้วค้นหา

สมบุญทำหน้าที่ทันที ยกมือขึ้นปิดตาได้ก๊นบอย่างรวดเร็ว เพื่อน ๆ
กระจายกันวิ่งไปช่อนตามที่ต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าปลอดภัยและค้นหายากที่สุด

สำหรับสนั่นกับสุธีนั้น ความที่ต้องการแอบให้มิดชิดทำให้ทั้งสอง
วิ่งไปไกลจนถึงโคกกลางทุ่ง ชุกตัวแอบบังเอาไว้ด้วยความตื่นเต้น เป็นเวลา
นาน สมบุญก็ยังไม่มาตามหาเสียที

สุธีมองบรรยากาศที่मुखมัวลงเพราะใกล้ค่ำ แล้วก็นึกถึงคำเล่าลือ
เกี่ยวกับโคกกลางนาแห่งนี้ขึ้นมาได้

รีบกระแจะตัวเข้าไปหาสนั่น

“สนั่น” สุธีเรียกด้วยใจที่ไม่สู้ดีนัก

“อะไร” สนั่นถาม

“ทำไม สมบุญมันไม่มาตามหาเราเสียทีล่ะ”

“ไม่รู้สิ คงหาไม่เจอมัง” สนั่นเดา

“หาไม่เจอหรือ” สุธีทวนคำแล้วเสียวสันหลังวาบ “เธอเคยได้ยิน
ที่ผู้ใหญ่เขาห้ามไหม”

“เขาว่ะอะไร” สนั่นถาม

“เขาว่ะไม่ให้เล่นซ่อนหาตอนกลางคืนไง ถ้าใครเล่นจะถูกผีลักซ่อน”

สนั่นหันขวับมาทันที

“หรือว่า...” สนั่นร้อง

สุธีหน้าเสีย มองไปรอบ ๆ ความมืดก็ปกคลุมลงมาจนมืดมิด
ยังไม่ทันที่ใครจะพูดอะไรออกมา ก็มีเสียงดังมาจากบนโคก

“ฮือออ...”

สนั่นเงยหูฟัง สุธีก็ได้ยินเหมือนกัน

“ฮือ ๆ ...”

“ผีหลอก” สนั่นร้องลั่น กระโจนพรวดออกวิ่งอย่างไม่คิดชีวิต

“รอดด้วย รอดเราด้วย” สุธีร้องแล้วออกวิ่งตามสนั่นไปติด ๆ

ทั้งสองวิ่งอย่างไม่พักมาจนถึงหน้าบ้านสุธี ป้าช่วยกำลังยืนหน้านิว
ถั่วขมวดอยู่กับน้านวล พอเห็นสนั่นและสุธีวิ่งมายืนหอบตัวโยนก็หันไปถาม

“เป็นอะไร” ป้าช่วยร้อง “วิ่งหนีอะไรมา”

สนั่นกับสุธีสบตากันแล้วก็นิ่งเงียบ ไม่กล้าบอกว่ไปเจออะไรมา

ป้าช่วยที่มีอาการวิตกกังวลมากจึงหันไปทางสนั่นและถามขึ้น

“เห็นเสน่ห์ไหม มาเล่นด้วยหรือเปล่า”

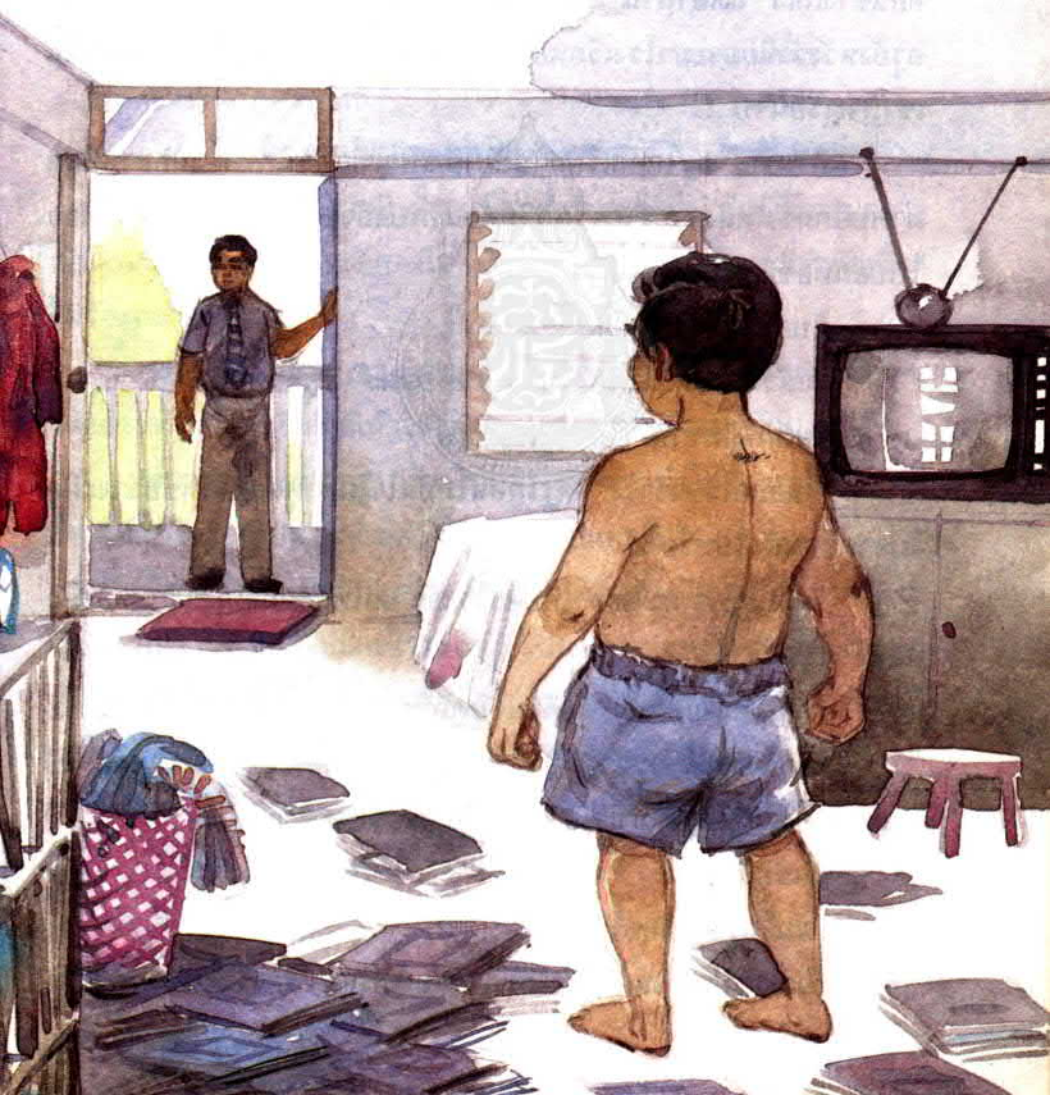
“เปล่านี้” สนั่นร้อง “ผมให้อยู่กับมาลีไง แม่ไปถามมาลีดูซิ”
 “ใช่” น้านวลร้อง “แต่ตอนนี้ไม่อยู่แล้ว ไม่รู้หายไปไหน”
 สนั่นและสุริสבתากันอีกครั้งหนึ่ง ก่อนสนั่นจะโผล่ออกมา
 “ที่โลกใจ”
 “ใช่แล้ว”

คราวนี้สนั่นหายกลายเป็นปลิดทิ้ง ออกวิ่งนำหน้าสุริกลับไปที่โลก
 ซึ่งวิ่งจากมาเมื่อครู่อย่างรวดเร็ว

พอไปถึง เขาก็เห็นร่างของเสนห์นอนครางฮือ ๆ อยู่บนโคนนั่นเอง
 ป้าช่วยยืมออกมาได้เมื่อเห็นสนั่นกับสุริจูงมือเสนห์เดินกลับมา
 “ขวัญมาลูก ขวัญมา” ป้าช่วยกอดเสนห์ที่ยังร้องฮือ ๆ เพราะ
 ความกลัว พาเดินกลับไปบ้าน

น้านวลมองตามหลังป้าช่วยไปด้วยความปลาบปลื้ม

“เห็นไหมลูก ไม่ว่าลูกจะเป็นอย่างไร แม่ก็รัก ห่วงใยอย่างนี้แหละ”

นิยมไม่มาโรงเรียนอีกเลย นับตั้งแต่วันดักชกเข้าตาสู้

ครูโกศลไม่สบายใจมาก เผื่อรอการกลับมาของลูกศิษย์ซึ่งแม้จะค่อนข้างเกร ไม่เอาถ่าน แต่มยังก่อบัญหาไม่หยุดหย่อนด้วยความหวังใ ครูยังหวังว่านิยมจะมาโรงเรียนอีก เพราะเหลือเวลาเพียงไม่นานเท่านั้น เขาก็จะเรียนจบ

“วันชัย” ครูโกศลเรียกวันชัย ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของนิยมมากที่สุด มาพบอีกครั้ง หลังจากที่ครูเรียกวันชัยมาพบแล้วหลายครั้งหลายหน” เธอไปบอกพ่อของนิยมหรือยัง”

“บอกแล้วครับ” วันชัยยืนยัน

“แล้วทำไมนิยมถึงยังไม่มาโรงเรียนล่ะ” ครูโกศลถาม

“ผมก็ไม่ทราบครับ” วันชัยตอบ

“เธอบอกเขาว่าไง” ครูโกศลไม่มั่นใจในคำพูดของวันชัยว่าจะผิดไปจากที่ตนสั่งไปหรือไม่

“ผมบอกว่า ครูไม่เอาโทษอะไรแล้ว ขอให้นิยมกลับมาเรียนหนังสือเถอะ”

ครูโกศลพยักหน้า สิ่งที่วันชัยพูดก็ตรงกับที่ครูสั่งความไปนั่นเอง

“ทำใจดีล่ะ” ครูถาม “เธอไม่มีทางช่วยเพื่อนเธอบ้างเลยหรือ ไปตามมาได้ไหม บอกให้มาเรียนอีกหน่อย เดี่ยวก็จะจบแล้ว”

วันชัยส่ายหน้า

“ผมไม่รู้ว่า นิยมไปอยู่ที่ไหนครับ”

“อะไร เป็นเพื่อนสนิทกันแท้ ๆ ทำไมไม่รู้เลยหรือว่า นิยมไปทำอะไร

อยู่กับใคร” ครูหยุดพูดนิดหนึ่ง “พอจะสืบดูได้ไหม”

“ทุกวันนี้ผมก็ออกตามหานิยมทุกวันแล้วครับ” วันชัยตอบ “ผมเองก็ไม่อยากให้เขาหายไปอย่างนี้ อยากให้กลับมาเรียนจนจบเหมือนกัน...”

ครูโกศลถอนใจยาว

“นี่แหละเห็นไหม โทษของความเกรละ ไม่มีใครเขาทำอะไร ตัวเองก็ทำโทษตัวเอง”

ครูयेหน้าขึ้นมองวันชัย

วันชัยรีบบอกทันที

“ผมเลิกแล้วครับ”

จริงอย่างวันชัยว่า นับตั้งแต่เพื่อนคู่หูหายหน้าไป วันชัยก็กลับกลายเป็นคนละคน ตั้งใจเรียน เฝียวขริม เป็นผู้ใหญ่ รับผิดชอบ และที่สำคัญที่สุดไม่รังแกคนอื่นอีกเลย

นอกจากนั้นยังคบหา พูดจากับสุธีซึ่งจัดได้ว่าเป็นเด็กดีของโรงเรียน ได้อย่างสนิทสนม ซึ่งสิ่งนี้ทำให้ครูโกศลแอบภาคภูมิใจอยู่เงียบ ๆ

สำหรับครูอย่างครูโกศล ไม่มีอะไรที่จะมาทำให้ปลาบปล้มใจและมีความสุขได้เท่ากับสามารถทำให้ลูกศิษย์เป็นคนดี

“ครูรู้” ครูโกศลบอก ยกมือจับไหล่วันชัย “อย่างนี้ซิ เขาถึงจะเรียกว่าเก่ง คนเราไม่มีอะไรจะเหนือไปกว่าการชนะใจตัวเองได้หรอก เกิดเป็นลูกผู้ชายทั้งที เก่งอย่างไรครูไม่ว่า แต่ต้องเอาตัวรอดให้ได้และก็เอาดีให้ได้ด้วย ไม่ใช่กลายเป็นเสือ เป็นจรเข้ หรือเป็นมหาโจร เข้าคุกเข้าตะราง อย่างนั้นเขาเรียกว่าไม่ฉลาด” ครูวันเสียงนิดหนึ่ง

“รู้ไหม ไม่ฉลาดหมายความว่าอะไร”

วันชัยยิ้ม

“โง่ครับ”

“เก่งมาก” ครูร้อง “แต่ถ้าจะให้เก่งอีก เธอต้องหานิยมให้พบแล้ว ตามตัวมาพบครูให้ได้ ครูรู้ว่า นิยมกำลังตกอยู่ในอันตราย ถ้าเราปล่อยให้เขาหลุดไป นิยมจะต้องเสียผู้เสียคน เสียอนาคต เพื่อนเราแท้ ๆ เราจะต้องช่วยไม่ให้เขาเป็นไปในทางไม่ดี ในเมื่อตัวของเราเองสามารถเอาดีได้แล้ว เราต้องทำให้เพื่อนของเราเอาดีให้ได้ด้วย”

“ผมจะพยายามครับ” วันชัยตอบ

แต่ครูยังไม่สบายใจ

“เอาอย่างนี้ดีกว่า ครูจะไปหาพ่อนิยมเขาเอง คอยกันให้รู้ไปเลย ว่าเขาเลี้ยงดูลูกอย่างไร ถึงไม่รู้ว่า ลูกไปอยู่ที่ไหน”

“ผมจะพาครูไปเองครับ” วันชัยอาสา

“ดี เย็นนี้โรงเรียนเลิกแล้ว เธอขึ้นมาพบครูนะ เราจะไปบ้านนิยมนด้วยกัน”

“ครับ” วันชัยรับคำ

“กลับไปเรียนหนังสือได้” ครูพยักหน้า

วันชัยเดินกลับออกจากห้องพักครู แล้วเดินกลับไปห้องเรียน

พักรับประทานอาหารกลางวัน

สนั่น เสน่ห์และสุธีกำลังนั่งกินข้าวอยู่ที่ใต้ต้นก้ามปู จู่ ๆ วันชัยก็เดินเข้าไปนั่งข้าง ๆ

“เธอกินข้าวแล้วหรือ” สุธีเอ่ยถาม

วันชัยแอบกลืนน้ำลายแล้วพยักหน้า

“ถ้ายังไม่ได้กิน ก็กินกับเราได้” สนั่นพูดอย่างใจกว้าง ทั้งที่ข้าวของเขาต้องแบ่งให้เสน่ห์ไปตั้งครึ่งก่อน

“กินกับเราดีกว่า” สุธีพูดแล้วยื่นอับข้าวส่งไปให้

วันชัยสั่นหน้าปฏิเสธ ทั้งที่กลืนกับข้าวล่อยเข้าจมูก ชวนน้ำลายไหล

“เออะ คนละคำสองคำ เดี่ยวก็อ้อม” สุธีพูดแล้วยื่นอับข้าวส่งมาให้อีก”
วันชัยเสียไม่ได้จึงรับอับข้าวของสุธีไปตักกิน แล้วส่งกลับคืนมา
สุธีตักข้าวใส่ปากแล้วส่งกลับไปให้วันชัยอีก แต่คราวนี้วันชัยไม่ยอมรับ
ก้มหน้ามองดินด้วยความระอาย

“เราไม่ควรรังแกเธอเลย” วันชัยพูดเบา ๆ อย่างสำนึกผิด “เธอ
เป็นคนดีจริง ๆ”

“อะไร” สุธีร้อง “นี่เธอไม่มีอะไรจะพูดแล้วหรือ ถึงได้มานั่งยอเรา
สองคนอยู่ที่นี่” พูดจบก็หัวเราะ

“แหม แค่กินข้าวคำเดียวทำซี้” สนั่นแห่ “ที่เมื่อก่อนนี่ละก็ จะตะ
ท่าเดียว”

“ใช่” วันชัยพยักหน้า “คิดแล้วเราก็อาย กินข้าวของเธอไม่ลง”
สุธีเห็นว่าเรื่องมันจะเศร้าไปกันใหญ่ก็เลยรีบเปลี่ยนเรื่อง

“เมื่อเช้า ครูโกศลเรียกเธอขึ้นไปทำไมหรือ”

“ใช่” สนั่นเสริม “หมูนั่นเห็นเรียกบ่อยเลย”

“ก็เรื่องนิยมนี่แหละ” วันชัยพูดเศร้า ๆ “ความจริงที่เรามาหาเธอ
สองคนนี้ก็เพราะมีเรื่องจะเล่าให้ฟัง ถ้าไม่ได้เล่าเราไม่สบายใจ”

“ว่าไปซิ” สนั่นพูดเหมือนเป็นการเล่น

“เราคิดว่า ที่นิยมหายไปอย่างนี้ เพราะเราเป็นต้นเหตุ”

“ทำไมหรือ” สุธีถาม “เธอเป็นคนยุให้นิยมชกเบ้าตาเรา”

วันชัยสั่นหน้า

“ไม่ใช่หรอก”

“แล้วทำไมล่ะ” สนั่นหันมาถามแล้วตักข้าวเติมใส่ลงไปให้อับของ
เสน่ห์ที่ยื่นเข้ามาหาพร้อมกับพึมพำว่า เอาอีก ๆ ๆ

“เพราะวันนั้น เราไม่ได้ห้ามนิยมเอาไว้ละซี ถ้าก่อนที่เราจะเดิน

แยกไปเราต้งนิยมไปด้วย เรื่องก็ไม่เกิดขึ้น”

“อ้าว เรื่องพรรคนี้ มันตัวใครตัวมันนะ” สนั่นพูดเสียงดัง “เขาจะทำ เธอจะไปห้ามเขาได้อย่างไร”

“แต่เธอสองคนทำไมห้ามกันไม่ได้ละ” วันชัยตอบ “เราเห็นเธอห้ามกันแค่คำเดียวเท่านั้น เธอก็เชื่อกันแล้ว”

“เพราะเราเป็นเพื่อนกัน เราถึงเชื่อกัน” สุธีบอก

ทำให้ใบหน้าของวันชัยสลดลงไปอีก

“เราถึงเสียใจอย่างไรละที่ไม่ได้ห้ามนิยมไว้ มันเหมือนกับว่า เราไม่ได้เป็นเพื่อนของนิยมอย่างนั้น ถึงได้ปล่อยให้นิยมทำอะไรตามใจตัวเอง จนกลายเป็นเรื่องใหญ่ขนาดทำลายอนาคตได้”

สุธียกมือขึ้นตบไหล่วันชัยเบา ๆ

“ตอนนี้เธอก็ทำดีที่สุดแล้วนี่”

“ใช่แล้ว” สนั่นว่า “คนเรานะ มันอยู่ที่ความสมัครใจ ถ้านิยมเขาไม่อยากมาโรงเรียน ต่อให้เธอไปอุ้มเขาก็ไม่มา”

วันชัยนั่งเงียบไป

เสน่ห์วางอับข้าวซึ่งไม่มีเมล็ดข้าวติดอยู่สักเม็ดเดียวลงกับสนามหญา แล้วถลาออกไปหาเพื่อน

วันชัยเงยหน้ามองตามร่างอันใหญ่โตของเสน่ห์แล้วพูดเบา ๆ

“เรื่องเสน่ห์ก็เหมือนกัน เราต้องขอโทษที่ไปรังแกเขา ความจริงเขาน่าสงสารมาก โตแต่ตัว สมมดยังเด็กอยู่ ตอนนั้นเรากับนิยมคิดว่าเสน่ห์แกล้งทำเป็นจุดเด่น เพราะดูรูปร่างแล้วก็เห็นปรกติทุกอย่าง ไม่ได้เข้ามาอยู่ใกล้ ๆ อย่างนี้ เห็นพูดอะไรด้วยเสน่ห์ก็ยิ้มอย่างเดียว เลยนึกว่าเขาวนเธออย่าโกรธเรานะ”

วันชัยหันไปทางสนั่น

“จริง มั่นยวนจริง ๆ” สนั่นกลับเห็นด้วย “บอกตามตรงนะ บางที่เราไม่อยากรจะอัดเลย” พุดจบสนั่นก็หัวเราะ ทำให้บรรยากาศสดใสขึ้น

“เย็นนี้ครูโกศลให้เราไปบ้านนิยม” วันชัยพูดขึ้นมาอีก ท่าทางหนักใจมาก “แต่เรากลัวเหลือเกิน”

“กลัวอะไร” สุธีถาม

“กลัวครูจะไปเจอเอาที่เด็ดของพ่อนิยมเข้านะซี” วันชัยตอบ

“ทำไมหรือ”

“ไม่รู้ซี เราก็บอกไม่ถูก แต่เราเชื่อว่า ที่นิยมไม่ได้มาโรงเรียน ไม่ใช่เพราะเรื่องชกเธออย่างเดียวหรอก ต้องมีเรื่องอื่นด้วย”

วันชัยพุดจบก็นิ่งเงียบไป จนเสียงระฆังเข้าเรียนภาคบ่ายดังขึ้น ทั้งหมดจึงลุกขึ้นยืน สนั่นเดินไปที่กลางสนาม ก้มลงดูเศษหญ้าที่กำลังปล้ำกับเด็กนักเรียนชั้น ม.๑ อยู่ อย่างไม่มีท่าทางจะเลิกให้ลุกขึ้น แล้วพาเดินเข้าห้องเรียน

วันชัยนั่งรอฟังระฆังบอกเวลาเลิกเรียนด้วยใจอันจดจ่อ พอครูประจำวิชาบอกให้ทำความเคารพ วันชัยก็คิดว่ากระเป๋าสตางค์มีหนังสือและสมุดจดงานอัดอยู่เต็ม เดินไปที่ห้องพักครู

ครูโกศลรออยู่แล้ว

“ไปกันเลย” ครูพูด “บ้านนายนิยมอยู่ที่ไหน ไกลไหม”

“ไม่ไกลหรอกครับ ขึ้นรถเมล์ต่อเดียวเท่านั้น” วันชัยตอบ แล้วพาครูเดินออกจากห้องตรงไปยังถนน

ขึ้นรถเมล์ที่วิ่งผ่านมาพักหนึ่งก็ลงเดินเข้าไปในซอยเล็ก ๆ แคบ ๆ ที่เดินสวนกันได้เพียงสองคน

“นี่มันแฟลตนี่” ครูโกศลบอก “แฟลตของการเคหะที่เขาปลูกให้คนจนเช่าอยู่ใช่ไหม”

“ใช่ครับ” วันชัยตอบ “พ่อของนิยมนิยามเขาเช่าอยู่แฟลตที่ ๕๕ ครับ”

“อีกไกลไหมล่ะ” ครูถามพลางเดินตามไป

วันชัยชี้มือไปข้างหน้า

“ที่เห็นนั่นแหละครับ ห้องพ่อนิยามอยู่ชั้น ๓ ครับ”

วันชัยพาครูโกศลเดินมาหยุดที่หน้าห้อง ๑ หนึ่งบนชั้น ๓ ของแฟลตที่ ๕๕

“ถึงแล้วครับ” วันชัยบอก ครูโกศลจึงยกมือขึ้นเคาะเบา ๆ

นานทีเดียวกว่าประตูจะเปิดออก ร่างอ้วน ๆ เตี้ย ๆ สวมกางเกงขาสั้นตัวเดี่ยวยืนหน้าถ่มมึงทิ้งอยู่ภายใน ซึ่งอัดแน่นไปด้วยหนังสือสารพัดชนิด

“มหาไคร” เขาถามเสียงดังอย่างไม่มีไมตรี “ไป ไป คนจะทำงาน” เขายกมือขึ้นโบก “ทำท่าจะปิดประตู “ไม่มีอะไรจะทำแล้วหรือไง ถึงได้มาสร้างความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน นี่คนเขาทำมาหากินนะ ไม่ใช่นั่งอยู่เฉย ๆ จะได้คอยมาเปิดประตูปิดประตู บอกว่าคนนั้นอยู่คนนั้นไม่อยู่”

วันชัยหน้าเสีย มองใบหน้าของครูโกศลที่แสดงอาการงุนงงออกมาอย่างเห็นได้ชัด

บานประตูทำท่าจะปิดลง ครูโกศลต้องรีบผลักเอาไว้

“ทำไม” ชายคนนั้นเอะอะขึ้นมากันทันที “บุกรุกหรือ ตำรวจมาจับ ไอ้โจรสองคนนี่หน่อย มันจะมาปล้นบ้านฉัน”

“เปล่าครับ เปล่า ผมเป็นครูของนิยมนิยามลูกชายคุณ จะมาพูดเรื่องนิยมนิยามสักหน่อย” ครูโกศลรีบร้องบอก เพื่อกันความเข้าใจผิดของชาวบ้านที่เริ่มทยอยกันออกมายืนดู

“มันตายไปแล้ว” ชายคนนั้นพูดหน้าตาเฉย

“ใครครับ” ครูโกศลถาม

“อ้าว ไม่รู้หรอก ไอนิยมนะมันตายไปแล้ว เพิ่งเผาไปเมื่อไม่กี่วัน

นี้แหละ”

ครูโกศลใจหาย

“จริงหรือครับ” ครูโกศลร้องถามด้วยความตกใจ

“จริงซี จะไปโกหกทำไม ตอนนี้กระตูกยังอยู่ที่วัดโนนนะ ไปถาม
สัปเหร่อดูซิ”

พูดจบบานประตูก็ปิดปังลงอย่างรวดเร็ว

ครูโกศลหน้าเสีย หันมองหน้าวันชัย

“จริงหรือ วันชัย”

ยังไม่ทันที่วันชัยจะตอบอะไร เสียงของหญิงกลางคน ที่โผล่ออกมา
ยืนดูอยู่ข้างห้องก็ร้องบอก

“โอ๊ย อย่าไปเชื่อแกเลยละ”

ครูโกศลหันไปทางผู้พูดทันที

เธอยิ้มอย่างขบขัน นิดหนึ่งก่อนพูดออกมา

“แกก็พูดของแกไปเรื่อยเปื่อยนั่นแหละ คนแถวนี้ไม่มีใครอยากพูด
กับแกหรอกนะ ดีไม่ดีเดี๋ยวโดนด่าฟรี แกเป็นโรคประสาทละ”

ครูโกศลและวันชัยถอนหายใจออกมาอย่างโล่งอก

“ถึงอย่างไร เธอต้องตามหานิยมให้ได้นะ ครูเป็นห่วงเขามาก”
ครูโกศลพูดกับวันชัยอย่างเต็มไปด้วยความหวัง “บอกตามตรง ครูมองไม่เห็นใครเลย นอกจากเธอคนเดียวที่จะช่วยนิยมได้”

พลังใจของวันชัยพองแน่นคับอก คำพูดของครูให้ความสำคัญแก่วันชัยมาก เขาบอกตัวเองว่า เขาจะไม่ทำให้ครูผิดหวัง

“ครับ” วันชัยรับคำ “ผมจะต้องหานิยมให้พบ”

“ดี” ครูจับไหล่ลูกศิษย์บีบเบา ๆ “บอกเขาว่า ครูอยากพบมากไม่ว่าจะคิดอย่างไร ขอให้มาหาครูสักครั้งหนึ่งก่อน”

“ผมจะพยายามครับ” วันชัยรับคำอย่างหนักแน่น “เดี่ยวผมจะลองไปหาถามเพื่อนที่เคยคบกันดู”

“จะไปเลยหรือ” ครูโกศลร้องถาม “แล้วผู้ปกครองเธอล่ะ แค่มากับครูนี้ก็เย็นมากแล้ว ครูว่าทางที่ดี กลับไปบอกพ่อแม่ก่อนดีกว่า”

วันชัยยิ้มเศร้า ก้มลงมองมือตัวเอง พุดเบา ๆ

“ผมอยู่วัดครับ พ่อแม่ผมอยู่ต่างจังหวัด”

ครูโกศลเข้าใจความรู้สึกของลูกศิษย์ดีจึงรีบพูดขึ้น

“เอ้อ ดินะ ขนาดไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ เธอยังดูแลตัวเองให้เป็นคนดีได้เก่ง เก่งมาก ครูขอชมเชย”

วันชัยยิ้มแก้มปริ คำพูดของครูเหมือนน้ำทิพย์ชโลมจิตใจที่แห้งผากของวันชัยที่เคยครุ่นคิดเรื่องนี้ด้วยความน้อยใจมาตลอดเวลา ในขณะที่เขาน้อยอกน้อยใจกับการกระทำของพ่อแม่ ที่สั่งให้เขาเข้ามาอาศัยอยู่กับพระชราองค์หนึ่ง ซึ่งเพียงแต่รู้ว่า เป็นคนหมู่บ้านเดียวกัน โดยไม่เคยส่งเงินทอง

มาให้ใช้จ่ายเลย และยังไม่ได้ส่งข่าวส่งคราวมาให้รู้ด้วยว่า แม่กับพ่ออยู่ที่ไหน ทุกข์สุขเป็นอย่างไร

ความจริงแล้ว พ่อและแม่ของวันชัยไม่ได้อยู่จังหวัดใดจังหวัดหนึ่งอย่างที่ครูโกศลเข้าใจ อาชีพคนงานทำถนนทำให้พ่อและแม่ของวันชัยต้องเดินทางไปตามจังหวัดต่าง ๆ อยู่เสมอ จนไม่อาจจะบอกได้ว่าอยู่ที่จังหวัดใด

พ่อพาววันชัยเข้ากรุงเทพฯ เพื่อนำตัวมาฝากกับหลวงตาที่วัดตั้งแต่วันชัยยังอายุเพียง ๗ ขวบ

“เห็นแก่อนาคตของลูก อยู่กับผมก็คงไม่ได้เรียนหนังสือ เพราะต้องย้ายไปที่นั่นที่ ที่นี้ที่ อยากให้ลูกมีความรู้ติดตัวกับเขาบ้าง จะได้ไม่ลำบากเหมือนพ่อแม่ ขอฝากหลวงพ่อให้มันพักอาศัยอยู่ด้วยคน จะใช้ให้มันทำอะไรก็ได้เลย ผิดถูกก็ว่ากล่าว เสรียนดีได้ตามที่หลวงพ่อเห็นเหมาะสม ผมขออย่างเดียวเท่านั้น ขอให้ให้มันซุกหัวนอน จนกว่าจะเรียนจบกับเขาสักหน่อยเถอะ”

หลวงตาไม่มีท่าทางรังเกียจเพราะกำลังขาดลูกศิษย์ช่วยหิ้วปิ่นโต และใช้สอยพอดี

“เอา ช่วยได้ก็ช่วยกัน แต่บอกเสียก่อนนะว่า วัดนี้ไม่ได้อุดมสมบูรณ์เหมือนวัดอื่น ชาวบ้านแถวนี้ก็ยากจน นาน ๆ จะทำบุญทำทานได้สักหน บางวันพระก็ต้องซื้อข้าวมาฉันเอง จะอิมหน้าสมบุญทุกมือทุกคราวไม่ได้นะ”

“โอย เรื่องนั้นไม่ลำบากหรอกครับ เด็กบ้านนอก พ่อแม่ไม่ร่ำไม่รวยอย่างนี้เรื่องอดเรื่องอยากเป็นของธรรมดา” พ่อพูด ยกมือไหว้หลวงตา

“งั้นก็มา” ท่านพยักหน้าแล้วหันมาทวนวันชัย “แต่บอกเสียก่อนนะ เอ็งจะมากิน ๆ นอน ๆ ไม่ได้ อยู่ด้วยกันก็ต้องช่วยกันทำงาน หน้าที่ประจำของเอ็งก็คือ ออกไปบิณฑบาตรกับหลวงตาตอนเช้า เก็บกวาดเช็ดถูกุฏิ

ชักสบบง จีวร ตั้งน้ำร้อนชงน้ำชา สุดแต่ข้าจะใช้”

“เอ้อ ผมรับรองวันชัยมันทำให้หลวงพ่อกุอย่างเลยแหละครับ”
พ่อรับรอง “แต่อย่างไรเสีย หลวงพ่อให้เวลามันทำการบ้าน การเรียน บ้างนะครับ”

“โอ้ย ใครจะไปใช้มันหัวปักหัวป่ออย่างนั้น ฉันก็พูดไปเรื่อยเปื่อย
อยากให้มีมันรู้หน้าที่ของมันเสียก่อนว่าต้องช่วยกันทำงาน”

พ่อหันมาทางวันชัย กำชับขึ้น

“เอ็งอย่าดื้อกับหลวงปู่ท่านไม่ได้นะ ลูกนะ ท่านใช้ ท่านวานอะไร
ก็ทำให้ท่าน จะได้อาศัยใบบุญท่านเรียนหนังสือไปจนจบ”

“ครับ” วันชัยรับคำ ทั้งที่ลึกเข้าไปในจิตใจ เขาไม่อยากจะจากพ่อ
และแม่มาเลย วันชัยไม่รู้ว่า ทำไมพ่อกับแม่จึงต้องส่งเขามาเรียนหนังสือ
วันชัยคิดตามประสาเด็กว่าเมื่อเขาโตขึ้น เขาก็ทำงานสร้างทางอย่างเดียว
กับพ่อและแม่ก็ได้ เด็กคนอื่น ๆ เขายังไม่เห็นต้องมาเรียนหนังสืออย่างนี้

แต่เมื่อเป็นความต้องการของพ่อแม่ วันชัยก็ไม่ขัด เขาจึงต้องอยู่วัด
กับหลวงตามาตั้งแต่วันนั้น

กลางดึกเป็นธุระช่วยพาเขามาฝากเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้ ซึ่งวันชัย
ก็พยายามตั้งใจเรียนอย่างดีเรื่อยมา จนกระทั่งได้รู้จักกับนิยม ความคิดและ
การเรียนของวันชัยจึงเริ่มเปลี่ยนไป เขามักทำอะไรตามคำยุยงของนิยมเสมอ
จนกระทั่งได้รับการขนานนามจากเพื่อนนักเรียนทั่วไปว่า เป็นเด็กเกเร

ความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างอดอยาก เพราะมีเด็กวัดมาก จึงต้องแย่งอาหาร
กันกิน ทำให้วันชัยไม่สามารถมีข้าวกินได้ทุกมื้อ โดยเฉพาะมื้อกลางวัน
ซึ่งเขาต้องเก็บเอาไว้เพื่อไปกินในมื้อเย็น ประกอบกับงานที่ต้องทำมากยิ่งขึ้น
ด้วยหลวงตาชรามากจนไม่สามารถลุกขึ้นหยิบฉวยหรือทำอะไรเองได้
ทำให้วันชัยเบื่อหน่าย เขาเกือบปล่อยชีวิตไปตามยถากรรม โดยเลิกเรียน

หนังสือเสียตั้งหลายครั้งหลายหน

แต่ครูโกศลก็มักจะเรียกเขาไปอบรมและขอร้องให้รับปากว่าจะเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนไปจนกระทั่งจบ

แม้ว่าวันชัยจะไม่สู้เต็มใจรับคำนัก แต่ความปลาบปลื้มที่ได้รับความรักและเอาใจใส่จากครูโกศล ซึ่งรู้อยู่เต็มอกว่า เขามีความประพฤติไม่ดีนัก ทำให้วันชัยยึดถือคำมั่นที่ให้กับครูอย่างเหนียวแน่นตลอดมา

ครั้งหลังสุด นิยมเอ่ยปากชวนเขาว่า

“เฮ้ยชัย เราว่า นายกับเราเลิกเรียนหนังสือดีกว่า เรียนไปก็ไม่มีประโยชน์ นายคิดหรือว่า ความรู้แค่นี้จะไปทำงานอะไรกับเขาได้”

“จริงด้วย” วันชัยพยักหน้า “เราคงไม่มีปัญญาเรียนต่อหรอก”

“นั่นซิ มันจะมาเสียเวลาเรียนทำไมล่ะ” นิยมสรุป “ออกดีกว่า”

“แล้วเราจะไปทำอะไรล่ะ” วันชัยถาม

“เอ้ย” นิยมยกไหล่ “ไม่เห็นยาก ก็ไปเป็นเด็กท้ายรถสองแถวก็ได้ เขาให้เบี่ยเลี้ยงวันละ ๓๐ บาทเชียวนะ”

“นายรู้จักใครหรือ” วันชัยเริ่มเห็นดีด้วย

“เพื่อนเราทำอยู่หลายคนแล้ว มันบอกว่าเขายังต้องการเด็กกระเป๋ามากหลายคน ตอนนี้พวกลูกพี่ออกรถใหม่หลายคัน” นิยมเล่า

“ที่ไหนล่ะ”

“บางกะปิ ใจ รถม่วงไปโนน กิโลแปด จรเข้บัว อีกหลายสายเลย” นิยมบอก

วันชัยพยักหน้าอย่างขบคิด ขณะนิยมเร่งให้ตัดสินใจ

ในที่สุดวันชัยก็ส่ายหน้า

“ทำไม” นิยมร้อง

“เราสัญญากับครูโกศลเอาไว้ว่าจะเรียนจนจบ”

“เฮ้ย” นิยมส่ายหน้า “นายจะถือคำพูดอะไร เราเองก็สัญญากับครูโกศลเหมือนกัน แต่เรื่องนี้เราต้องตัดสินใจเองนะ มันเรื่องอนาคตของเรานี้”

นิยมพยายามหว่านล้อมอีกหลายคำ แต่วันชัยก็พูดอยู่เพียงคำเดียว “ให้เราเรียนจบก่อน เราค่อยไปทำงานกับนาย”

นิยมจึงหมดความพยายาม และไม่ได้พูดเรื่องนี้กันอีกเลย จนกระทั่งเกิดเรื่องขึ้น และนิยมหายหน้าไป

“จริงซี” วันชัยดวงตาวาวขึ้นมาอย่างมีความหวัง เมื่อคิดขึ้นมาได้ถึงคิวรถสองแถวที่นิยมเคยบอกและพาไปเที่ยว ทั้งยังแนะนำให้วันชัยรู้จักกับเพื่อนกระเป๋ารถของเขาหลายคน “ทำไมเราไม่คิดถึงคิวรถนะ” วันชัยต่อว่าตัวเอง แล้วหันไปบอกกับครูโกศล

“ผมนี่ออกแล้วครับว่าจะไปตามนิยมนี่ไหน”

“จริงหรือ” ครูโกศลดีใจ “จ้ะไปด้วยกันเลย”

แต่วันชัยกลับส่ายหน้า

“ผมว่าให้ผมไปคนเดียวก่อนดีกว่าครับ นิยมไม่รู้ว่ ครูต้องการอะไร เกิดเห็นเดินไปกับผม จะนึกว่าครูให้ผมพาไปจับตัว เลยหลบไปอีก คราวนี้จะตามหาตัวยากขึ้น ถ้าเขาเห็นผมไปคนเดียว เขาคงไม่หลบผมหรอกครับ”

“ความคิดเธอเข้าที” ครูโกศลพยักหน้า “ตกลง จ้ะพรุ่งนี้เธอต้องขึ้นไปเล่าให้ครูฟังแต่เช้าเลยนะ”

“ครับ” วันชัยตอบแล้วยกมือไหว้ครู “ผมแยกไปเลยนะครับ”

“ตกลง” ครูพยักหน้า “โชคดี ขอให้พบนิยมนะ”

วันชัยยิ้มให้ครูแล้วก้าวเดินตรงไปยังป้ายรถเมล์ ซึ่งวิ่งผ่านคิวรถสองแถวที่นิยมเคยพาเขาไป

นิยมนั่งห้อยขาอยู่ที่ท้ายรถสองแถวคันที่เขาทำหน้าที่เป็นเด็กเก็บค่าโดยสาร มือขวาคีบบุหรี มือซ้ายกำหลวม ๆ วางอยู่บนตัก ข้างตัวมี

กระป๋องกาวยางเล็ก ๆ วางอยู่ นิยมสูบบุหรี่จนหมดมวนแล้วก็โยนทิ้งของมันทิ้ง หันไปคว้ากระป๋องกาวยามาเปิด ใช้นิ้วชี้ขวาจุ่มลงในกระป๋องกาวยาง นำมาวางลงบนฝ่ามือซ้ายที่กำลังหลวม ๆ อยู่ ก่อนยกขึ้นสูดดม

นิยมเอนตัวลงนอนบนเบาะ กระดิกเท้ากลมกลิ้งกาวยางจากมือซ้ายที่กำลังอยู่ตลอดเวลา เสื้อผ้าของนิยมสกปรก เนื้อตัวมอมแมม เต็มไปด้วยคราบโคล

กำลังนอนกระดิกเท้า ปล่อยอารมณ์ไปกับกลิ่นไอของสิ่งที่กำลังอยู่ในมืออย่างเปลิดเปล็น นิยมก็รู้สึกตัวว่ามีคนมาจับขาเขย่า

ค่อย ๆ ยันกายลุกขึ้นนั่งก็เห็นวอน เพื่อนเด็กท้ายรถสองแถวกำลังยืนอยู่กับวันชัย

“ฮ้า” นิยมรีบลุกขึ้นกระโดดกอดคอวันชัยด้วยความดีใจ “นายจะมาทำงานกับเราใช่ไหม” นิยมพูด กอดคอพาวันชัยขึ้นไปนั่งบนรถ “บอกแล้วว่ามาเป็นเด็กท้ายรถสองแถวดีกว่า เรือนไปก็เท่านั้น”

วันชัยมองรูปร่าง ท่าทางของนิยมที่เปลี่ยนแปลงไปจนเกือบจำไม่ได้ แล้วถอนใจยาว วันชัยรู้ว่า ถ้าครูโกศลมาพบนิยมในสภาพนี้ ครูจะต้องเสียใจมาก

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอก” วันชัยสั่นหน้า

“อ้าว” นิยมร้อง “แล้วนายมาหาเราทำไม”

นิยมพูดจบก็ยกขาขึ้นสูดดม

วันชัยมองด้วยความสงสัยแล้วถามขึ้น

“อะไรนะ นายดมอะไรหรือ”

นิยมยกไหล่ เหมือนไม่มีเรื่องแปลกประหลาดอะไรเกิดขึ้น

“กาวยาง” เขาตอบ

หัวคิ้วของวันชัยขมวดเข้าหากัน เขาไม่เคยรู้มาก่อนว่า กาวยางที่นิยม

พูดคืออะไร และทำไมนิมจึงชอบถึงขนาดถือติดมือมาดมอยู่ตลอดเวลา

“ยาเสพติดหรือเปล่า” วันชัยถามเบา ๆ

“บ้า” นิมร้อง “ยาเสพติดก็ต้องเป็นผงขาวสิ นี่มันกาวที่เขาปะยางรถนี้แหละ นายไม่เห็นหรือ เราเอามาดมเล่น ไม่ได้ติดสักหน่อย ไม่เชื่อ นายลองดมดูสิ”

นิมส่งกระป๋องกาวมาให้ วันชัยสั่นหน้า

“นายเปลี่ยนไปมากเลย” วันชัยพูดขึ้น

นิมยกมือชี้หน้าเพื่อนสนิทแล้วก็ตอบทันควัน

“นายก็เปลี่ยนไปมากเหมือนกัน”

วันชัยพยักหน้า เขาพอจะรู้ตัวได้ว่า คำพูดและท่าทางของเขาต่างไปจากตอนที่ยังสนิทสนมกับนิมมาก อย่างน้อยเขาก็คงพูดจาเป็นผู้ใหญ่ขึ้น การวางตัวก็คงไม่วอกแวกเหมือนก่อน

“ใช่” วันชัยยอมรับ “เราเลิกगेแล้ว เราอยากจะเรียนให้จบ”

“มิน่า ท่าทางนายคงแก่เรียนขึ้นจ้ะเลย...” นิมพูดด้วยน้ำเสียงเย้ยหยัน “แต่ก็ดี เรามั่นคนแล้ว ก็ต้องไปตามทางของเรา”

วันชัยเอื้อมมือมาจับแขนนิมไว้

“นายอย่าคิดอย่างนั้นสิ ยังไม่มีใครบอกว่านายเป็นอย่างนั้นสักหน่อย นายคิดไปคนเดียวแท้ ๆ”

นิมยกกาวขึ้นดม

“เอ็งดีกว่า ที่นายมาหาเรานี่ เพราะนายคิดถึงเรา หรือว่า ครูโกศลให้มาตามเรากลับไปฟาดกันล่ะ”

“นายไม่เข้าใจ” วันชัยส่ายหน้า “ครูโกศลเขารักแล้วก็เป็นห่วงนายมากเลยนะนายรู้หรือเปล่า เมื่อกี้ครูก็ไปที่บ้านของนายมา ยังโดนพ่อนายเล่นงานเสียยกใหญ่เลย”

นิยมหัวเราะอย่างสะใจ

“คงเห็นแล้วซิว่า บ้านเราเป็นไง น่ายู่แคไหน”

“ครูเขาบอกว่า เขาเข้าใจนายดีทุกอย่าง อยากให้นายไปหาสักครั้ง
หนึ่งก่อนที่นายจะตัดสินใจทำอะไรลงไป”

“จะมีอะไร” นิยมยกไหล่ “อย่างมากก็แค่ขอร้อง ให้สัญญาว่าจะ
เรียนต่อจนจบ ครูไม่รู้หรอกว่า เราคิดอย่างไร แล้วมีอะไรเกิดขึ้นกับเราบ้าง
อะอะอะไรก็ให้อดทน อดทน ก็ถ้ามันทนไหว เราก็ไม่ต้องเป็นอย่างนี่ซิ”

วันชัยถอนใจยาว เข้าใจความรู้สึกของเพื่อนได้ดี

“เรารู้ นายคิดอะไร แต่เราก็กู้เหมือนกันว่า ครูเขาก็รักและหวังดี
กับนายด้วย ที่เขาทำทั้งหมดก็เพื่ออนาคตของนายเท่านั้น”

“เราบอกแล้วไง คนอย่างเราไม่มีปัญญาไปเรียนต่อที่ไหนหรอก
อย่างมากก็เป็นได้แค่นี้แหละ นายกลับไปเถอะ ไปบอกครูโกศลว่าไม่ต้อง
ห่วงเรา เรารักษาตัวเราเองได้”

วันชัยนั่งอึ้ง จ้องมองใบหน้าของนิยมที่เริ่มมีอาการเขียวคล้ำที่ขอบตา
และริมฝีปากด้วยความไม่สบายใจ เขาไม่อยากให้นิยมมีสภาพเช่นนี้เลย

“นายกลับไปเถอะ” นิยมยกมือขึ้นปลดมือวันชัยออกจากไหล่ “เดี๋ยว
จะถึงคิวเราแล้ว”

วันชัยลุกขึ้นเดินออกมา เมื่อเห็นคนขับรถเข้าไปนั่งประจำที่และ
ติดเครื่องยนต์

นิยมยกมือซ้ายขึ้นสูดดมอีกครั้งก่อนตะโกนบอก

“เราขอร้องนะ ถ้านายจะมาหาเราก็ได้ แต่อย่าพาครูมาเป็นอันขาด
ครูช่วยอะไรเราไม่ได้หรอก ยิ่งนายพาครูเข้ามาอยู่กับเรามากเท่าไร เรา
ก็ยิ่งเดือดร้อนมากเท่านั้น

นิยมจบคำพูดด้วยการยกก้าวขึ้นสูดดมอย่างแรง

วันชัยยืนมองนิมซึ่งกำลังห่างออกไป เนื่องจากรถสองแถวคันนั้นได้แล่นออกจากที่โดยไม่สนใจใยดีว่า นิมกับวันชัยจะยังพูดจากันอยู่หรือไม่ ด้วยความรู้สึกอันบอกไม่ถูก

สิ่งที่เขาพบ และคำพูดของนิมสร้างความหนักใจให้แก่วันชัยมาก

“อย่าพาคูมาเป็นอันขาด ครูช่วยอะไรเราไม่ได้หรอก ยิ่งนายพาคูมาอยู่กับเรามากเท่าไร เราก็ยิ่งเดือดร้อนมากเท่านั้น”

แต่ก่อนแยกทางกัน ครูโกศลก็ย่ำกับเขาอย่างมีความหวังและยินดีว่า

“พຼ່ງนี้เข้าขึ้นไปเล่าให้ครูฟังด้วยนะว่า เจอนิมหรือเปล่า แล้วเขาพูดอะไรบ้าง”

วันชัยคิดไม่ตกว่า เขาจะเลือกปฏิบัติตามคำพูดของใครดี ระหว่างครูที่วันชัยรู้อยู่เต็มอกว่า รักและห่วงใยนิมมาก พร้อมทั้งจะช่วยเหลือนิมทุกอย่าง โดยเฉพาะเรื่องการเรียน ซึ่งครูมุ่งหวังให้นิมจบออกไปเช่นนักเรียนคนอื่น ๆ กับเพื่อนสนิทที่วันชัยรู้จักและเข้าใจความนึกคิดของเขาดี ลองนิมเอ่ยปากอย่างนี้ ทุกอย่างเป็นอันจบสิ้นไป นิมเลือกทางเดินของเขาเองแล้ว และเขาคงจะหนีไปจากที่นี่ เพื่อหลบให้พ้นการตามหาของครู ซึ่งอาจจะทำให้นิมลำบากมากยิ่งขึ้นไปอีก

วันชัยหมุนตัวเดินกลับออกมาจากท่ารถสองแถวอย่างช้า ๆ สมองของเขากำลังขบคิดและทำงานอย่างหนัก

มันไม่ใช่เรื่องการกลับไปเรียนหรือไม่กลับของนิมเท่านั้น แต่มันมีเรื่องที่ทำให้วันชัยรู้สึกไม่สบายใจอย่างยิ่งเข้ามาแทนที่อีกอย่างหนึ่ง

นิมติดกาว

วันชัยไม่รู้ว่า กาวที่เขาใช้ทาติดยางรถจักรยานเป็นอันตรายนั้ต่อร่างกายของเพื่อนไหม และมันเป็นยาเสพติดติดหรือไม่

วันชัยระบายลมหายใจยาวแล้วสะบัดหัวไปมา

ผัดผักกาดขาวในกะทะ ส่งเสียงเดือดปุด ๆ ควันสีขาวโชยริ้วเป็นทาง ขึ้นไปข้างบน น่านวลเหวียน้ำปลาเติมลงไป ก่อนตักใส่จาน

“ผัดอะไรครับแม่ หอมจัง” สุธีอาบน้ำเสร็จก็เดินกลับเข้ามาในบ้าน “ชักจะหิวเสียแล้ว” สุธีพูดต่อ

“ก็กินได้แล้วลูก” น่านวลบอกทั้งที่ยังใช้ตะหลิวตักผัดผักกาดขาว จากกะทะราดใส่ลงไปในอ้อมข้าวกลางวันของลูกและของตนเอง “แม่หุงข้าว ไว้ให้เรียบร้อยแล้ว”

“ครับ” สุธีตอบ “ผมขอแต่งตัวก่อน”

พูดจบก็เดินไปคว้าเสื้อผ้านักเรียนขึ้นสวม หิ้วกระเป๋าหนังสือมาเปิด หยิบอ้อมข้าวที่แม่จัดให้เรียบร้อยแล้วยัดใส่ลงไป

น่านวลคดข้าวใส่จาน ๒ ไบร่ออยู่ก่อนแล้ว

“มาลูกมา กินข้าวเสีย วันนี้แม่ต้องออกไปซักผ้าที่บ้านคุณนาย แต่เช้ามีด”

สุธีลงนั่งขัดสมาธิ ตรงข้ามกับแม่ของตน มีจานผัดผักกาดขาวกับ กากหมูวางอยู่ตรงกลาง สุธีตักมานิดหนึ่งแล้วตักข้าวพูนซ้อน

“อะไรกัน ทำไมกินกับน้อยนักล่ะลูก” น่านวลร้อง “ร่างกายกำลัง เติบโตต้องกินอาหารให้ครบนะลูกนะ”

พูดจบ น่านวลก็ตักผัดผักกาดขาวใส่ลงไปในงานของลูกชายจน เกือบหมด

“พอแล้วครับ” สุธีร้องห้าม “เดี๋ยวแม่ไม่มีกิน”

“แม่แก่แล้ว กินมาเยอะแล้ว ถึงอย่างไรมันก็ไม่โตไปกว่านี้อีก ลูกซิ

ต้องกินมาก ๆ “น้ำหนักลดหยุดพูดชนิดหนึ่ง “แม่อังเสียใจอยู่ที่นี่ที่ไม่มีเงินซื้ออาหารดี ๆ ให้ลูกกินได้”

“แค่นี้ก็ดีแล้วครับแม่” สุธีบอก “สนั่นเขายังกว่าเราเสียอีก บางวันมีปลาเค็มไปกินที่โรงเรียนชั้นเล็ก ๆ เท่านั้นเอง ต้องแบ่งกันกิน ๒ คนกับเสนห์ด้วยนะครับ”

น้ำหนักลดอนใจยาว พยักหน้าเบา ๆ

“ก็ป้าช่วยแกมีลูกหลายคน แม่มมีแค่คนเดียวก็เลยดีหน่อย อีกอย่างเงินที่หลวงเขาจ่ายให้ก็ช่วยให้เรามีกินมีใช้กว่าป้าช่วยแก ที่ไม่มีทางได้เป็นอย่างอื่นเลย”

สุธิดักข้าวใส่ปาก เงยหน้าขึ้นมองหน้าแม่ด้วยความเคารพรัก เขารู้ดีว่าแม่รักเขามาก ตั้งแต่จำความได้ สุธีก็เห็นมีกันเพียง ๒ คนแม่ลูกเท่านั้น สำหรับพ่อนั้น เขาไม่เคยเห็นหน้าเลย จะมีก็เพียงภาพถ่ายที่แม่ขยายใส่กรอบตั้งไว้บนหิ้งเท่านั้น ซึ่งก็เป็นรูปตอนที่พ่อยังหนุ่มอยู่มาก

แม่เคยเล่าให้สุธีฟังว่า

“มันรวดเร็วมากจนแม่ตั้งตัวไม่ติด พ่อเขาก็เป็นคนไม่ชอบถ่ายรูป พอรู้ข่าวว่าเสียก็หารูปมาตั้งที่ศพไม่ได้ แม่มีรูปนี้อยู่ใบเดียว พ่อเขาให้ตั้งแต่ตอนชอบกัน ก็เลยเอาไปขยาย”

รูปพ่อบานนี้ แต่งเครื่องแบบทหาร มีแถบติดหน้าอก และยังมีสายห้อยที่ไหล่ แม่เล่าว่า พ่อมียศสิบเอก ตอนที่ได้รับคำสั่งให้ไปแนวหน้าไปได้ไม่กี่เดือนก็โดนกระเบิดเสียชีวิต ซึ่งตอนนั้นสุธีเพิ่งเกิด อายุได้ไม่ถึงขวบด้วยซ้ำ แม่เสียใจมาก แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร

แม่รักพ่อมาก ทุกวันนี้ ถึงแม้พ่อจะตายมาแล้วหลายปี แต่แม่ก็ยังเก็บกระดูกและรูปของพ่อไว้บนหิ้ง ทุกวันแม่จะซื้อพวงมาลัยของสนั่น มาจุดธูปไหว้รูปพ่อเป็นประจำ

วันสงกรานต์ แม่ก็จะนำกระดูกพ่อไปที่วัด พรมน้ำอบเสียหอมฟุ้ง
สุริยเคยได้ยินแม่พูดกับกระดูกพ่อว่า

“อาบน้ำอาบทำเสียบ้างนะพ่อ ตรุษที่สงกรานต์ที”

ซึ่งทำให้สุริยรู้สึกเหมือนกับว่า พ่อไม่ได้จากเขาไปไหนเลย ยังคงอยู่
กับเขาและแม่ในบ้านนี้ เพียงแต่ว่า มองไม่เห็นตัวกันเท่านั้น

จากการเสียชีวิตในขณะปฏิบัติราชการ พ่อจึงได้รับความดีความชอบ
เป็นพิเศษ และได้เลื่อนขั้นเงินเดือนและยศด้วย โดยแม่จะเป็นผู้รับเงินส่วนนั้น
ของพ่อแทน และเงินส่วนนี้แหละที่แม่เก็บเข้าธนาคารไว้ และไม่ยอมนำออก
มาใช้โดยไม่จำเป็น

“ลูกต้องเรียนอีกหลายปี แม่จึงต้องเตรียมเก็บเงินเอาไว้ให้ลูก
เงินของพ่อก่อนนี้แหละที่แม่จะส่งลูกให้เรียนสูงที่สุดเท่าที่จะสูงได้”

เพราะความรักแม่ และรำลึกถึงพระคุณของพ่อ จึงทำให้สุริยตั้งใจว่า
จะเรียนให้ดีและสูงที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

“มัวคิดอะไรอยู่ล่ะลูก” น้าพลร้องถามขึ้น เมื่อสังเกตเห็นอาการเหม่อ
ของลูกชาย

“ผมกำลังคิดถึงแม่ครับ” สุริยตอบตามความจริง ตลอดเวลาเขาได้รับ
การอบรมสั่งสอนจากแม่ของเขาให้พูดแต่ความจริง เมื่อไปเรียนหนังสือ
ครูก็ยังพร่ำสอนไม่ให้โกหก เพราะฉะนั้น สุริยจึงพูดทุกอย่างตามที่เขาคิด
และเป็นความจริงเสมอ

“อะไร ทำไมมาคิดเรื่องแม่” น้าพลร้องด้วยความเอ็นดู “เห็นแม่
กินข้าวกับกากหมูน้อยเดียว เอาไปคิดเลยหรือ ไม่หอรอก แม่ยังไม่ตาย
เป็นอันขาด จนกว่าจะได้เห็นลูกพบความสำเร็จ” น้าพลพูดยิ้ม ๆ

“ผมสงสารแม่ครับ” สุริยพูด “แม่ต้องเหนื่อยทำงานทุกวัน เงินก็
ไม่ได้ใช้ แล้วยังมากินกับข้าวเหลือเดนลูกอีก”

“ตายแล้วลูก ทำไม่คิดอย่างนั้น” นำนวลยกมือลูบหัวลูกชาย “ไม่ได้กินกับข้าวเหลือเดนลูกหรือก็จะ เพียงแต่แม่อยากให้ลูกของแม่กินดี ๆ สมองจะได้ดีไปด้วย”

“เอาไว้ให้ผมเรียนจบ มืงานมาแล้ว ผมจะซื้อของอร่อยมาให้แม่กินทุกวัน”

น่านวลยิ้มแ้มปริ อิ่มเอิบใจเป็นที่สุด

คนเป็นแม่ ก็มีเพียงเท่านั้นแหละ มีลูกดี รู้จักกตัญญู เชื่อฟังคำสั่งสอน และไม่ทำตัวพาลเกรให้เดือดเนื้อร้อนใจ ก็มีความสุขที่สุดแล้ว

“แม่กลัวแต่พอโตอีกหน่อยก็จะไปหาเลี้ยงเมียเสียก่อนเท่านั้น” น่านวลแก้งว่า “ทีนี้จะซื้ออะไรให้แม่กินสักทีก็หลบ ๆ ซ่อน ๆ กลัวเมียจะว่าเอา”

“รับรองผมไม่เป็นอย่างนั้นแน่นอนครับ” สุรียืนยัน “แล้วผมก็จะยังไม่มีเมียหรือยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงก่อนวัยอันสมควรเป็นอันขาด ถ้าผมจะมีเมียเมื่อไร ผมจะให้แม่เลือกให้ผมครับ”

“โอพ่อคุณของแม่” น่านวลดึงตัวลูกชายไปกอดด้วยความรัก

ถึงแม้ลูกชายของนางจะโตจนเสียงแตกหนุ่มแล้ว แต่น่านวลก็ยังรู้สึกว่สุรียังเป็นเด็กตัวเล็กอยู่เช่นเดิม ทุกวันก่อนออกไปซักผ้าตามบ้านที่ว่างกันไว้ น่านวลจะต้องกอดและหอมลูกชายด้วยความรักสุดหัวใจเสมอ ซึ่งสุรียกอดแม่ของเขาด้วยความอบอุ่นเช่นเดียวกัน

“ว่าแต่ลูกจะสอบเดือนหน้านี้แล้วใช่ไหมลูก” น่านวลถามด้วยความห่วงใย

“ครับ” สุรียตอบ

“แล้วลูกดูหนังสือบ้างหรือยังล่ะ มันใจหรือเปล่าว่าจะสอบได้”

“ผมดูหนังสือทุกคืนเลยครับ ไม่ใช่เตรียมตัวสอบที่โรงเรียนอย่างเดียว นะครับแม่ ผมต้องเตรียมตัวสอบแข่งขันกับคนอื่นเขาด้วย”

“สอบเข้าชั้น ม.๔ นะหรือ”

“ครับ”

“แล้วลูกรู้หรือยังว่าจะไปสอบเรียนต่อที่ไหน”

“ก็โรงเรียนวัดเจ้าคุณสิงห์นี่แหละครับ ใกล้บ้านดี พวกเพื่อน ๆ ผมเขาจะไปสอบโรงเรียนดัง ๆ แต่ผมว่าเสียงมาก เพราะมีคนต้องการเข้าเยอะ โรงเรียนเล็ก ๆ ไม่มีชื่อเสียงไม่ได้ คู่แข่งไม่ค่อยมี”

“ดีแล้วลูก โรงเรียนอะไรก็เหมือนกันนะแหละ ของทุกอย่างอยู่ที่ตัวเรา ถ้าเราขยันเรียน อ่านหนังสือ เราก็เก่ง สู้คนอื่นได้”

สุริยัมด้วยความมั่นใจ

“วันนี้แม่ออกไปซักผ้าก่อนนะ ลูกต้องรอสั้นกับเส้นให้ไหม”
 นำนวลลุกขึ้นยืนเดินไปหยิบปั่นโตข้าวกลางวันใส่ถุงกระดาษ แล้วหันมาบอกสุริ

“แม่ไปก่อนนะ”

“สวัสดีครับ” สุริยก้มมือไหว้ และมองตามหลังจนแม่ของตนเดินออกจากบ้านไป เขาจึงลุกขึ้นเก็บถ้วยจานที่กินเสร็จแล้วไปล้าง นึกมาว่าครอบเอาไว้ที่ชั้น ก่อนคว้ากระเป๋าเดินออกมาหน้าบ้าน

มองไปตามถนนก็เห็นสนั่นและเส้นที่เดินตามกันมาเช่นทุกวัน สุริยัมจับบานประตูปิดลงแล้วเดินตรงไปหาเพื่อนทั้งสอง

บ้านที่น่านวลรับจ้างซักเสื้อผ้า เป็นบ้านของนายตำรวจนคราการท่านหนึ่ง ซึ่งอยู่ไกลออกไปทางหัวถนนหน้าปากซอย น่านวลต้องเดินออกมาหลายนาที่จึงมาถึงประตูเหล็กซึ่งมีป้ายบอกชื่อผู้เป็นเจ้าของบ้านติดอยู่

น่านวลเปิดบานประตูเล็กซึ่งเป็นทางเข้าออกประจำ ก้าวเดินเข้าไปรถเก๋ง ๒ คันยังจอดอยู่ที่ลานหน้าบ้าน แสดงให้รู้ว่า คุณตุ้ม กับคุณติ่มยังไม่ได้ออกไปทำงาน

“เข้ามาเลยซิแม่นวล” เสียงเนิบนาบแซมซ้าอย่างผู้ดีมีสกุลของ คุณนายดั่งขึ้น “ดีจริง มาแต่เช้าอย่างนี้ ผ้าขึ้นราวจะได้ไม่สลาย” ท่านพูดต่อ “บอกให้มาอยู่กับฉันเสียที่นี้เลยก็ไม่ว่า เรือนหลังเล็กยังว่าง แค່สองแม่ลูก เท่านั้น อยู่ได้สบาย”

คุณนายรีบรื้อให้น่านวลมาอยู่เสียที่บ้านของท่านเป็นประจำ นอกจากจะได้ดูแลเรื่องเสื้อผ้าของทุกคนในบ้านแล้ว คุณนายท่านยังจะให้ทำหน้าที่ แม่บ้านให้ท่านด้วย

“บอกตามตรงนะ ฉันถูกอภัยอาศัยแม่นวลมาก ทำงานก็เรียบร้อย นิสัยใจคอก็เยือกเย็น ไม่มีมือไวใจเร็วเหมือนคนอื่น อยากได้มาอยู่ด้วย เรื่อง ลูกเต้าไม่ต้องเป็นห่วง ฉันส่งเสียให้เรียนเองก็ยังได้”

แต่น่านวลไม่อยากจะเป็นหนี้บุญคุณใคร เพราะสำนักอยู่ในใจตลอดเวลา ว่า หนี้อื่นใดก็ไม่เหมือนหนี้ใจ เพราะไม่ว่าจะชดใช้อย่างไรก็ไม่วันหมด

แม้ว่าคุณนายจะเป็นคนดี มีเมตตาและไม่ได้คิดเป็นอื่น แต่น่านวล ก็คงไม่สบายใจนัก ถ้าจะต้องมาอาศัยอยู่ในบ้านของท่าน ยิ่งท่านมาอุปถัมภ์ คำชูสุธีในด้านการเรียนด้วย น่านวลก็คงหมดความภาคภูมิใจในตนเองไป

ทุกวันนี้ที่ทำงานหนักอยู่ได้ก็เพราะความภาคภูมิใจที่ได้ทำเพื่อลูก อันเป็นที่รักนี้แหละ หากไม่ได้ทำเสียแล้ว ชีวิตของน่านวลคงจะเหี่ยวเฉา และไม่มีพลังที่จะอยู่ต่อไป

“อฉันไม่รบกวนท่านขนาดนั้นหรอกเจ้าคะ” น่านวลตอบ “เพียงท่าน เมตตาให้เข้ามาซักรีดเสื้อผ้าให้เท่านั้นก็เป็นพระคุณอย่างสูงแล้ว”

“จริง ๆ นะ” คุณนายยังพูดต่อ “ฉันไม่ได้พูดเล่น ลูกสาวฉันเขาก็ชอบแม่นวล บอกว่าทำงานสะอาดสะอาดดี รีดผ้าก็เรียบร้อย ใส่แล้ว ไม่อายคน”

น่านวลยิ้มรับในคำชม

“อินพยายามทำให้ดีที่สุดค่ะ” นางบอกอย่างถ่อมตน ทำให้คุณนายเอ็นดูมากยิ่งขึ้น

สำหรับหน้าที่ของน่านวลที่บ้านคุณนาย เท่าที่ทำอยู่ก็คือเก็บเสื้อผ้าของทุกคนในบ้านมาซัก ตากและเก็บพับเพื่อมารีดให้เสร็จในวันรุ่งขึ้น

สิ่งที่ทำให้คุณนายพอใจน่านวลมากก็คือ ตลอดเวลาที่เอาผ้าขึ้นราวเรียบร้อยแล้ว น่านวลไม่ได้อยู่นิ่งเฉย ยังจัดการเช็ดถูเก็บกวาด ทำความสะอาดบ้านให้คุณนายอีกด้วย

ปรกติที่บ้านคุณนายก็มีเด็กรับใช้อยู่คนหนึ่ง ชื่อปุ่น แต่ความที่เป็นเด็กจากภาคอื่น จึงทำให้ไม่ค่อยเข้าใจขนบธรรมเนียมและความเป็นอยู่ของคนกรุงเทพฯ เท่าใดนัก จึงทำงานบ้านได้ไม่สู้ดี เมื่อน่านวลมากก็ได้ช่วยสอนงานให้ปุ่นหลายอย่าง

น่านวลเก็บเสื้อผ้าที่ปุ่นเตรียมใส่ตะกร้ารอไว้มาแช่ในกะละมัง โดยแยกออกเป็นชนิด ๆ เสื้ออยู่ส่วนเสื้อ กางเกงอยู่ส่วนกางเกง ของสูงไม่นำไปปะปนกับของต่ำ จากนั้นก็เริ่มลงมือซัก

เสียงติดเครื่องยนต์ดังขึ้นทางหน้าบ้าน แสดงว่า ลูกสาวทั้ง ๒ คนของท่านเจ้าของบ้านกำลังจะออกไปทำงาน ซึ่งหลังจากคุณผู้ชาย สามมีของท่านออกจากบ้านไปอีกคนหนึ่งคุณนายก็ต้องอยู่บ้านเพียงลำพัง

ท่านจึงมักจะเดินมานั่งคุยกับน่านวลอย่างเพลิดเพลินเสมอ

“ตอนนี้นักชายแม่นวลอยู่ชั้นอะไรแล้วนะ เคยบอกฉันหนหนึ่งแล้วแต่จำไม่ได้”

“ม.๓ ค่ะ” น่านวลตอบ

“อ้อ” คุณนายพยักหน้า “ปีหน้าก็ต้องสอบเข้าชั้นเตรียมอุดมแล้วซิ”

“เจ้าค่ะ”

“แล้วจะเข้าโรงเรียนอะไรล่ะ”

“เห็นเขาบอกว่า จะไปสมัครสอบที่โรงเรียนวัดเจ้าคุณสิงห์นี่แหละค่ะ”

“ไปสอบทำไมที่นั่น” คุณนายร้อง “น่าจะหาโรงเรียนที่มีชื่อเสียงหน่อย เขาจะได้สอนดี”

“ความจริงดิฉันก็อยากให้เขาไปสมัครโรงเรียนใหญ่ ๆ ที่มีชื่อเสียงเหมือนกันแต่กลัวว่า คู่แข่งจะมาก แล้วจะสู้เขาไม่ได้ ที่นี้เลยไม่มีที่เรียนเจ้าค่ะ” นำนวลพูดไป ชักผ้าไป

“ไม่ต้องกลัว ดิฉันจะให้ท่านไปฝากให้ จำไว้ใกล้วันสมัครพามาหาฉัน”
น่านวลยกมือไหว้

“ขอบพระคุณท่านมากเจ้าค่ะ”

คุณนายชวนคุยและชักใช้เรื่องราว ของน่านวลมากมาย จนชักผ้าเสร็จ เอาผ้าขึ้นราวเรียบร้อยแล้ว น่านวลก็เอาปิ่นโตข้าวมาเปิด

พอคุณนายเห็นก็ร้องเสียงดัง

“ฉันบอกก็ครั้งแล้วว่าไม่ให้เอาข้าวมากินเอง ดูซิ ผัดอะไรก็ไม่รู้ หมูไม่มีสักรชิ้น” “คุณนายยกปิ่นโตข้าวของน่านวลไปดู น่านวลยิ้มเจื่อน

“เอาไปเททิ้ง” คุณนายสั่ง “แล้วเข้าไปกินในครัวเลย อยากรกินอะไรตักกินได้ตามสบาย ดิฉันอนุญาต”

ด้วยความเกรงใจ น่านวลจึงหยิบปิ่นโตข้าวเข้าไปในครัว ปูนเข้ามาช่วยยกกับข้าวออกมาวางให้หลายอย่าง ซึ่งน่านวลก็ตักกินพอเป็นพิธีเท่านั้น ส่วนใหญ่ก็กินข้าวราดผัดผักกาดขาวที่ทำมานั่นเอง

หลังจากเก็บผ้าที่แห้งแล้วพับใส่ตู้เตรียมไว้เพื่อมารีดในวันรุ่งขึ้น เรียบร้อยแล้ว น่านวลก็เดินไปกระพุ่มมือไหว้คุณนาย

“พรุ่งนี้ดิฉันจะมารีดผ้าใหม่เจ้าค่ะ วันนี้ขอกลับไปหุงหาข้าวให้ลูกชายก่อน”

“มาเข้า ๆ นะ” คุณนายบอก “จะได้คุยกัน ดิฉันเหงา”

“เจ้าคะ” นำนวลขยับตัวลุกขึ้นเดินกลับออกมาอย่างนอบน้อม
เสียงคุณนายก็ร้องเรียกขึ้น

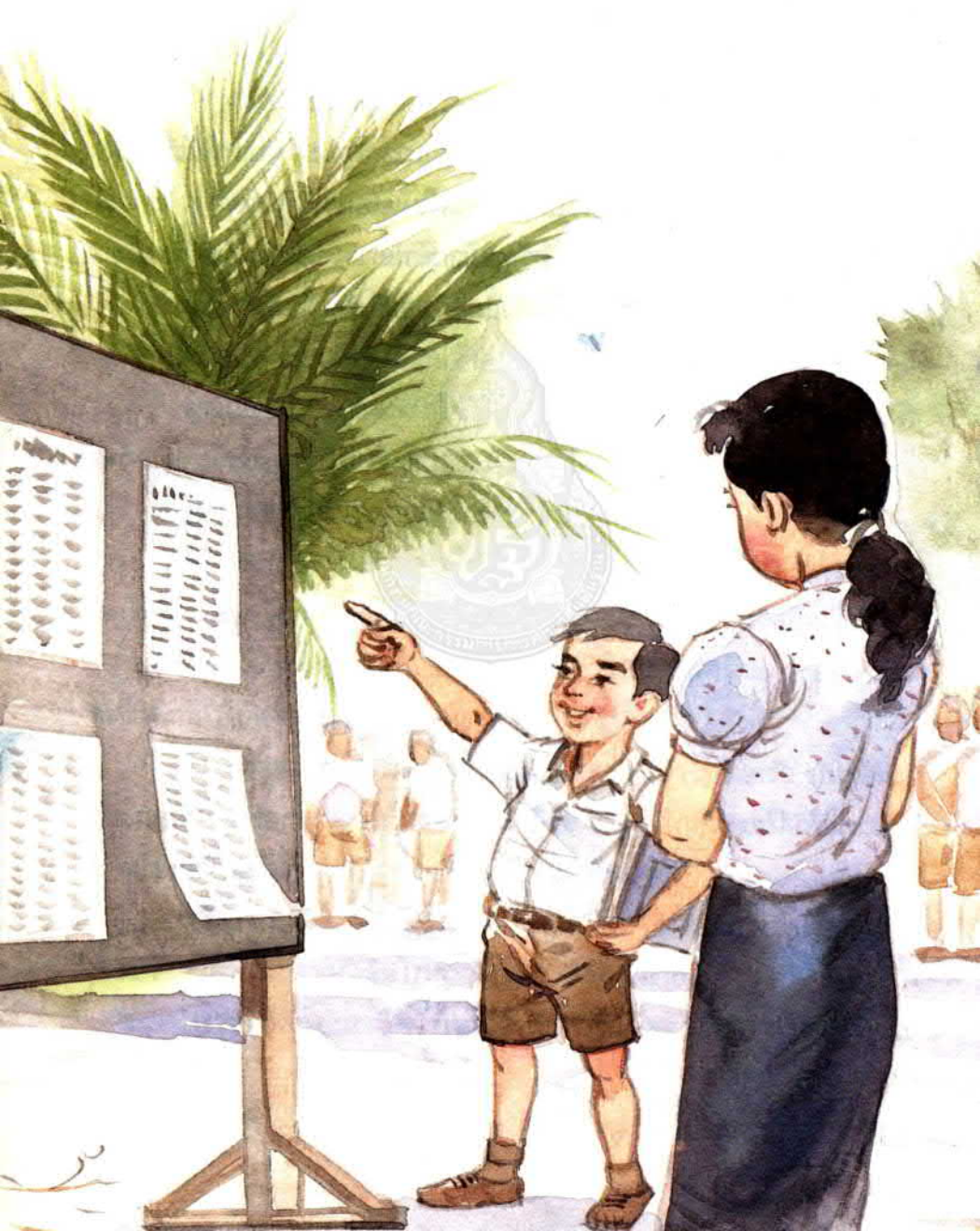
“เดี๋ยวแม่นวล”

น่านวลหันกลับไป

“จะเบิกเงินไปใช้บ้างไหมล่ะ ไม่ต้องเกรงใจนะ อยากได้เมื่อไร
ก็มาบอกฉันได้ตลอดเวลา สำหรับแม่นวลฉันให้เป็นกรณีพิเศษ”

“เจ้าคะ” นำนวลยกมือขึ้นไหว้คุณนายด้วยความขอบคุณอีกครั้งหนึ่ง
ตลอดเวลาที่เดินกลับบ้าน นางยิ้มกริ่มอย่างมีความสุข

สอบวันสุดท้ายผ่านพ้นไป ก่อนแยกย้ายกันกลับบ้าน สนั่น เสน่ห์ สุธี วันชัย สมบุญ วิชัย แก้ว และเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ พวกกันมาชุมนุมที่ลานใต้ต้นก้ามปู เพื่ออยู่ร่วมกันเป็นวันสุดท้าย

จากวันนี้ไป ทุกคนไม่ต้องมาโรงเรียนอีกแล้ว จนกว่าจะถึงวันประกาศผลสอบ ซึ่งถือได้ว่า เป็นวันจบสิ้นการเรียน อันเป็นขั้นสุดท้าย และสูงสุดของโรงเรียนนี้

“เราจะไปทำอะไรหรือวันชัย” สุธีเอ่ยถาม

“วันชัยสันหน้า”

“ยังไม่รู้ แต่เรื่องเรียนต่อคงหมดสิทธิ์ หลวงตาแก่่มากแล้ว ไม่รู้ว่าเราจะอยู่วัดไปได้อีกนานแค่ไหน อีกอย่างเราคงไม่มีเงินเรียนต่อด้วย”

วันชัยนั่งเงียบไป สนั่นจึงเอ่ยขึ้น

“เราคงไปทำงานก่อสร้างกับแม่ แต่ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าเขาจะรับไหม ถ้าแก่อาจจะเห็นว่าเรายังเด็กอยู่ก็ได้”

“เรอคงเรียนต่อใช้ไหมสุธี” วันชัยหันไปถามเพื่อน “ดีแล้วละ คนเรียนเก่ง ๆ อย่างเธอก็น่าจะเรียนต่อไปให้สูง ๆ”

“รุ่นเราทั้งหมดก็คงจะมีแต่สุธีนี่แหละที่เรียนสูงที่สุด” แก้วพูด “คนอื่นคงไม่มีใครได้เรียนกันหรอก”

“ทำไมล่ะ” สุธีถาม “พวกเธอไม่มีใครคิดจะเรียนต่อเลยหรือ”

“คิดนะคิดหรอก” สมบุญร้องขึ้น “แต่เธอก็เห็นอยู่แล้วว่า บ้านเรามันจนขนาดไหน แค่เรียนจบนี้ก็แทบแย่แล้ว”

พ่อกับแม่ของสมบุญมีอาชีพเก็บกระดาดหาหนังสือพิมพ์ ทุ่งพลาสติก

และข้าวของที่พอมีค่าที่คนนำไปทิ้งไว้ตามกองขยะหรือริมถนน โดยจะถีบรถสามล้อแดงออกจากบ้านแต่เช้ามีด

“แล้วพวกเธอจะไปทำอะไรล่ะ” สุธีเอ่ยถามขึ้นอีก

ทุกคนเงิบกริบ เป็นเวลานานวันชัยจึงเอ่ยขึ้น

“บางที่เราอาจจะไปเป็นเด็กกระเป๋ารถสองแถวกับนิยม นิยมเคยเอ่ยปากชวนไว้ว่า ถ้าอยากทำก็ให้ไปหา”

“ดีซี เราจะได้ไปทำด้วยคน เขาให้วันละเท่าไร” สนั่นร้องด้วยความดีใจ

“เห็นนิยมบอกว่า เขาให้วันละ ๓๐ บาท” วันชัยตอบ

“โอโฮ” สนั่นร้อง นัยน์ตาโต “ตั้ง ๓๐ บาทเนอะ”

“แต่ว่า...” วันชัยร้องขัดขึ้น ทำให้ทุกคนหันไปมองวันชัยเป็นตาเดียวกัน

“ทำไมหรือ” สุธีร้องถาม

“สิ่งแวดล้อมมันไม่ค่อยจะดีเลย” วันชัยตอบ “ตอนที่เราไปหานิยมคราวก่อน ตอนที่นิยมมีเรื่องกับสุธีแล้วไม่ยอมมาโรงเรียนอีกเลยนั่นนะ เพียงแค่หายไปไม่กี่วัน นิยมสูบบุหรี่ ดมกาวด้วยอีกต่างหาก”

“กาวหรือ” สนั่นร้องขึ้นด้วยความสงสัย “กาวอะไร แล้วดมทำไม” วันชัยสั่นหน้า

“เป็นยาเสพติดหรือเปล่า” สุธีถามด้วยความสงสัย “แต่มันก็ไม่น่าเป็นนะ แค่อลั่นเฉย ๆ ไม่ได้เป็นผงหรือเป็นเม็ดสักหน่อย”

“แล้วที่กัญชาล่ะ” แก้วร้องขึ้น “มันก็เป็นแค่วันเหมือนกัน”

วันชัยจึงพูดขึ้น

“ดูท่าทางนิยมจะติดมันมากเลย ยกขึ้นดมเกือบตลอดเวลา เรากลัวว่าถ้าไปทำงานเป็นเด็กกระเป๋ารถกับนิยมด้วยแล้วจะต้องติดทั้งบุหรี ทั้งกาว เหมือนพวกนั้นไปด้วย”

“เรื่องนี้นั้นอยู่ที่ใจ จริงไหม ถ้าเรบอกว่าไม่เสียอย่าง เราก็ไม่ติด”
สนั่นออกความเห็น

“แต่ไม่ว่าใครจะเรียนต่อ หรือไปทำงานที่ไหน ต้องส่งข่าวกันนะ
ถ้าให้ติดเจอกันได้ทุกอาทิตย์ก็ยิ่งแจ๋ว” สมบุญสรุป

“ใช่ซิ” สนั่นร้อง “ถึงอย่างไรเราก็เป็นเพื่อนกัน มีอะไรก็ต้องช่วยกัน
ใครมีงานก็ช่วยคนตกงาน อย่างนี้ถึงจะเรียกว่า เพื่อน”

“ตกลง” ทุกคนร้องขึ้นเกือบพร้อมกัน “พวกเราจะเป็นเพื่อนกัน
ตลอดไป”

เด็ก ๆ พวกกันลุกขึ้น ส่งมือออกไปจับกัน เขย่าและบีบแน่น ใบหน้า
มีรอยยิ้มที่เต็มไปด้วยความหวัง ที่จะเดินไปสู่อนาคตของแต่ละคน

จากนั้นจึงแยกย้ายกันเดินออกจากโรงเรียน

สนั่น เสน่ห์ สุธี พวกกันเดินกลับบ้านมาด้วยกันเช่นเคย พักใหญ่
สนั่นก็หันไปถามเสน่ห์

“ไฉน เสน่ห์ ดีใจไหม ต่อไปนี้ไม่ต้องไปโรงเรียนแล้ว”

เสน่ห์ยิ้มหวาน พูดคำว่า “ไม่ต้องไปโรงเรียนแล้ว ๆ ๆ ขึ้นมาทันที

“มันคงดีใจ” สนั่นว่า “จะได้ไม่ต้องตื่นแต่เช้ามืด”

สุธีหันมอง เสน่ห์ที่ยังคงเดินยิ้มและท่องคำว่า “ไม่ต้องไปโรงเรียน
แล้วอยู่

“แล้วคราวนี้เสน่ห์จะอยู่กับใครล่ะ ถ้าเธอไปทำงานกับป้าช่วย”

“ก็ให้มาสิมันดูซิ” “สนั่นตอบ” จะเอาไปทำงานด้วยคงไม่ไหวหรอก
เดี่ยวโรงงานเขาจะตายเลย ใครจะไปรู้ว่า สมองไม่ดี ตัวยังกะยักษ์อย่างนี้”
สนั่นพูดแล้วหัวเราะ ก่อนหันมาถามสุธี

“ว่าแต่เธอจะไปสอบเข้าโรงเรียนอะไรล่ะ”

“ก็โรงเรียนวัดเจ้าคุณสิงห์นี่แหละ ใกล้บ้านดี เดินไปกลับได้” สุธี

ตอบ “ความจริงคุณนายที่แม่เราไปซักผ้าที่บ้านท่าน จะฝากโรงเรียนดัง ๆ ให้ แต่เรากับแม่ปรึกษากันแล้วเห็นว่า ไม่แตกต่างกันอยู่ที่ตัวเราเอง ถ้าโรงเรียนดัง แต่เราไม่สนใจเรียน เราก็คงเรียนเก่งไปไม่ได้ อีกอย่างหนึ่ง จะต้องขึ้นรถเมล์ไป เราเสียค่ารถ เอามาซื้อข้าวหรือซื้อหนังสือเรียน ยังจะดีกว่า เธอว่าจริงไหม”

สนั่นพยักหน้า

“จริง โรงเรียนอะไรมันก็เหมือนกันนั่นแหละ อยู่ที่ตัวเรามากกว่า” ทั้งสองเดินกันไปเจียบ ๆ มีแต่เสน่ห์คนเดียวที่ยังพูดคำว่า “ไม่ต้องไปโรงเรียนแล้วอยู่ช้า ๆ กันเรื่อยมา สุธีหันไปถามสนั่นว่า

“แล้วเธอจะไปทำงานก่อสร้างกับป้าช่วยจริง ๆ หรือ”

สนั่นสั่นหน้า

“ไม่รู้สิ แม่จะให้ไปทำ ด้วยหรือเปล่า แต่ที่แน่ ๆ เราคงอยู่เฉย ๆ ไม่ได้”

“ก็ขายพวงมาลัยอยู่ทุกวันแล้วไง” สุธีบอก

“โอ๊ย ไม่พอหรอก นายเหินบ้านเราแล้วใช้ไหมล่ะ ตอนนี้อำเภวนที่มุงฝายอยู่มันขาดแห่วงไปตั้งหลายแห่งแล้ว ฝนตกที่ไรไม่ต้องนอนกันเลย แม่เราอยากจะเป็นไม้กระดานหรือสังกะสีเสียที”

“คงต้องใช้เงินมาก” สุธีออกความคิด

“นั่นนะซี ตอนนี้อย่างไม่มีสัปดาห์เดียว ขายไปกินไป ซื้อดอกไม้ มาลงทุนไปไม่เหลือเลย ถ้าทำอย่างนี้ ต่อให้อีกสิบชาติก็ไม่มียวันเปลี่ยน ผาบ้านได้”

สุธีรู้สึกเห็นใจสนั่นมาก นึกถึงตนเองก็คิดว่า โชคดีที่พ่อเป็นข้าราชการ จึงพอมีเงินปลูกบ้านจนเสร็จสมบูรณ์ได้ ไม่เช่นนั้น ชีวิตของเขา และแม่ก็คงจะลำบากยิ่งกว่าสนั่นและป้าช่วยเสียอีก

“เฮ้อ” สนั่นร้องออกมา “คนเรานี้ไม่รู้เกิดมาทำไมนะ เกิดมาแล้วก็ต้องลำบากลำบากกันอย่างนี้ สู้ไม่เกิดมาเลยเสียยังดีกว่า”

สนั่นพูดแล้วหัวเราะ แต่เสียงหัวเราะของสนั่น ฟังดูไม่สดชื่น ร่าเริง เหมือนที่เคยได้ยินได้ฟังมาในครั้งก่อนเลยสักนิดเดียว

โรงเรียนประกาศผลสอบ หลังจากการสอบปลายปีผ่านไป ครูโกศลรู้สึกดีใจมาก ที่ลูกศิษย์ของตนทั้งหมด สามารถสอบผ่านไปได้ แม้แต่คนที่เรียนอ่อนมากกว่าใครทั้งหมด ก็ยังไม่ต้องอยู่ซ่อมในวิชาใด ๆ เลย

สำหรับคนที่เป็นครู จะมีความสุขใดเทียบเท่ากับได้เห็นความสำเร็จของศิษย์ที่อบรม สั่งสอนมาเป็นเวลานานปี มันเป็นความภาคภูมิใจในหน้าที่ของตนที่ได้ทำให้แก่ประเทศชาติและเด็ก ๆ เหนือสิ่งอื่นใด และมันทำให้ครูโกศลยังคงยืนอยู่หน้ากระดานดำ พยายามวิชาความรู้ให้แก่นักเรียนรุ่นแล้ว รุ่นเล่าต่อไปได้อย่างไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย

“ครูดีใจกับเธอด้วยนะสุธี ที่สามารถทำคะแนนได้เป็นอันดับหนึ่งของโรงเรียน”

ครูโกศลเอ่ยขึ้นด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม เอื้อมมือออกไปแตะไหล่ของสุธีที่ยืนตัวตรงอยู่เบื้องหน้า เขาถูกเรียกขึ้นมาพบครูใหญ่ที่ห้องพัก หลังการประกาศผลสอบ

สุธียิ้มด้วยความปลื้มปิติ เขาไม่ได้คาดหวังมาก่อนว่า จะสามารถทำคะแนนได้ยอดเยี่ยมเช่นนี้

“ครูจับตาเธอมานานแล้ว คิดว่าเธอคงจะต้องได้คะแนนในการสอบครั้งนี้ดีกว่าคนอื่นแน่ ๆ แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ครูชื่นใจที่เธอขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่ในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ แล้วก็ทำคะแนนดีในทุก ๆ วิชา ครูมั่นใจว่า เธอจะต้องสอบเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยม ๔ ได้อย่างสบายทีเดียว”

ครูโกศลเว้นเสียงลงครูหนึ่ง จึงเอ่ยถามขึ้น

“ว่าแต่เธอคิดจะเรียนต่อหรือเปล่าล่ะ”

“เรียนครับ” สุธีตอบโดยไม่ต้องคิด

“ดี” ครูโกศลร้อง “คนเรียนดีขนาดนี้ ถ้าไม่เรียนต่อก็เสียดายแย่ แล้วเธอจะเรียนอะไรล่ะ”

“ความจริงแม่ผมอยากให้สอบเข้านักเรียนนายสิบครับ แม่อยากให้ผมเป็นทหาร เหมือนพ่อของผมครับ”

ครูโกศลเลิกคิ้วสูงก่อนถามขึ้น

“ครูไม่ยักรู้ว่า พ่อเธอเป็นทหาร”

สุธีหน้าเศร้าสลดลงนิดหนึ่ง ก้มลงมองพื้นและพูดออกมาเบา ๆ

“พ่อผมเสียชีวิตไปแล้วครับ”

ครูโกศลรู้สึกไม่สบายใจ

“ครูขอโทษ” ครูหยุดพูดลงครูหนึ่ง” แล้ว เธอจะคิดจะเรียนต่ออะไร”

“ผมอยากเรียนมหาวิทยาลัยครับ” สุธีตอบด้วยความมั่นใจ “ความจริงผมก็อยากเป็นทหารอย่างที่แม่ต้องการ แต่เป็นแค่ นายสิบ อาจจะไม่ก้าวหน้าก็ได้”

“จริงของเธอ” ครูโกศลเอื้อมมือมาจับไหล่ “คนเรานั้น ไหน ๆ จะหวังแล้ว ก็น่าจะหวังให้มันสูงสุด ไม่ควรหวังเพียงครึ่ง ๆ กลาง ๆ”

“ผมไม่เข้าใจครับ” สุธีบอก

“ครูหมายความว่า ทำไมเธอไม่หวังเป็นนักเรียนนายร้อยเลยล่ะ จริงไหมไหนก็จะหวังทั้งทีแล้ว ทำไมต้องหวังแค่ นายสิบ”

ครูโกศลบอกแล้วหัวเราะอย่างใจดี พลอยทำให้สุธียิ้มตามออกมาด้วย

“ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราหวัง ถ้าเราพยายามอย่างที่สุด ไม่มีอะไรจะมา

ขวางกันเราได้ ขอให้เอาจริงกับมันและตั้งใจอย่างมั่นคง ความสำเร็จจะต้องมาถึงอย่างแน่นอน”

“แต่” สุธีพยายามจะบอกเหตุผล ซึ่งครูโกศลก็พยักหน้าและพูดหนักแน่น

“ตราบไคที่ครูยังอยู่โรงเรียนนี้ และตราบไคที่ครูยังยีนสอนหนังสืออยู่ที่หน้ากระดานดำ ครูก็ยังเป็นครูที่รักเธออยู่วันยังค่ำ จำไว้ มีอะไรให้มาหาครูได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน หรือแม้แต่การเงิน ถ้าครูช่วยเธอได้ ครูจะช่วยเธอทันที”

น้ำตาขึ้นขึ้นมาที่ขอบตา ด้วยความตื่นตันใจ ความอบอุ่นจากมือครูที่จับอยู่บนหัว มีค่ายิ่งสำหรับสุธี เขาให้คำมั่นสัญญากับตัวเองว่า เขาจะหวังให้สูงที่สุดเท่าที่สติปัญญาของเขาจะหวังได้ แล้วก็พยายามนำความสำเร็จมาบอกกับครูอันเป็นที่เคารพรักของเขาให้ได้

“ไปเถอะ” ครูบอก “กลับไปบ้าน แล้วมันดูหนังสือมาก ๆ ครูเชื่อมั่นว่า เธอจะต้องสมหวัง”

คำพูดของครูเหมือนคำอวยพรที่มีค่ายิ่ง สุธียกมือขึ้นไหว้แล้วจดจำเอาไว้เหนือหัวของเขา ก่อนหมุนตัวเดินกลับออกจากห้องครูใหญ่

น่านวลพาสุธีไปสมัครสอบที่โรงเรียนเจ้าคุณสิงห์ ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากบ้านเท่าใดนัก เป็นโรงเรียนที่อยู่ในความอุปถัมภ์ของวัดเจ้าคุณสิงห์ที่ไม่สู้มีชื่อเสียง เป็นที่นิยมของคนทั่วไป

สุธีเก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน เขาอ่านหนังสือและทบทวนวิชาที่เรียนมาอย่างหนัก จนแม้แต่่านวลเองก็ออกจะรู้สึกท่วงโย

“พักผ่อนเสียบ้างนะลูก ดูหนังสือหามรุ่งหามค่ำอย่างนี้ เกิดล้มเจ็บไปจะลำบาก”

“ไม่เป็นไรหรอกครับแม่” สุธีตอบ “ผมรู้กำลังตัวเอง อีกอย่าง

ครูโกศลก็เคยบอกผมว่า อย่าประมาท ให้ดูหนังสือมาก ๆ อ่านหลาย ๆ เทียว เพราะอาจจะมีคนเก่งกว่าเราก็คได้”

น่านวล จนด้วยเหตุผล จึงได้แต่พยักหน้าและเฝ้ามองลูกชายด้วยความห่วงใย

จนวันสอบเข้าชั้นมัธยมปีที่ ๔ ของสุธีมาถึง

“อวยพรให้ผมหน่อยซิครับแม่” สุธียกมือไหว้แม่ของตนพร้อมกับพูดขึ้น

น่านวลยกมือลูบหัวลูกชายด้วยความรักก่อนพูดเบา ๆ

“ลูกทำดีที่สุดแล้ว แม่ขอให้ความดีตอบสนองลูก” น่านวลพูด สุธียกมือแม่มาวางไว้บนหัวแล้ว เดินออกจากบ้านตรงไปยังโรงเรียนวัดเจ้าคุณสิงห์ด้วยความมั่นใจ

เขาทำข้อสอบได้อย่างง่ายดาย นั่นเพราะการดูหนังสือและทบทวนมาอย่างหนักของเขานั้นเอง

สุธีเดินยิ้มกลับมามันด้วยความปลอดโปร่ง

“ทำได้ไหมลูก” น่านวลร้องถามทันที

“ง่ายมากเลยครับแม่ ผมทำได้ทุกข้อเลย” สุธีตอบ น่านวลยิ้มแก้มปริ

“อย่าเพิ่งประมาท” แต่ก็อดเตือนสติลูกชายไม่ได้ “บางทีอาจมีคนเก่งกว่าเราอย่างที่ครูบอกก็ได้”

“ครับ” สุธีรับคำ

เขาเฝ้ารอวันประกาศผลสอบด้วยความระทึกใจ หลายครั้งที่สุธีถามตัวเองว่า หากเขาสอบไม่ได้ เขาจะอย่างไร เรื่องเข้าไปเรียนในโรงเรียนเอกชนคงเลืกคิด แม่ไม่มีเงินมากขนาดนั้น และตัวเขาเองก็ไม่ต้องการสร้างความลำบากให้แม่ขนาดนั้นด้วย

ในที่สุด วันที่รอกอยก็มาถึง

น่านวลขอไปดูผลการสอบกับลูกชายด้วย นางให้เหตุผลว่า ทนรอฟังจากปากลูกชายไม่ไหว

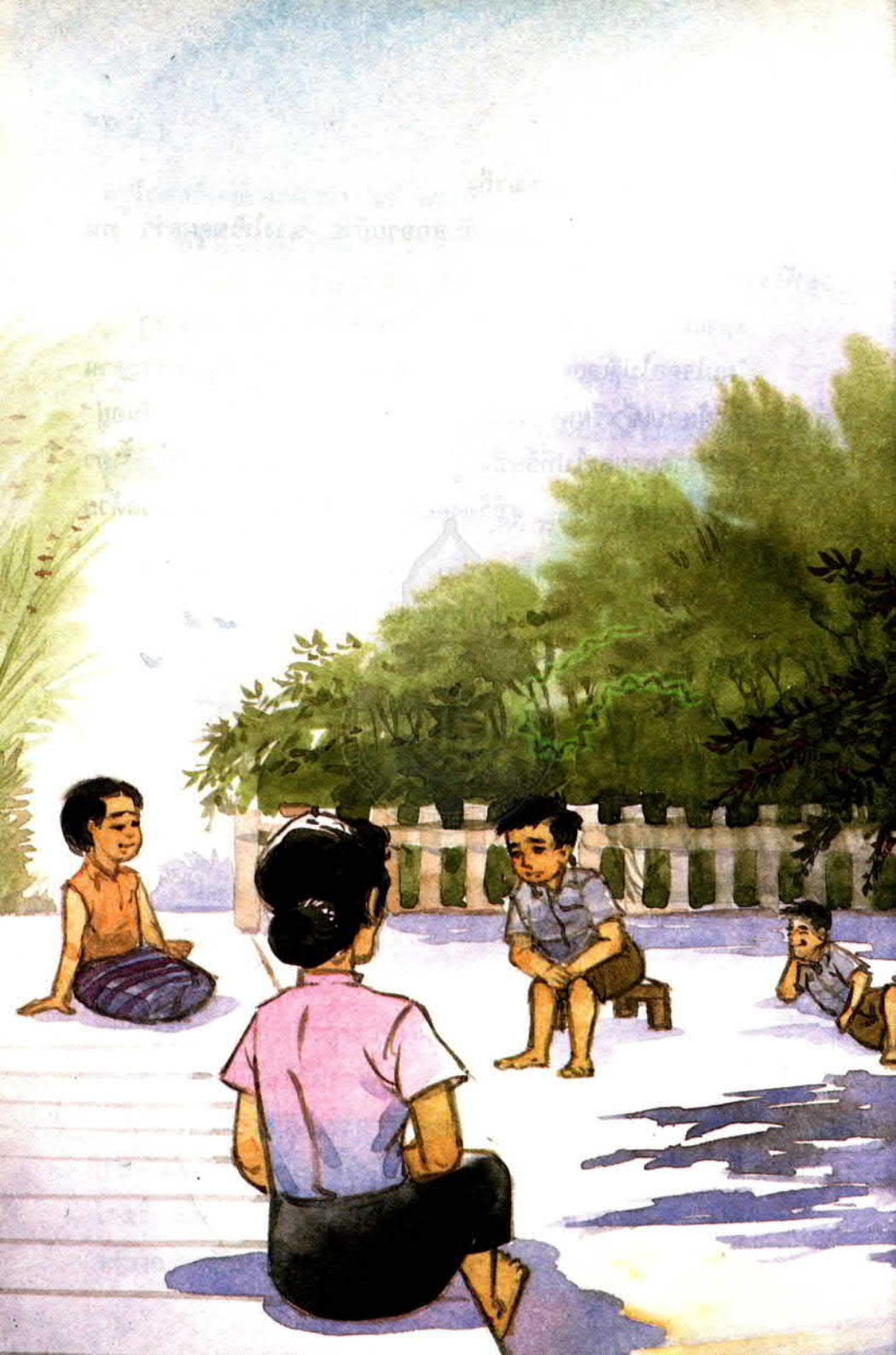
สองแม่ลูกจึงพากันเดินไปที่โรงเรียนวัดเจ้าคุณสิงห์แต่เช้าตรู่

“ผมใจคอไม่ดีเลยครับแม่” สุธีบอกขณะเดินตรงไปที่แผ่นกระดาน ซึ่งมีรายชื่อผู้สอบเข้าเรียนต่อในชั้นม. ๔ ของโรงเรียนได้ติดเรียงกันอยู่

สุธีปราดสายตาไปที่ชื่อซึ่งอยู่ในอันดับแรก แล้วเขาก็ลุกซู่ไปทั้งตัว

“แม่ ผมสอบได้” สุธีร้องออกมาแล้วกระโดดกอดน่านวลด้วยความดีใจ

ป้าช่วยหยิบหมวกสานสวมหัว ค่ำป็นโตข้าวกลางวันมาถึง ทำท่า
จะเดินลงจากบ้าน

สนั่นจึงร้องเรียกขึ้น

“แม่”

ป้าช่วยชะงัก หันมาทางลูกชาย

“เมื่อไรแม่จะฝากให้หนูทำงานกับแม่เสียทีล่ะ ออกโรงเรียนมา
ตั้งหลายวันแล้ว อยู่แต่บ้านอย่างนี้ เบื่อจัง”

“แม่บอกเล่าแก่เขาแล้ว แต่เขาเกียจว่า ยังเด็กไป เอาไว้ให้โตอีก
หน่อย ค่อยไปทำ”

“แล้วตอนนี้ล่ะ” สนั่นลุกขึ้นนั่งกอดเข่า

“ก็ช่วยน้องมันร้อยมะลิ เอาไปขายก่อนสิลูก” ป้าช่วยบอก

“สนั่นถอนใจยาว”

“ผมเป็นผู้ชายนะแม่ จะให้มานั่งร้อยมะลิไปจนโตเลยหรือ” สนั่นพูด
“ตอนนี้หนูก็ช่วยมาลียู่แล้ว แต่บอกตรง ๆ นะแม่ ผมอยากไปทำงาน
ข้างนอกมากกว่า”

“ก็เล่าแก่เขายังไม่รับนี่ จะให้แม่ทำอย่างไร” ป้าช่วยหงุดหงิด
“แม่น่ะอยากให้ไปช่วยจะตายไป ได้ค่าแรงเพิ่มอีกวันละ ๔๐ - ๕๐ บาท
ก็ยังดี”

ป้าช่วยพูดแล้วหันกลับไปก้าวลงบันได สนั่นนั่งกอดเข่ามองตาม
ร่างแม่ไปจนลับตา

มาลีออกไปรับจ้างเก็บดอกมะลิแต่เช้ามืด และคงจะกลับมาตอนสาย

ระหว่างที่มอลลียังไม่กลับมา สนั่นได้รับมอบหมายจากแม่ให้เก็บกวาดเช็ดถูบ้านแทนแม่ซึ่งเหน็ดเหนื่อยจากงานมาทั้งวัน

หน้าที่ดูแลเสน่ห์ พี่ชายสมองไม่สมประกอบยังคงเป็นของสนั่นเช่นเดิม เขาจะต้องจัดข้าวปลาให้เสน่ห์กิน พาไปอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้า แล้วจึงให้นั่งเล่นนอนเล่นอยู่บ้าน

ส่วนตัวสนั่นก็มาช่วยมอลลีร้อยพวงมาลัยดอกมะลิและจัดดอกไม้กำ ซึ่งมอลลีซื้อมาจากสวน ทำให้งานเสร็จลงในเวลาที่รวดเร็วกว่าเดิม สนั่นจึงนำออกขายตั้งแต่บ่าย

ถึงจะขายของหมดก่อนค่ำ แต่สนั่นก็ไม่รู้สึกสบายใจนัก เวลาที่เหลือมากทำให้สนั่นขบคิดเรื่องการหางานทำหนักมากขึ้นด้วย

สนั่นอยากทำงาน งานอะไรก็ได้ ที่ไม่ต้องคอยรับฟังคำสั่งของมอลลีซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเจ้าของงานขายพวงมาลัย ดอกไม้กำนี้ โดยมีเขาเป็นผู้ช่วยเท่านั้น

หลังจากจัดการเรื่องอาหารการกินของเสน่ห์เรียบร้อยแล้ว สนั่นก็เดินมานั่งห้อยขาอยู่ที่บันได มองไปข้างหน้าก็เห็นบ้านของสุธี เพื่อนสนิทที่ไม่ได้พบเจอกันมาหลายวัน

ความจริงสนั่นก็คิดถึงสุธีเหมือนกัน แต่ความเกรงใจ เห็นว่าเพื่อนอาจจะต้องใช้เวลาดูหนังสือและทำการบ้าน สำหรับโรงเรียนชั้นมัธยม ๔ ที่เพิ่งเข้าไปเรียนใหม่ จึงทำให้สนั่นได้แต่เพียงมองบ้านของสุธีอยู่เฉยๆ

“ไปตีเถอะเพื่อน” สนั่นพูดเบาๆ “ขอให้เรียนสูงๆ ได้ทำงานทำการดีๆ นะ เราจะรอดีใจกับเธอด้วย”

สนั่นผ่นลมหายใจยาว

“เรามันโชคไม่ดี เรียนไม่เก่งแล้วยังจนอีก จะหางานทำสักอย่างก็ยากจริง ๆ คนความรู้น้อยมันเป็นอย่างนี้เอง แต่ความจริงไม่ใช่ความรู้น้อย

อย่างเดียวหรอก เขาว่าเรายังเด็กเกินไป ทำงานไม่ได้”

สั่นคิดแล้วบ่นพึมพำ พอดีมาลีเดินหอบถุงดอกมะลิและดอกไม้หลายชนิดเข้ามา

เธอก้าวขึ้นบันไดบ้านด้วยใบหน้าเคร่งเครียด นั่นคงเป็นเพราะความเหนื่อย และความหิว

มาลีอายุน้อยกว่าสั่นเพียงปีเดียว ความที่เป็นผู้หญิง แม่เลยไม่ได้ให้เรียนหนังสือ อยู่บ้านช่วยแม่ทำงานหาเงินมาตั้งแต่เด็ก ทุกเช้า มาลีจะตื่นนอนตั้งแต่ฟ้ายังไม่สว่างเดินออกไปที่สวนมะลิ เพื่อรับจ้างเจ้าของสวนเก็บดอกมะลิจากแปลงหลายสิบแปลง ร่วมกับคนอื่น ๆ โดยได้อัตราค่าจ้างลิตรละ ๕ บาท วันหนึ่ง ๆ มาลีสามารถเก็บดอกมะลิประมาณ ๔ - ๕ ลิตร แล้วแต่ความขยันหรือขี้เกียจของมาลีเอง หากวันไหนตื่นเร็วไปถึงก่อนคนอื่นก็สามารถลุยเก็บได้มาก แต่วันไหนตื่นสาย ไปถึงสวนเอาเมื่อใคร ๆ มาเก็บดอกมะลิกันแล้วก็ได้น้อย

มาลีจะอาศัยซื้อดอกมะลิจากสวนที่รับจ้างเก็บดอกมะลินั่นเอง โดยซื้อได้ในราคาถูกขยส่ง ซึ่งถูกกว่าไปซื้อที่ปากคลองตลาดมาก นอกจากดอกมะลิแล้ว มาลียังซื้อดอกเยอร์บีร่า เฟิร์น ใบเตยมาพร้อมกันด้วย

การที่สามารถซื้อดอกไม้ได้ถูก ทำให้สามารถขายได้กำไรมาก จึงทำให้มาลีมีเงินเก็บเป็นกอบเป็นกำอยู่จำนวนหนึ่ง หลังจากแบ่งเงินที่เป็นผลกำไรซื้อข้าวของเข้าบ้านแล้ว

นับได้ว่า มาลีเป็นคนสำคัญคนหนึ่งของบ้าน รองมาจากป้าช่วยในเรื่องการหาเลี้ยงครอบครัว

วางถุงดอกมะลิและหอบดอกไม้ลง มาลียกปาดเข้าไปที่กระจัดกับข้าว

“อะไรวะ” มาลีหันมาร้องด้วยความโมโห “เหลือไข่ทอดอยู่แค่นี้

ใครจะไปกินพอ”

“เสนห์นะซี หิวมาจากไหนไม่รู้ กินข้าวตั้ง ๒ - ๓ จาน” สนั่นหันไปบอก

มาลีค้อนเสนห์ที่นั่งพูดพึมพำคนเดียวอยู่

“คนบ้าคนบออะไรก็ไม่รู้ กินยังกะยัดกระสอบ ทำอะไรก็ไม่ไ้ยังกินล้างกินผลาญ”

“อย่าไปว่าเขาเลย” สนั่นร้องเตือนน้องสาว “คนไม่สมประกอบบาปกรรมเปล่า ๆ”

“โอ้ย” มาลีร้องด้วยความโมโหหัว “บาปกรรมอะไรก็ช่างมันเถอะ บอกตามตรงนะ ฉันเบื่อที่สุดแล้ว กับสภาพอย่างนี้นะ อยากจะหนีไปเสียให้พ้น ๆ ลักที”

“จะหนีไปไหนล่ะ เราก็มีกันอยู่แค่นี้” สนั่นพูด

มาลีหันมาแหวไล่

“ไปไหนก็ได้ ที่มันไม่ต้องมาหาเลี้ยงคนงอมือองตืน ไม่รู้จักทำมาหากินกับเขานะ”

สนั่นหันขวับไปจ้องมองหน้าน้องสาว

“ฉันก็ช่วยทำงาน ช่วยขายของมาตลอดเวลานะ”

“ก็ทำไมไม่ไปหางานทำล่ะ เรื่องขายดอกไม้ฉันไม่ได้ขอร้องให้มาช่วยสักหน่อย ฉันทำของฉันคนเดียวก็ได้”

สนั่นรู้สึกตื๊ดตันขึ้นมาทันที เขารู้ตัวว่า ถ้าเขายังอยู่ในบ้านต่อไป ความใจร้อนซึ่งเป็นนิสัยประจำตัวอาจจะทำให้เขาทำอะไรลงไปก็ได้

โศดพรวดเดียวลงไปถึงพื้น แต่พอจะก้าวเดินออกจากบ้าน เสียงมาลิก็ร้องขึ้น

“จะไปไหนล่ะ พาคนบ้านี้ไปด้วยซี”

สนั่นกัดกรามแน่น นึกไม่ถึงว่า มาลีซึ่งเป็นน้องสาวแท้ ๆ ของตน จะกล้าแสดงอาการอันน่ารังเกียจกับเสน่ห์พี่ชายของตัวเอง

“เหน” สนั่นหันไปร้องเรียก “มานี่”

เสน่ห์ยิ้มหวาน ลูกขึ้นเดินตามมาอย่างอู้อ้าย

“มา” สนั่นเดินนำหน้าเสน่ห์ไปตามถนนอย่างไม่มีจุดหมาย ในจิตใจของเขาร้อนเหมือนไฟเผา ทั้งน้อยใจ เสียใจ ในคำพูดและการแสดงออกของมาลีมาก สนั่นเดินกัดกรามแน่นมาตลอดทาง

“ไปโรงเรียน” เสน่ห์ยังพูดไม่สนใจว่าสนั่นกำลังจะพาเขาไปที่ใด

“เจียบทีเถอะ” สนั่นหงุดหงิด “นี่ก็เหมือนกัน ทำไมไม่เกิดมาให้สมประกอบเหมือนคนอื่นเขาก็ไม่รู้”

“เจียบทีเถอะ” เสน่ห์พูดตามแล้วยิ้ม “เจียบทีเถอะ ๆ ๆ”

สนั่นถอนใจยาวก่อนทรุดนั่งลงที่กองหินข้างทาง เสน่ห์ลงนั่งข้างเขาลงมือคุยเขี่ยหินเล่น

สนั่นมองไปตามถนน เห็นร่างของวันชัยเดินตรงมาหาพอเห็นสนั่น วันชัยก็ร้องขึ้น

“ทำไมมานั่งอยู่ที่นี่ล่ะ เรา กำลังจะไปหานายอยู่พอดี”

“มีเรื่องนิดหน่อย” สนั่นพูดด้วยท่าทางที่ยังไม่หายโมโห “นายมีธุระอะไรกับเราหรือ”

“มีซิ” วันชัยทรุดนั่งข้าง ก่อนหันไปทักเสน่ห์ “ไ้ เสน่ห์ สบายดีหรือ”

“สบายดีหรือ ๆ ๆ” เสน่ห์ตอบแล้วยิ้มน้อยยิ้มใหญ่

“อย่าไปสนใจเลย มีธุระอะไรก็พูดมาดีกว่า” สนั่นว่า

“อะไรกัน ทำไมอารมณ์เสียแต่เช้าเลย” วันชัยพูด “คืออย่างนี้ เราจะมาถามนายว่า มีงานทำหรือยัง ถ้ายังจะชวนไปทำด้วยกัน”

“ฮ้า” สนั่นร้องเสียงดังลั่น ยื้มออกมาได้ “จริงหรือ นายจะชวนเราไปทำงานด้วยจริง ๆ หรือวันชัย”

“ก็จริงซี” วันชัยบอก “พอดีเขาต้องการเด็กฝึกช่างสีเฟอร์นิเจอร์หลายคน เราก็เลยคิดถึงพวกนาย อยากจะมาชวนไปทำด้วยกัน”

“นายทำอยู่แล้วหรือ”

“ใช่” วันชัยพยักหน้า “เราก็ออกหางานเป็นการใหญ่ หายังไงก็หาไม่ได้ กลับมานอนกลุ้มอยู่ที่วัด เลยไปเจอเจ้าแกที่เขามารับเหมารับทำงานที่วัดนั่นแหละ เราลองถามเขาดู เขาก็ให้ไปทำงานกับเขาเลย”

“โชคดีจริง ๆ” สนั่นพูด “เขาให้วันละเท่าไรละ”

“ไม่มากหรอก ๔๕ บาทเท่านั้น แต่กินกับเขา ๒ มื้อเลยนะ อีกอย่างเป็นแค่เด็กฝึกงาน ก็ยังได้น้อยหน่อย เมื่อไรเก่งแล้ว เขาก็จะเพิ่มให้”

สนั่นยกมือโอบไหล่วันชัยทันที นึกไม่ถึงเลยว่า พอเอาเข้าจริงเพื่อนที่เคยชกต่อยกันด้วยความเกลียดชัง จะเป็นคนช่วยเขาให้พ้นจากความกลัดกลุ้มใจในเรื่องการหางานทำ

“ไปซี พรุ่งนี้เลยก็ได้” สนั่นตอบ แล้วเหมือนเพิ่งนึกอะไรออก เขาหันไปทางเส้นหัดด้วยความห่วงใย “แต่เขาคงไม่ให้เอาเส้นหัดไปเลี้ยงด้วยใช่ไหม”

วันชัยมองเส้นหัดด้วยความเห็นใจพลางส่ายหน้า

“นายคงต้องให้ใครดูแทนไปก่อน น้องสาวนายก็มีไม่ใช่หรือ”

“มี แต่เขาเพิ่งไล่เรากับเส้นหัดออกมาเมื่อไม่กี่นี้เอง” สนั่นตอบ “ในบ้านก็มีน้องสาวเรานี่แหละเป็นใหญ่ที่สุด เขาถือว่า เขาเป็นคนหาเลี้ยงครอบครัว”

“เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน” ถ้านายจัดการเรื่องเส้นหัดเรียบร้อยแล้ว พรุ่งนี้เช้านายออกไปยืนรอเราที่หน้าปากซอยตอนหกโมง ถ้าเรามาไม่พบนาย แสดงว่านายยังไม่พร้อมจะทำงานกับเรา”

วันชัยพูดจบก็ลุกขึ้นยืน

“เราจะไปตาม สมบุญ กับแก้วอีกสองคน นายอย่าลืมที่นัดกันนะ”

พูดจบวันชัยก็เดินจากไป

สนั่นดีใจจนเนื้อเต้น หันไปทางเส้นที่ที่นั่งเล่นก่อนหินอยู่ ยกมือจับ

ตัวเส้นหยาอย่างแรง

“รู้ไหม ฉันมีงานทำแล้ว รู้ไหมหนะ ฉันได้ทำงานแล้ว”

ป้าช่วยกลับมาบ้านตอนค่ำ เช่นทุกวัน พอก้าวขึ้นบ้าน หัวคิว

ของแกก็ขมวดเข้าหากัน

“วันนี้ไม่ไปขายของหรือ”

สนั่นสั่นหน้า

“ทำไมล่ะ”

“เจ้าของเขาไม่ให้ขาย เขาบอกว่าเขาทำเองได้”

ป้าช่วยเสียงดังขึ้นมาทันที

“มันจะไปขายได้อย่างไร น้องมันเป็นผู้หญิง เกิดเป็นอะไรไปจะว่า
อย่างไร”

“ผมไม่รู้ มาลีไม่ยอมให้ผมออกไปขายเอง บอกให้อยู่เลี้ยงเห่นแทน”

ป้าช่วยหงุดหงิด ท่าทางเป็นห่วงมาลีมาก

“ไม่เป็นไรหรอกแม่ เดี่ยวก็มา” สนั่นปลอบ แต่ป้าช่วยก็ยังนั่ง
ไม่ติดบ้านลงไปเดินมองที่ถนนแล้วกลับขึ้นบนบ้าน เวียนอยู่อย่างนี้หลายครั้ง

จนสนั่นทนต่อไปไม่ได้จึงเดินมาจับมือป้าช่วยไว้แล้วอุ้มให้นั่งลง

“นั่งก่อนเถอะแม่” สนั่นบอก “ผมมีเรื่องจะพูดด้วย”

“พูดมาเถอะ ไม่ต้องนั่งก็ได้” ป้าช่วยบอก พลังหันมองไปทางถนน

“ผมได้งานทำแล้ว” สนั่นพูดยิ้ม ๆ หวังว่าแม่จะแสดงความดีใจ

ดีใจออกมาแต่ตรงกันข้าม ป้าช่วยเพียงแต่พยักหน้าเบา ๆ

“ทีไหนล่ะ เขาให้เงินเท่าไร”

“ทีไหนก็ยังไม่รู้ แต่เขาให้วันละ ๔๕ บาท เลี้ยงข้าวสองมือ” สนั่นพูดอย่างภาคภูมิใจ “พรุ่งนี้เช้าเขาให้ผมไปทำได้เลย”

“แล้วใครจะดูเสนห์ล่ะ” บ้าช่วยพูดออกมาทันที สนั่นจุกขึ้นมาที่ลำคอ

“ไหน ๆ มาลีก็อยู่บ้านแล้ว ให้ดูเสนห์ไปด้วยเลยก็ได้” สนั่นบอก

“มาลีมันต้องร้อยมาลัย จะให้มันมานั่งดูเสนห์ด้วยได้อย่างไร”

บ้าช่วยตอบ “อย่าเพิ่งไปทำงานเลยนะลูกนะ อยู่กันอย่างนี้ไปก่อน เคยทำอย่างไรงี้ทำอย่างนั้นจะได้ไม่เดือดร้อน”

สนั่นแน่นไปทั้งอก

“แม่ไม่ให้ผมไปทำงานหรือ”

“ถ้าไปแล้วใครจะดูเสนห์ ปล่อยให้อยู่คนเดียวได้อย่างไร เคยดูมาก็ดูต่อไปอีกหน่อยซิ”

สนั่นรู้สึกไม่พอใจขึ้นมาทันที

“แม่จะให้ผมเอาชีวิตมาผูกไว้กับคนสติไม่ใช่ออย่างนี้ตลอดไปหรือ แล้วอนาคตของผมล่ะ ไม่ต้องคิดถึงเลยหรือไง”

สนั่นมองไปที่เสนห์ซึ่งกำลังนอนยิ้มหวานอยู่อย่างมีความสุขด้วยความไม่พอใจ

บ้าช่วยนั่งเงียบไป พักหนึ่งจึงพูดออกมาเบา ๆ

“ให้แม่พูดกับมาลีดูก่อน ถ้าเขายอม ก็ไปทำได้”

สนั่นอยากจะร้องให้ออกมาเหลือเกิน ทำไมชีวิตของเขาจึงต้องผูกมัดกับคนอื่นอย่างแก้มือออกอย่างนี้ด้วย เพียงแค่การออกไปทำงานของเขาเท่านั้น ต้องได้รับคำยินยอมจากคนถึงสองคน

เขาคงทนไม่ได้ ถ้าจะต้องอยู่บ้านเพื่อดูแลเสนห์ พี่ชายสมองพิการ

ไปอย่างนี้ จนกว่าจะตายจากกันไป

มาลีกลับมาด้วยใบหน้าบึ้งตึง แสดงอาการไม่พอใจเต็มที่

พวงมาลัย ดอกไม้กำ เหลือกองพูนอยู่บนกระดัง

พอก้าวขึ้นบ้าน มาลีก็เหวี่ยงกระดังพวงมาลัยลงบนพื้นอย่างไม่เกรงกลัวใคร

“ทำไมเหลือมากอย่างนี้ล่ะ” ป้าช่วยร้องถาม

“ก็คนขายไม่เป็นนี่” มาลีร้อง “คนที่เคยขายเขาไม่ยอมไปขายให้หนูก็ต้องไปขายเอง มันก็เหลือบานเบอะอย่างนี้แหละ”

ป้าช่วยหันมองหน้าสนั่นด้วยสายตาดำทมิฬ

“เห็นไหม ขาดทุนเยอะแยะเลย”

ผมบอกแม่แล้วไงว่า มาลีไม่ยอมให้ผมไปขายเอง เขาบอกว่าเขาทำเองได้ ให้ผมไปหางานของผมทำ เขาจะได้ไม่ต้องหาเลี้ยง”

“ก็คนกำลังหิวนี้” มาลีหันมาตวาด “มีอย่างที่ไหน กลับมาเหนื่อย ๆ ไม่มีกับข้าวกิน คนไม่ได้ทำอะไรสักหน่อย นั่งกินนอนกิน ยังกินเสียหมดอีก”

สนั่นนั่งก้มหน้าตาปริบ ๆ รู้สึกตึงเครียดไปทั้งสมอง

“แล้วแม่จะว่าไงล่ะ เรื่องไปทำงานของผม” เขาเอ่ยขึ้นอีก ป้าช่วยจึงหันไปทางมาลีและเอ่ยขึ้นด้วยความเกรงใจ

“สนั่นเขาได้งานทำแล้ว หนูจะดูแลพี่เขาหน่อยได้ไหมล่ะลูก”

“ไม่” มาลีร้องทันที “แล้วใครจะเอาพวงมาลัยไปขาย หนูขายไม่เป็น”

ป้าช่วยจึงรีบหันกลับมาทางสนั่นแล้วบอกด้วยน้ำเสียงหนักแน่น

“ยังไม่ต้องไปทำก็แล้วกัน ช่วยดูแลพี่แล้วก็เอาพวงมาลัยไปขายเหมือนก่อนไปอีกสักพัก ไม่ต้องห่วงเรื่องหาเงินหรอก แม่กับมาลีจัดการเอง”

สนั่นซัดิกไปทั้งตัว คำพูดของแม่ เหมือนฟ้าผ่าลงมากลางหัวใจ

ป้าช่วยเดินถือหมวกสานและปั่นโตข้าวกลางวันลงจากเรือนไปแล้ว
มาลีก็คงออกไปรับจ้างเก็บดอกมะลิที่สวนตั้งแต่เช้ามีด สนั่นรีบลุกขึ้น
ล้างหน้าแปรงฟัน จัดการคดข้าวใส่จานมานั่งกินอย่างรวดเร็ว

กินข้าวเสร็จก็ตักข้าวราดผัดถั่วฝักยาวและน้ำปลา เดินมาวางข้าง
เสนห์

“เห่ เห่” สนั่นเอื้อมมือไปเขย่าตัวพี่ชาย

เสนห์ยังนอนนิ่งเฉย สนั่นจึงก้มลงไปตะโกนใส่หู

“เห่ ลูกขึ้นมากินข้าวเร็ว”

เสนห์ตกใจ ทำตามที่สนั่นบอกทันที คว้าจานข้าวไปได้ก็ตักใส่ปาก
กินอย่างเอร็ดอร่อย สนั่นมองเสนห์กินข้าวด้วยใบหน้าอันมีรอยยิ้ม เขาเดิน
ไปที่ครัว หยิบเชือกปอยาวประมาณ ๒ เมตร ที่ขีดแขวนไว้ถือเดินกลับมา
ที่พี่ชาย

ก้มลงผูกชายข้างหนึ่งกับขาของเสนห์ ซึ่งยังคงตักข้าวคำโตป้อน
ใส่ปากเคี้ยว อย่างไม่สนใจสิ่งที่สนั่นทำกับตน

“เฮละ ที่นี้ก็สบายแล้ว อยู่ที่นี่นะ อย่าไปไหน เดี่ยวจะหาข้าวกลางวัน
มาวางไว้ให้ หิวเมื่อไรค่อยกินนะ”

สนั่นพูด ขณะนำปลายเชือกปออีกด้านหนึ่งไปผูกไว้กับเสากลางบ้าน
พอดีเสนห์กินข้าวอิ่ม สนั่นจึงจับให้นอนลงไปใหม่

“อิ่มแล้วก็นอนเสียนะ แล้วอย่าไปไหนเป็นอันขาด จำไว้”

“เสนห์ทำตามน้องชายอย่างว่าง่าย ไม่มีท่าทางว่าจะสนใจเชือกปอ
ที่สนั่นผูกโยงเอาไว้กับเสาบ้านเลย

ครูหนึ่งเสน่ห์ก็หลับต่อไป

“คราวนี้เราก็ไปทำงานได้แล้ว” สนั่นยิ้มย่อง รีบก้าวลงบันไดเรือน
เดินตรงไปยังที่นัดหมายกับวันชัย ด้วยความดีใจ

เสน่ห์หลับไปอีกพักใหญ่ก็ตื่นขึ้นมา เขาลุกขึ้นนั่งขัดหูขัดตา พักหนึ่ง
ก็ลุกขึ้น

“ข้าว ข้าว” เสน่ห์ร้อง ก้าวเดินตรงไปที่จานข้าว ซึ่งสนั่นวางเตรียม
ไว้ให้สำหรับเป็นอาหารกลางวัน แต่พอก้าวขาออกไปได้เพียง ๒-๓ ก้าว
เสน่ห์ก็รู้สึกได้ถึงเชือกปอที่ผูกติดอยู่กับขาของตน

ทรุดลงนั่ง แล้วลงมือแกะเชือกเส้นนั้นเป็นการใหญ่

แกะแก้ไม่ออก เสน่ห์ก็ยกขึ้นกัด

กัดไม่ออก เสน่ห์ก็เริ่มออกแรงดึง

ความแรงของเชือกที่กดลงบนผิวหนัง ที่เสน่ห์ดึงไปมาทำให้ผิวหนัง
เริ่มถลอก เสน่ห์ยิ่งเพิ่มแรงกระชากเชือกปอหนักยิ่งขึ้น รอยถลอกก็ยิ่งลึก
ลงไป

“ฮือ ฮือ..” เสน่ห์ส่งเสียงครางในลำคอ ยิ่งดึง ยิ่งกระชากเส้นเชือก
ก็บาดเนื้อลึกลงไป เริ่มมีเลือดไหลออกมาจากข้อเท้าของเสน่ห์ เด็กหนุ่ม
สมองฟึกการเห็นเลือดไหลออกมาจากขาของตนก็เริ่มส่งเสียงร้อง

เสียงร้องของเสน่ห์ไม่เป็นภาษา แต่วามันก็มีความหมายที่แสดงถึง
ความเจ็บปวด

น่านวลกำลังจะเดินออกจากบ้าน เพื่อไปซักผ้าบ้านคุณนาย รู้สึก
สงสัยที่ได้ยินเสียงร้องอันโหยหวน ซึ่งไม่เคยได้ยินมาก่อน หัวคิ้วของ
หญิงกลางคนขมวดเข้าหากันด้วยความสงสัย

“เสียงอะไร” น่านวลถามตัวเอง “ดังมาจากไหน”

น่านวลเดินไปหันมองดูรอบ ๆ

“เสียงเหมือนคนร้องไห้” นำนวลพึมพำ ทันใดนั้นนางก็นึกขึ้นมาได้
นำนวลรีบก้าวเดินตรงไปยังบ้านของป้าช่วยอย่างรวดเร็ว

“เสนห์ เป็นอะไรลูก” หญิงกลางคนร้องถามขึ้นไปด้วยความ
แปลกใจเมื่อเดินไปถึงต้นเสียง

เสนห์ไม่ตอบ ยิ่งส่งเสียงร้องดังขึ้น

นำนวลจึงก้าวขึ้นบันไดไปบนเรือน

“ตายแล้ว” นางอุทาน “ใครเอาเชือกมาล่ามขาไว้อย่างนี้ละ ดุชิ
เลือดออกแดงไปหมดเลย”

พอเห็นร่างของคนที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ เสนห์ก็ลุกขึ้นกอด
นำนวลแน่น ส่งเสียงร้องไห้โฮ

“โถลูก น่าสงสารจริง ๆ มาน่าจะแก้เชือกให้”

“แล้วสั่นเขาไปไหนเสียล่ะนี้ ทำไมไม่อยู่ดูแลพี่ชาย” นำนวล
พูดไปแก้เชือกไป “ไม่มีใครอยู่เลยสักคน คนสติไม่ดีปล่อยเอาไว้คนเดียว
อย่างนี้ได้ยังไง”

เสนห์เียบกริบ เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นเมื่อเชือกปอเส้นนั้น
หลุดออกไปจากข้อเท้าก็ถลาตรงเข้าไปหาจานข้าวแล้วดักกินดุย ๆ

นำนวลทรุดลงนั่งมองเสนห์ด้วยความเศร้าสลดใจ แล้วจะทำ
อย่างไรต่อไปละ งานสำคัญก็รออยู่ จะทิ้งไปก็สงสาร คนพิการตาบอด ๆ
ที่ช่วยเหลือตัวเองแทบไม่ได้ เกิดโชคร้ายตกเรือนลงไปคอหักตาย นำนวลก็
จะกลายเป็นคนมีส่วนทำบาปทำกรรมกับเขาด้วย

เสนห์กินข้าวจนเกลี้ยงจานแล้วจึงหันมายิ้มหวานกับนำนวล

“หมด” เขาพูด

“ดีแล้วละลูก หมดแล้วก็ควรจะอิม” นำนวลพูด แล้วก็อดถาม
ต่อออกมาไม่ได้ทั้ง ๆ ที่รู้ว่า ผู้รับฟังคงไม่รู้เรื่องอะไรในคำถามของตน

“สนั่นไปไหนล่ะ แล้วใครเป็นคนผูกเชือกล่ามเราไว้”

“เสน่ห์ไม่ตอบ ยิ้มหวานแล้วพูดคำว่า เชือก ๆ ๆ ซ้ำอยู่เช่นนั้น

น่านวลส่ายหน้าด้วยความหดหู่ใจ เกิดมาทั้งทีก็ไม่สมประกอบเหมือนคนอื่นเขา ถ้าร่ำรวยสักหน่อยก็คงไม่เป็นไร นี่แทบจะไม่มีกินกันอยู่แล้ว ยังจะต้องมาคอยห่วงคอยใยคนสติไม่ดีอีกคนหนึ่งอีก

“แล้วที่นี้น้ำจะทำอย่างไรล่ะ” น่านวลพูดเหมือนปริศนา ยกมือเกาหัวแกรก “ป่านนี้คุณนายคงรอลแล้ว สายอย่างนี้มีหรือจะไม่โดนบ่นแต่จะใจดำถึงเสน่ห์ไปได้อย่างไร จะนั่งรอให้น้อง ๆ ของเสน่ห์กลับมา ก็ไม่รู้ว่าจะเมื่อไร”

น่านวลนั่งขบคิดอยู่อีกครู่หนึ่งก็ตัดสินใจ

“เออละ ไปด้วยกันกับน้ำก็แล้วกัน คุณนายท่านคงไม่ว่าหรอก”

หญิงกลางคนผู้อารีลุกขึ้นเดินไปที่เสน่ห์ ก้มลงจับข้อมือจุดให้ลุกขึ้น

“ไปลุกไป ไปซักผ้ากับน้ำ”

“ไปลุกไป ไปลุกไป” เสน่ห์พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มเช่นเดิม

น่านวลประทับประคองเด็กหนุ่มสมองพิการให้ลงจากบันไดอันสูงชันด้วยความยากลำบาก พอลงมาข้างล่างได้ เสน่ห์ก็ร้องขึ้นด้วยเสียงอันดัง

“ไปโรงเรียน ไปโรงเรียน ไปโรงเรียน”

“ไม่ได้ไปโรงเรียนหรอกลูก” น่านวลหันไปบอก “ไปบ้านคุณนายท่าน น้ำต้องไปซักผ้า จะทิ้งเสน่ห์ให้อยู่คนเดียวไม่ได้ เลยต้องพาไปด้วย ท่านใจดีคงไม่ว่าอะไรหรอก แต่อย่าซุกซนนะลูก” น่านวลพูดเหมือนพูดกับคนสติสมบูรณ์ ครั้นนึกขึ้นได้ น่านวลก็ยิ้มออกมา “เออ นี่แหละที่เขาบอกว่า อยู่ใกล้คนบ้า แล้วมันจะบ้าไปด้วย เราก็คงพูดได้เป็นกึ่งเป็นแคว”

เดินมาถึงหน้าบ้านหลังใหญ่ล้อมรั้วสูงท่วมหัว ก็พบคุณนายยืนรออยู่อย่างกระวนกระวาย

“ทำไมวันนี้แม่นวลมาสายนักล่ะ แล้วจะเอาผ้าชิ้นราวทันทิ้งรี”
 คุณนายร้องถามทันที

น่านวลรีบยกมือไหว้อย่างนอบน้อม

“อ้อ พอดีฉันมีเรื่องนิดหน่อยเจ้าค่ะ” น่านวลบอกพลางหันไปทาง
 เสน่ห์ที่เดินยิ้มหวานตามมาข้างหลัง

คุณนายมองตามสายตาของน่านวลแล้วขมวดคิ้วด้วยความสงสัย

“ใคร ลูกชายแม่นวลหรือ ท่าทางเอ้อ...” คุณนายชะงักคำพูด
 ลงแค่นั้น

“ไม่ใช่หรอกเจ้าค่ะ” น่านวลตอบ “ลูกเพื่อนบ้านอิดัน สมองพิการ
 มาตั้งแต่เด็ก”

ใบหน้าคุณนายค่อยคลายความบึ้งตึงลง แวดตาที่มองไปทางเสน่ห์
 มีประกายอ่อนโยน

“แล้วทำไมต้องพามาด้วยล่ะ หรือว่า แม่นวลมีอะไรจะให้ฉันช่วย”

“เปล่าหรอกเจ้าค่ะ อิดันไม่รบกวนท่านขนาดนั้นหรอก เพียงแต่ว่า
 จะขออนุญาตให้เข้าไปนั่งอยู่ในบ้านท่านด้วยสักคน แก่ไม่ชน ไม่เกรงหรอกค่ะ
 จิบให้นั่งที่ไหนก็อยู่ที่นั่น”

“เรื่องนี้่ะไม่มีปัญหาหรอก แม่นวลก็รู้นิสัยฉัน เพียงแต่ว่า เด็ก
 คนนี้เป็นลูกเต้าใคร แล้วทำไมแม่นวลถึงต้องพามาด้วยล่ะ ฉันไม่เข้าใจเลย”

น่านวลเล่าเรื่องที่ตนไปพบเสน่ห์ถูกล่ามอยู่บนบ้านเพียงลำพัง
 ให้คุณนายฟัง

“น่าสงสาร ไหนดูซิ ขาเป็นไง ไอ้โฮแผลลึกนี้ ปล่อยเอาไว้ได้
 อย่างไร ยุกยาใส่หรือยัง “คุณนายร้องด้วยความเป็นห่วง” ยิ่งคนช่วยตัวเอง
 ไม่ได้แบบนี้ ให้มีแผลด้วยไม่ได้หรอก ไม่รู้จักรักษาตัวเอง เดียวก็กลายเป็น
 แผลเรื้อรัง เน่าเปื่อยไปกันใหญ่ต้องรักษาให้หายเสียก่อน “คุณนายหัน

ไปในบ้านแล้วตะโกนเรียกเด็กมารับใช้

“ปุ่น ปุ่น”

“ซา” เสียงปุ่นขานรับแล้ววิ่งกระหืดกระหอบมาหา

คุณนายจึงสั่งว่า

“เธอพาเด็กคนนี้ไปใส่ยา แล้วก็ทำแผลให้หน่อยนะ ที่ข้อเท้าเนะ แล้วก็ดูแลอยู่กับเธอด้วย แม่นวลเขาจะได้ชักผ้า”

น่านวลรู้สึกปลาบปลื้มใจในความเมตตาของคุณนายมาก ยกมือไหว้ท่อมหัวปากก็ให้ศีลให้พร

“ขอให้ท่านอายุมั่นขวัญยืน เป็นที่พึ่งของคนยากคนจนต่อไปนาน ๆ เกิดเจ้าค่ะ”

“อาละ อย่ามัวมายกยอนฉันอยู่เลย ไปทำงานของแม่นวลเถอะ ฉันนะห่วงกลัวว่าแม่นวลจะไม่มา เสื้อผ้าแม่ลูกสาว ๒ คนของฉันก็พอดีเหลือแค่ชุดเดียวเสียด้วย”

น่านวลรีบตรงไปยังลานซักล้างซึ่งอยู่ทางหลังบ้านของคุณนายทันที คุณนายลากเก้าอี้โยกมานั่งคุยด้วยเช่นเดิม

“ฉันยังสงสารเด็กผู้ชายคนนั้นไม่หาย เป็นอะไร ทำไมถึงได้สติไม่ดีตั้งแต่เด็กอย่างนี้”

“อิฉันก็ไม่ค่อยจะมั่นใจหรอกเจ้าค่ะ แต่คนเขาลือกันว่า เสน่ห์สมองพิการเพราะพ่อของเขาติดยา”

“ยาอะไร” คุณนายถาม

“อ้อ ก็ผงขาวหรือเฮโรอีนนั่นแหละเจ้าค่ะ”

“เป็นไปได้หรือ” คุณนายทำท่าขบคิด “เรื่องนี้ฉันยังไม่เคยรู้มาก่อน แต่ถ้าคิดกันเล่น ๆ ก็อาจจะมีส่วนเหมือนกัน เพราะคนติดยานี้สมองและร่างกายมันเสื่อมมาก เมื่อพ่อสมองเสื่อมแล้วลูกมันจะไปสมองดีได้อย่างไร

แต่แพทย์เขาคงยังไม่ได้ยืนยันมั้ง”

“อฉันก็ไม่รู้หรอกเจ้าคะ เห็นเขาลือกันอย่างนั้นก็พูดให้ท่านฟัง”

คุณนายนั่งเงียบไปครู่หนึ่ง ดวงตาของท่านเต็มไปด้วยความครุ่นคิด

“แต่ถึงอย่างไร มันก็ไม่ควรจะมาเลี้ยงเอาไว้แบบนี้” คุณนายพูดขึ้น

“ทางที่ดีควรหาทางรักษา หรือส่งไปที่โรงเรียนสอนเด็กปัญญาอ่อนเสียจะดีกว่า ฉันดูท่าทางแล้วเขาก็เป็นไม่มาก ถ้าได้ดูแลอย่างถูกต้อง ต่อไปอาจจะช่วยเหลือตัวเองได้”

น่านวลหน้าเศร้าสลดลงทันที

“ถ้าเป็นอย่างนั้นได้ก็ดีซีเจ้าคะ แต่...”

“ทำไมล่ะ”

“แม่แกคงไม่มีปัญญาส่งไปรักษาที่ไหนได้หรอก แค่ทำมาหากินไปวัน ๆ ก็จะไม่อยู่แล้ว อีกอย่างหนึ่ง แม้แต่ฉันเองก็ยังไม่รู้เลยว่า โรงพยาบาลที่เขาารักษาโรคอย่างนี้อยู่ที่ไหน”

“ใครบอกว่าฉันจะให้พ่อแม่เขาพาไปล่ะ” คุณนายพูด ๆ “ฉันจะให้คนของฉันพาไปเอง”

น่านวลยิ้มร่า

“โชคดีของเสนห์มันจริง ๆ เลยเจ้าคะ”

“ฉันเพียงแต่สงสัย ถ้าเป็นลูกเต้าเรา จะรู้สึกเป็นอย่างไร”

“ถ้าป้าช่วยแกรู้ว่าคุณนายจะช่วยลูกชายแกอย่างนี้ คงจะดีใจมากแล้วแกคงไม่ลืมพระคุณของคุณนายเลย”

“ฉันไม่ได้ช่วยเพราะเห็นแก่บุญแก่คุณหรอกแม่นวล เพียงแต่เห็นใจในหัวอกของคนเป็นแม่ด้วยกัน แล้วก็สงสารเด็กมันด้วย” คุณนายเว้นเสียงลงครู่หนึ่ง “แต่เรื่องนี้ต้องได้รับคำยินยอมจากแม่ของเขาก่อนนะ ถ้าเขายินยอมให้รักษา ฉันก็จะช่วยฝากฝังให้”

“อิจันจะรีบไปพูดเรื่องนี้กับป้าช่วยเย็นนี้เลยคะ” น้านวลยิ้มด้วยความยินดี “คิดว่า แกจะต้องยินยอมแน่นอนเลยเจ้าคะ”

มาลีกลับมาถึงบ้านด้วยความรู้สึกประหลาดใจ บนเรือนว่างเปล่า ไม่มีร่างของเสนห์และสนั่นพี่ชายทั้งสองของเธอ และสิ่งที่ทำให้มาลีตกใจมากยิ่งขึ้นก็คือ เชือกปอที่ผูกโยงอยู่กับเสาเรือน ซึ่งปลายเชือกด้านหนึ่งมีรอยเลือดแห้งเกรอะกรังอยู่

ความตกใจทำให้มาลีร้องไห้โฮ วิ่งลงเรือนมาหาคนข้างบ้านซึ่งอยู่ใกล้ที่สุด

“น้า เห็นพี่ชายหนูไหม”

“อ้อ เสน่ห์นะหรือ” เจ้าของบ้านพยักหน้า “เมื่อเช้านี้เห็นส่งเสียงร้องไห้ดังลั่น แม่वलเขาก็มาดูแล้วพาเดินออกไปด้วยกัน ส่วนสนั่น ฉันเห็นออกจากบ้านไปตั้งแต่เช้ามีดเลย ไม่รู้ว่าไปไหนนะ”

มาลีค่อยใจขึ้นขึ้นมาบ้าง เมื่อรู้ว่าเสนห์ไปกับน้านวล แม่ของสุธี ซึ่งเป็นคนใจดี และสนิทสนมกับแม่ของเธอมาก

“โล่งอกไปหน่อย” มาลีบอก “หนูนึกว่า เป็นอะไรไปเสียแล้ว”

มาลีเดินกลับไปบ้าน จัดการกินข้าวเช้าแล้วก็ลงมือร้อยพวงมาลัย ตลอดเวลามาลีขบคิดถึงการหายหน้าไปของสนั่น และเธอก็ค่อนข้างมั่นใจว่า สนั่นจะต้องออกไปทำงานที่ออกปากบอกกับแม่เอาไว้ตั้งแต่เมื่อคืน โดยใช้วิธีผูกล่ามเสนห์เอาไว้กับเสาบ้าน

เมื่อสนั่นไม่อยู่อย่างนี้ หน้าพี่ชายพวงมาลัยก็จะต้องตกเป็นของเธออีกเช่นเคย มันสร้างความไม่พอใจให้มาลีมาก บัดนี้เธอรู้แล้วว่า การขายพวงมาลัย ดอกไม้กำที่เธอทำอยู่ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย และดูเหมือนจะมีสนั่นเพียงคนเดียวเท่านั้น ที่รู้หลักแหล่งและวิธีการขายพวงมาลัย ดอกไม้กำ จนหมดกระดังได้

มาลีรู้สึกไม่พอใจสนั่นมาก ที่ไม่อยู่ขายพวงมาลัยให้เธอตามคำที่แม่สั่ง เด็กสาวคิดในใจว่า เมื่อแม่กลับมาจะฟ้องให้ตีเสียให้เช็ดทีเดียว

พอดีน้ำนวลเดินนำหน้าเสนห์มาถึง

“อ้าว น้ำเอาพี่ชายมาคืน” น้ำนวลบอก “เมื่อเข้าเห็นร้องให้อยู่คนเดียวก็เลยพาไปซักผ้าด้วย”

“สนั่นชินน้ำ อยากทำงาน แม่ไม่ให้ทำ ให้อยู่เลี้ยงเสนห์ กับช่วยฉันขายพวงมาลัย ก็ไม่ยอมเชื่อ แอบหนีไปทำงานได้ คอยดูเถอะ แม่กลับมาหนูจะบอกให้ตีให้เช็ดเลย”

น้ำนวลพยักหน้า นึกสงสารและเห็นใจสนั่นขึ้นมาเช่นกัน

สุธีเคยเล่าให้น้ำนวลฟังว่า สนั่นวางอนาคตของตนเอาไว้อย่างดี เมื่อจบการศึกษา เขาจะหางานทำ งานอะไรก็ไม่เกี่ยง แล้วพยายามเก็บเงินมาทำบ้านให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ และถ้าเขาสามารถหาเงินได้มากเพียงพอจะเลี้ยงครอบครัวได้ เขาจะให้แม่ของเขาหยุดทำงาน ไปอยู่วัด ถือศีลหรือบวชชีตามที่ใจปรารถนา

เมื่อมาารู้ว่า คนที่ล่้ามเสนห์เอาไว้คือสนั่น น้ำนวลจึงเข้าใจทุกอย่างทะลุปรุโปร่ง

“น้ำเอาเสนห์มาคืนหนูอย่างนี้ หนูยังไม่รู้เลยว่า ตอนออกไปขายของหนูจะทำอย่างไร” มาลีพูดด้วยความหนักใจ

“เอาอย่างนี้ซิ” น้ำนวลพูดด้วยความใจดีเช่นเดิม “ตอนที่มาลีจะไปขายพวงมาลัย ก็เอาเสนห์ไปทิ้งไว้บ้านน้ำ น้ำจะดูให้เอง พอบ้าช่วยกลับน้ำก็จะเอามาส่ง”

“ทำไมน้ำนวลถึงใจดีนักล่ะ” มาลีพูดออกมาด้วยความดีใจ

“ก็เราเป็นเพื่อนบ้านกันนี่ เห็นกันมาตั้งแต่อ่อนแต่ออก เสนห์ก็เหมือนลูกหลานน้ำ มีอะไรช่วยได้ก็ช่วยกัน”

“งั้นตอนเย็น ๆ หนูจะเอาเสนห์ไปฝากน้าที่บ้านนะ” มาลีย่า นำนวล พักหน้า แล้วเดินกลับบ้าน

สุธีกลับจากโรงเรียนมาถึงบ้านก็ตรงเข้าไปยกมือไหว้น้านวล เขา เห็นเสนห์นั่งเล่นอยู่ก็เอ่ยถามด้วยความแปลกใจ

“ทำไมเสนห์มาอยู่ที่บ้านเราล่ะครับ”

น้านวลจึงเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ลูกชายฟัง

“สนั่นไม่ได้ตั้งใจให้เสนห์เจ็บตัวหรอกครับ ถึงอย่างไรเขาก็รัก พี่ชายของเขามาก ตอนอยู่ที่โรงเรียน ไม่มีใครกล้ารังแกเสนห์สักคนเดียว สนั่นจัดการเรียบ”

“ใช่ แม่ก็คิดอย่างนั้น แล้วก็เข้าใจความคิดของสนั่นดีด้วย เขาคงอยากทำงานหาเงินช่วยเหลือครอบครัว”

“แต่จะอย่างไรล่ะ ถ้าเป็นอย่างนี้ป้าช่วยคงไม่ยอมแน่”

“แม่พาเสนห์ไปบ้านคุณนาย ท่านเห็นแล้วก็เลยส่งสาร รับปาก จะฝากเข้าโรงพยาบาลให้ ถ้าป้าช่วยยินยอม เรื่องทุกอย่างก็คงจะไม่ ยุ่งยากแล้ว”

สุธียิ้มอย่างมีความหวัง

“ขอให้ป้าช่วยยอมให้เสนห์ไปอยู่โรงพยาบาลที่เถอะ สนั่นจะได้ ทำงาน เสนห์เองก็จะได้หายจากโรคร้ายนี้ด้วย”

พูดยังไม่ขาดคำ ร่างของป้าช่วยก็ปรากฏขึ้นที่หน้าบ้าน ใบหน้า ของแกบุคบั้งแสดงอารมณ์โกรธเคืองเต็มที

“เสนห์อยู่ที่นี้หรือ” ป้าช่วยถาม

“ใช่” น้านวลตอบ “มาลีจะไปขายพวงมาลัย ฉันทนเลยให้เอามาฝาก ไว้ที่นี้ ป้าช่วยจะมารับเสนห์หรือ”

“แค่นี้ก็รบกวนแม่นวลมากแล้ว” ป้าช่วยบอก “สนั่นมันทำได้ สิ่ง

ให้อยู่ดูพี่กับช่วยน้องชายของ ก็ไม่ฟัง อย่างนี้จะเลี้ยงได้อย่างไร คอยดู กลับมาจะเอาเลือดหัวออกเสียมั่ง”

“ขอทีเถอะป้า” นำนวลรีบบอก “ความจริงสนั่นก็ไม่ได้ไปเสีย ไปหายอะไร ใจจริงแล้วก็อยากหาเงินมาช่วยทางบ้านนั่นแหละถึงได้ทำลงไปอย่างนี้”

“แล้วเสนห์ล่ะ” ป้าช่วยยังมีอารมณ์ “ทั้งไว้คนเดียวได้อย่างไร เกิดมันตกกระไดบ้านลงมากอดหักตายจะว่าไง”

“เรื่องนั้นฉันกำลังจะพูดกับป้าอยู่เหมือนกัน คืออย่างนี้ คุณนาย บ้านใหญ่ท่านจะช่วยฝากเสนห์ให้ไปรักษาที่โรงพยาบาลให้ ถ้าป้ายินยอม”

“โอยไม่เอาหรอก ลูกฉัน ฉันเลี้ยงเองได้ ไม่ต้องให้เศรษฐีที่ไหนมาเป็นหนี้บุญคุณ” ป้าช่วยร้องเสียงดัง นำนวลรู้สึกเสียใจมาก ที่ความหวังดี อันบริสุทธิ์ของคุณนายถูกป้าช่วยตีค่าไปทางร้าย

“สนั่นมันจะได้ไปทำงาน แล้วก็ป้าช่วยก็จะได้ไม่ต้องคอยห่วงใย”
นำนวลพยายามชี้แจง

“บอกตามตรงนะแม่ นวล ฉันไม่กล้าปล่อยลูกฉันไปไกลหูไกลตา อย่างนั้นหรอก ไปอยู่ที่นั่นจะไปรู้ได้อย่างไรว่าจะมีใครรังแกบ้าง ตอนที่ไป โรงเรียนยังมีสนั่นมันคอยดูแล นี่ต้องไปอยู่คนเดียว เป็นเดือนเป็นปี ฉันไม่เอาด้วยหรอก”

นำนวลหันสบตาสุริ้อย่างเศร้า ๆ

“แต่ฉันขอร้องอะไรสักอย่างหนึ่งก็แล้วกัน ในฐานะคนชอบพอมานาน อย่าไปตีสนั่นเลย ให้เขาไปทำงานเถอะ ส่วนเสนห์ก็ใช้วิธีอย่างที่ทำวันนี้ก็ได้ ตอนเช้าเอามาฝากไว้ที่บ้านฉัน พอมาสึกกลับมาก็มารับไป จะออกไปขายของก็เอามาทักไว้ที่นี้ ป้าช่วยกลับมาเมื่อไรก็มารับไปก็ได้ ฉันอยู่บ้านคนเดียว จะได้มีเพื่อน”

“อย่างนี้ก็สร้างความลำบากให้กับแม่นวลแยชี่” ป้าช่วยเกรงใจ
 “ไม่หรอก เสน่ห์เขาไม่ได้เกรอะไร นั่งอยู่ที่ไหนก็อยู่ที่นั่น”

ป้าช่วยมีท่าทางขบคิด

“แม่นวลทำอย่างนี้เพื่ออะไร ฉันบอกตามตรงนะว่า ไม่มีสิ่งใด
 ทดแทนน้ำใจของแม่นวลได้”

น่านวลหันสบตาลูกชายที่ยืนฟังอยู่ข้าง ๆ อีกครั้งหนึ่งก่อนตอบ
 ออกไป

“ก็เพื่อให้สั่นได้ทำงาน และมีส่วนในการหาเลี้ยงครอบครัวบ้าง
 เท่านั้น ป้าช่วยก็รู้ว่า สั่นกับสุธีลูกชายของฉันเขาเป็นเพื่อนสนิทกันมาก”

ป้าช่วยจึงพยักหน้าเบา ๆ

“แต่แม่นวลจะมาทวงบุญทวงคุณฉันทีหลังไม่ได้ละ เรื่องนี้แม่นวลเป็น
 คนพูดเองทุกอย่าง ฉันไม่ได้เอ่ยปากขอร้องแม่นวลเลยสักคำเดียว เกิดไป
 ข้างหน้ามีอะไรผิดพ้องหมองใจกัน แม่นวลจะมาหาว่าฉันไม่รู้จักรับบุญคุณ
 ของแม่นวลไม่ได้เป็นอันขาด”

น่านวลยิ้มแล้วส่ายหน้า

“ฉันไม่ได้คิดอย่างอื่นเลยสักนิดเดียว ที่ทำทุกอย่างนี้ก็เพราะสงสาร
 เด็ก ๆ มันเท่านั้น ป้าช่วยอย่าคิดให้มากไปเลย”

“จ้ะฉันจะให้สั่นมันพาพี่ชายมันมาฝากแม่นวลตอนเช้าก่อนมันจะ
 ไปทำงานนะ พอสายมาลีมันจะมารับไปดูเอง แม่นวลจะได้ไปทำงานของ
 แม่นวลได้ พอจะไปขายของจึงค่อยเอามาฝากที่บ้านแม่นวลอีกครั้งหนึ่ง
 ฉันจะมารับมันทันทีที่กลับมาจากทำงาน”

น่านวลยิ้ม พยักหน้ามันคง

ป้าช่วยจึงหันไปทางเสน่ห์แล้วร้องเรียกขึ้น

“เสน่ห์ แม่มารับแล้ว ไปบ้านเราเถอะลูก”

เสน่ห์ลุกขึ้นเดินตรงมาหาป้าช่วย สองแม่ลูกจูงมือกันเดินกลับบ้าน

ภายในโรงงาน เกะกะไปด้วยตู้ โต๊ะและเครื่องเรือนสำเร็จรูปที่รอการตกแต่งด้วยน้ำมันชักเงา ให้เกิดความมันสะท้อนแสงแวววาว

กลิ่นน้ำมันผสมสี ทินเนอร์ แลกเกอร์ พุ้งกระจายไปทั่วทั้งโรงงาน นายช่างที่เป็นผู้ใหญ่ใช้ผ้าโพกผม นุ่งกางเกงเก่า ๆ ตัวเดียว กำลังใช้แปรงขนอ่อนป้ายทาน้ำมันชักเงาลงไปบนเฟอร์นิเจอร์ที่รองพื้นด้วยผงดินสอพอง กับฝุ่น ชะแล็ก ชัดจนเรียบสนิทแล้วอย่างประณีต บรรจงส่วนใหญ่รูปร่างของนายช่างมักผอมแห้งเสียจนดูกร่องแกร่ง ผิดปกติ

วันชัย สนั่น สมบุญและแก้วได้รับมอบหมายให้เป็นเด็กขัดกระดาษทรายให้เนื้อไม้เรียบ ไม่มีเสี้ยน เพื่อที่เวลานำไปทาน้ำมันชักเงา จะได้เกิดแสงสะท้อนงดงาม

วันชัยใช้ผ้าเช็ดหน้าคาดปิดจมูกเอาไว้ตลอดเวลา เพื่อไม่ให้ฝุ่นชะแล็กและดินสอพอง หรือแลกเกอร์ที่ลงฉาบไว้บนพื้นหน้าของไม้ เพื่อขัดให้เรียบอุดร่องไม้ให้สนิทพุ่งเข้าจมูก แต่จุดประสงค์สำคัญในการใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก ปิดจมูกของวันชัยอยู่ที่กลิ่นของน้ำมันผสมสีเหล่านั้นมากกว่า มันทำให้เขารู้สึกปวดหัว แล้วไม่ค่อยสบาย เมื่อสูดมันเข้าไปในร่างกายนาน ๆ

สมบุญ กับแก้วก็เช่นกัน ทั้งสองยกงานที่ต้องขัดกระดาษทรายหนีไปตรงส่วนที่โล่ง มีลมพัดผ่าน และไกลนายช่างที่กำลังทาแลกเกอร์ลงไปบนเครื่องเฟอร์นิเจอร์มากที่สุด

“ได้กลิ่น ทินเนอร์ แลกเกอร์ที่ไร ปวดหัวทุกที” แก้วบอกเพื่อน “น่ากลัวจะทำงานเป็นช่างเฟอร์นิเจอร์กับเขาไม่ได้เสียแล้ว”

“เราก็กเหมือนกัน” สมบุญบอก “รู้สึกไม่ชอบเลย ขนาดดมห่าง ๆ

ยังมีนั่งยังงี้ก็ไม่รู้”

“มันไม่ค่อยดีด้วยนะนี่” วันชัยบอก “ดูนายช่างแต่ละคนสิ รูปร่างยังกับขี่โครงเดินได้ มีใครอ้วนท้วนบ้าง”

“จริงด้วย” สมบุญพยักหน้า หันมองไปทางนายช่างที่กำลังทาสลักเกอร์ลงบนเครื่องเฟอร์นิเจอร์อยู่ “พวกช่างเขาไม่เหม็นบ้างรึก็ไม่รู้”

“เหม็นอะไร” สนั่นร้องขัด พลังเงยหน้าขึ้นสูดกลิ่นที่ลอยคลุ้งอยู่ทั้งโรงงานเข้าปอดอย่างแรง “หอมจะตาย”

สมบุญ แก้วและวันชัยหันมองหน้ากัน

วันชัยเป็นคนพูดขึ้น

“อย่าทำเป็นเล่นนะ ของพวกนี้ติดได้”

สนั่นหัวเราะอย่างไม่เห็นเป็นเรื่องสำคัญ

“ติดก็ติดไปสิ” สนั่นบอก “ไม่เห็นแปลกอะไรเลย มันไม่ใช่ผงขาวสักหน่อย” สนั่นหันไปชี้มือทางนายช่าง “ถ้ามันมีอันตรายจริง ป่านีพวกช่างตายกันหมดแล้ว นายก็เห็นนี่ เขาทำงานกันมาที่ปี ดมกลิ่นพวกนี้กันมานานขนาดไหน แต่ไม่เห็นมีใครติดสักคน”

“ไม่รู้สิ” วันชัยว่า “เราคิดว่ามันคงจะเหมือนกาวที่นิยมดมมันแหละ ดมมานานเข้ามันก็ติด”

“มันก็น่าติดหรอก” สนั่นพูดไปหัวเราะไป “ขนาดเรามาทำงานแค่ไม่กี่วันยังชอบดมเลย นี่ว่าจะเอาใส่ขวดกลับไปดมบ้านด้วยนะ”

พวกเพื่อน ๆ เข้าใจว่าสนั่นพูดเล่น จึงไม่ได้สนใจ ด้วยนิสัยรักสนุก พูดจาติดตลกและไม่สู้จะเหมือนคนอื่นของสนั่นนั่นเอง ที่ทำให้ทุกคนพากันคิดว่า ที่สนั่นพูดและแสดงออกมาเป็นเพียง เรื่องที่ต้องการจะทำให้ทุกคนหัวเราะ

แท้ที่จริงแล้ว สนั่นก็คงรู้สึกเหินและเวียนหัวกับกลิ่นทินเนอร์

แลกเกอร์ พวกนี้เช่นเดียวกัน

แต่ก็อดแปลกใจไม่ได้ว่า ทำไมสนั่นจึงไม่ยกงานที่จะต้องขัดมาห่าง ๆ ข้างทาน้ำมันชักเงา และเขามักเดินเข้าไปยืนดูหรือพูดคุยกับช่างเหล่านั้น อยู่จนชิดใกล้เสมอ ๆ

“สนั่นเขาไม่เห่หมิ่นหรือไงนะ” แก้วพูดด้วยความเป็นห่วง

“เขาอาจจะไม่แพ้เหมือนเราก็คงได้” สมบุญเดา

“น่ากลัว ที่มาฝึกงานกันที่นี่ จะมีสนั่นคนเดียวเท่านั้นที่เป็นช่างเฟอร์นิเจอร์ได้” วันชัยพูดยิ้ม ๆ “เราสามคนคงไม่มีทาง ขนาดอยู่ห่างอย่างนี้ ยังปวดหัวแล้ว จะไปนั่งทาส่งกับมันได้อย่างไร”

“ใช่” แก้วพยักหน้า “สนั่นเขาโหดสินะ”

“คนเราไม่เหมือนกัน บางทีพวกเราอาจจะเป็นช่างอย่างอื่นก็ได้” สมบุญว่า “ตั้งแต่วันแรกที่เข้ามาทำ ได้กลืนพวกนี้แล้ว เรานี้กอดูในใจเลยว่า คงทำไปได้ไม่นาน มีทางไปที่ต้องไปทันที”

“นายละ วันชัย” แก้วหันไปถามวันชัย ซึ่งเป็นคนพาพวกเขาทำงานนี้

วันชัยพยักหน้า

“เหมือนกัน เราก็คงฝึกฝนกันเยอะมาก กลับไปวัดนอนปวดหัวทุกคืน” งานเลิกตอน ๕ โมงเย็น เด็กขัดกระดาษทรายพากันไปอาบน้ำล้างตัวที่หลังโรงงาน รวมทั้งวันชัย แก้วและสมบุญ

“สนั่นหายไปไหนทุกวันเลย” แก้วตั้งข้อสังเกต “เวลามาล้างตัวไม่เคยเจอกันสักที”

“หรือว่างานเขายังไม่เสร็จ” สมบุญเดา

“ลองไปตามดูสิ” วันชัยสั่ง “ทำงานไม่รู้เวลาอย่างนี้ไม่ดีหรอก ต้องทำเป็นท่า เลิกเป็นเลิกชิ”

แก้วกับสมบุญจึงเดินกลับมาในโรงงาน

“ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะตัวนั้นนี่” แก้วหมายถึงโต๊ะตัวที่สนั่นกำลังขัดกระดาษทรายอยู่

“แล้วหายไปไหนล่ะ” สมบุญพูด สอดสายสายตามองหา

แก้วเดินก้ม ๆ เงย ๆ มองไปรอบ ๆ แล้วก็รีบสะกิดให้สมบุญดู

“นั่นไง อยู่นั่น” แก้วบอก “กำลังทำอะไรอยู่ล่ะ”

ทั้งสองจึงมองสนั่นที่กำลังนั่งยอง ๆ เทแลกเกอร์จากกระป๋องใส่ลงในขวดเล็ก ๆ อยู่อย่างระมัดระวัง”

“สนั่น” สมบุญร้องเรียก “นายกำลังทำอะไรล่ะ”

สนั่นสะดุ้งสุดตัว หันมาทางเพื่อนทั้งสองแล้วยิ้มเจื่อน ๆ”

“เปล่า” สนั่นบอก

สมบุญและแก้วจึงเดินเข้ามาหา

“นายจะเอาแลกเกอร์ไปทำอะไร” แก้วถาม

สนั่นอีกอึก ครู่หนึ่งก็ตอบออกมา

“เราว่าจะเอาไปทาโต๊ะที่บ้านหน่อย”

แก้วและสมบุญเชื่อสนิท พวกกันพยักหน้าแล้วหมุนตัวเดินกลับไปที่หลังโรงงาน

“แล้วตามมาเร็ว ๆ นะ” สมบุญร้องบอก

สนั่นรีบปิดปากขวดแลกเกอร์ที่ถ่ายเอาไว้ ยัดใส่กระเป๋ากางเกง แล้วเดินตามเพื่อนทั้งสองไป

หลังจากล้างเนื้อล้างตัวเรียบร้อยแล้ว ทั้งหมดก็เปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วพากันเดินกลับออกมา เพื่อขึ้นรถเมล์กลับไปยังบ้านของแต่ละคน

สนั่นยังคงมาทำงานที่โรงงานเฟอร์นิเจอร์ทุกวัน โดยจะจูงมือเสน่ห์พี่ชายสมองพิการของตนไปฝากไว้ที่บ้านน่านวล แม่ของสุธีตั้งแต่เช้าตรู่

แม้จะผ่านบ้านสุธีทุกวัน แต่สนั่นก็ไม่มีโอกาสพบกับเพื่อนของเขาเลย ด้วยเวลาออกจากบ้านของทั้งสองไม่ตรงกัน ได้แต่เพียงถามไถ่ข่าวคราวจากน้าวันวลผู้เป็นแม่ของสุธีเท่านั้น เมื่อรู้ว่า สุธีเรียนดี สามารถทำคะแนนได้อย่างดีเยี่ยม สนั่นก็ยิ้มอย่างเป็นสุข

“สุธีจะต้องได้ปริญญาแน่ ๆ เลย” สนั่นพูด “ผมอยากให้สุธีเรียนสูง ๆ เขาจะได้สบาย ไม่ต้องทำงานหนักอย่างผม”

น้าวันวลยิ้มด้วยความภาคภูมิใจ แล้วก็ต้องเอ่ยถามด้วยความสงสัย

“นั่นสนั่นดมอะไร น้ำเห็นยกขึ้นสูดเอา ๆ ตลอดเวลาเลย”

สนั่นหัวเราะหะ

“ไม่มีอะไรหรอกน้า ยาดมนะ”

พูดจบเขาก็รีบเดินหนีน้าวันวลไป

วันชัย สมบุญ และแก้ว ลาออกไปทำงานปูน หลังจากทนทำงานที่โรงงานเฟอร์นิเจอร์มาได้สองสามเดือน

เมื่อเพื่อนพากันออกไปหมด ก็เป็นโอกาสดีของสนั่น ที่จะทำในสิ่งที่อยากทำได้โดยเปิดเผย เขาใช้ผ้าเช็ดยืด ฉีกเป็นเส้นยาว นำมาม้วนเป็นก้อนกลม จากนั้นก็เทแลกเกอร์ที่นายช่างใช้ทาเครื่องเรือน ถูอัดมอย่างมีความสุข แม้บรรดาผู้ใหญ่ที่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกันจะคอยห้ามปรามอยู่บ้างก็ตาม

“มันไม่ดีนะ ของพวกนี้ดมมาก ๆ มันกัดปอด”

“แลกเกอร์นี้ดมมานาน ๆ เขว่ามันดีดนะ พวกข้าทำงานอยู่กับมันทุกวัน ยังกลัวติดเลย”

แต่สนั่นไม่สนใจ เขาไม่รู้สึกรู้ว่า สิ่งที่เขาทำเป็นเรื่องผิด หรือ สลักร้ายสำคัญ เมื่อเขาเห็นว่ามันหอม เขาก็เอามันมาดมเล่น

“ถ้ามันเป็นของไม่ดีจริง เขาคงไม่ยอมให้วางขายเกลื่อนไปหมด

อย่างนี้หรือ “สนั่นให้เหตุผลกับคนอื่นและตนเอง “บางทีผมไปนาน ๆ มันอาจจะติด แต่ติดแล้วก็คงไม่ทำให้ร่างกายเป็นอะไร เพราะมันเป็นเพียงกลืนเท่านั้น ถ้ากลืนทำให้ไม่สบาย พวกที่ดื่มดอกไม้ก็ต้องไม่สบายด้วยสิ”

สนั่นคิด เพื่อยังคงดมแลกเกอร์ต่อไปอย่างสะดวกสบายใจ เขารู้ตัวว่าระยะหลังเขาใช้แลกเกอร์เพิ่มมากขึ้น ถึงขนาด ต้องแอบขโมยกระป๋องน้ำยาชักเงาชนิดนี้กลับไปซุกทั้งเอาไว้ที่บ้าน

แล้วก็ถือติดมือเพื่อสูดดมอย่างมีความสุขตลอดเวลา

สุรีเพิ่งกลับจากไปโรงเรียน น่านวลก็เอ๋ยขึ้นอย่างอดทนต่อไปไม่ได้ “แม่รู้สึกสนั่นแปลกไปมาก”

สุรีหันขวับมาทางผู้เป็นมารดาด้วยความสนใจ

“มีอะไรหรือครับ สนั่นเป็นอย่างไร” สุรีถาม บัดนี้เขาขึ้นมาเรียนอยู่ในชั้นมัธยม ๕ และสนั่นก็ไปทำงานที่โรงงานเฟอร์นิเจอร์มาแล้ว ๑ ปีเต็ม แต่เขาทั้งสองไม่สู้มีโอกาสพบปะเจอจะเจอกันบ่อยนัก

“แม่สังเกตเห็นสนั่นถืออะไรอยู่ในมือก็ไม่รู้ เอาขึ้นมาดมตลอดเวลา ทำทางก็เหมือนคนเมา พุดจาอ้อแอ้ เหมือนคนลื่นไถ่ล้น น้ำลายไหลยืด ตาก็ขวาง เวลาเดินเซไปเซมา”

สุรีนั่งคิดครุ่นหนึ่งก็พุดออกมาเบา ๆ

“น่ากลัวสนั่นจะติดแลกเกอร์เข้าให้แล้ว”

“อะไรหรือลูก แลกเกอร์นั่นนะ” น่านวลถามด้วยความสงสัย

“ก็พวกน้ำยาชักเงาที่เขาใช้ทาเฟอร์นิเจอร์เงาใสครับ ของพวกนี้ผมจำได้ว่า ครูเคยสอนว่ามันเป็นสิ่งเสพติด”

“เป็นไปได้อย่างไร” น่านวลร้อง “แม่ไม่เคยได้ยินมาก่อนเลย มีแต่พวกเฮโรอีนเท่านั้น” น่านวลนั่งไปครุ่นหนึ่ง “แล้วมันจะมีอันตรายมากหรือเปล่าล่ะลูก”

“ผมก็ยังไม่มั่นใจนักหรอกครับ แต่ถึงอย่างไรก็ไม่ดีแน่ ถ้าสนั่นติด แลกเกอร์จริง ๆ” สุธีมีท่าทางหนักใจ “ผมคงต้องไปคุยกับสนั่นสักหน่อย หากติดจริงจะได้ขอร้องให้เลิกเสีย”

น่านวลพยักหน้าด้วยความเข้าใจ นอกจากความรักและสนิทสนมกันอย่างมากของสุธีและสนั่น เนื่องด้วยเติบโตมาด้วยกัน เรียนหนังสืออยู่ชั้นเดียวกันมาเป็นเวลานาน ๑๐ ปีแล้ว ในส่วนตัวของน่านวลเองก็รักและเอ็นดูสนั่นไม่แตกต่างไปกว่าลูกหลานแท้ ๆ ของตนเอง

ถ้าสนั่นซึ่งแสดงอาการประหลาดให้นางเห็นมานานนับเดือนแล้ว ติดแลกเกอร์ซึ่งเป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่งอย่างที่สุดรีบอก น่านวลก็อยากให้เขาเลิกจากการติดยานั้นเสียด้วย

น่านวลยังจำสภาพของลุงชิตในวัยหนุ่ม ซึ่งตกเป็นทาสของยาเสพติดที่เรียกกันว่าผงขาวได้เป็นอย่างดี รูปร่างผอม ซูบซีด เหลือแต่หนังหุ้มกระดูก เดินหลังค่อมไปเหมือนคนบ้า เวลาใครเผลอก็แอบลักขโมยข้าวของเขา แม้แต่ผ้าถุงเก่า ๆ ที่ตากเอาไวบนร้าว หวังเพียงเพื่อนำมาขาย เอาเงินไปซื้อเฮโรอีน

น่านวลไม่ยอมให้สนั่นเป็นอย่างนั้นอีกคนหนึ่ง กงเกวียนอันเลวร้ายไม่ควรหมุ่นย้อนมาทบรอยเดิม

“ไปเถอะลูก สนั่นคงเชื่อลูกบ้างหรอก” น่านวลสนับสนุน

พูดจบก็มองไปที่ถนน ซึ่งมีร่างของสนั่นกำลังเดินโง่งนงไปมา

“กลับมาพอดีเลย” น่านวลพูด ชี้อมือให้ลูกชายดู

“เดี๋ยวผมกลับมานะครับแม่” สุธีบอก ออกวิ่งตรงไปหาสนั่น พอไปถึงก็กระโดดคว้าแขนเอาไว้

“สนั่น สนั่น”

สุธีร้องเรียก แต่สนั่นยังเดินต่อไปเหมือนคนใจลอย

“สนั่น” สุธีตะโกนใส่หู กระซอกแซกเพื่อนเอาไว้” สนั่นจึงค่อย ๆ หันมาหา ยิ้ม นัยตาขวาง พุดอ้อแอ้

“สุธี” เขาพูดเหมือนคนลั่นไกสั้น “ดีใจ คิดถึง”

สุธีจ้องมองอาการของสนั่นด้วยความห่วงใย ทุกอย่างตรงกับที่ นำนวลบอก สุธีเอื้อมมือไปแตะมือข้างที่กำม้วนผ้าชุบแล็กเกอร์ของสนั่น ซึ่ง สนั่นก็ยอมให้เขาแย่งมาแต่โดยดี

“เธออยากดมรี” สนั่นพูดแล้วยิ้ม “เอาไปซิ”

“ไม่ใช่ เราจะเอาไปทิ้ง” สุธีบอก

“อย่างนะ” สนั่นร้องลั่น โดดเข้าแย่งด้วยความหวงแหน และเอาจริง เอาจริง ในที่สุดสุธีก็ต้องยอมคืนกลับไป “เธอติดแล็กเกอร์หรือ” สุธีถาม

“ไม่ได้ติด” สนั่นบอก “เราชอบดม”

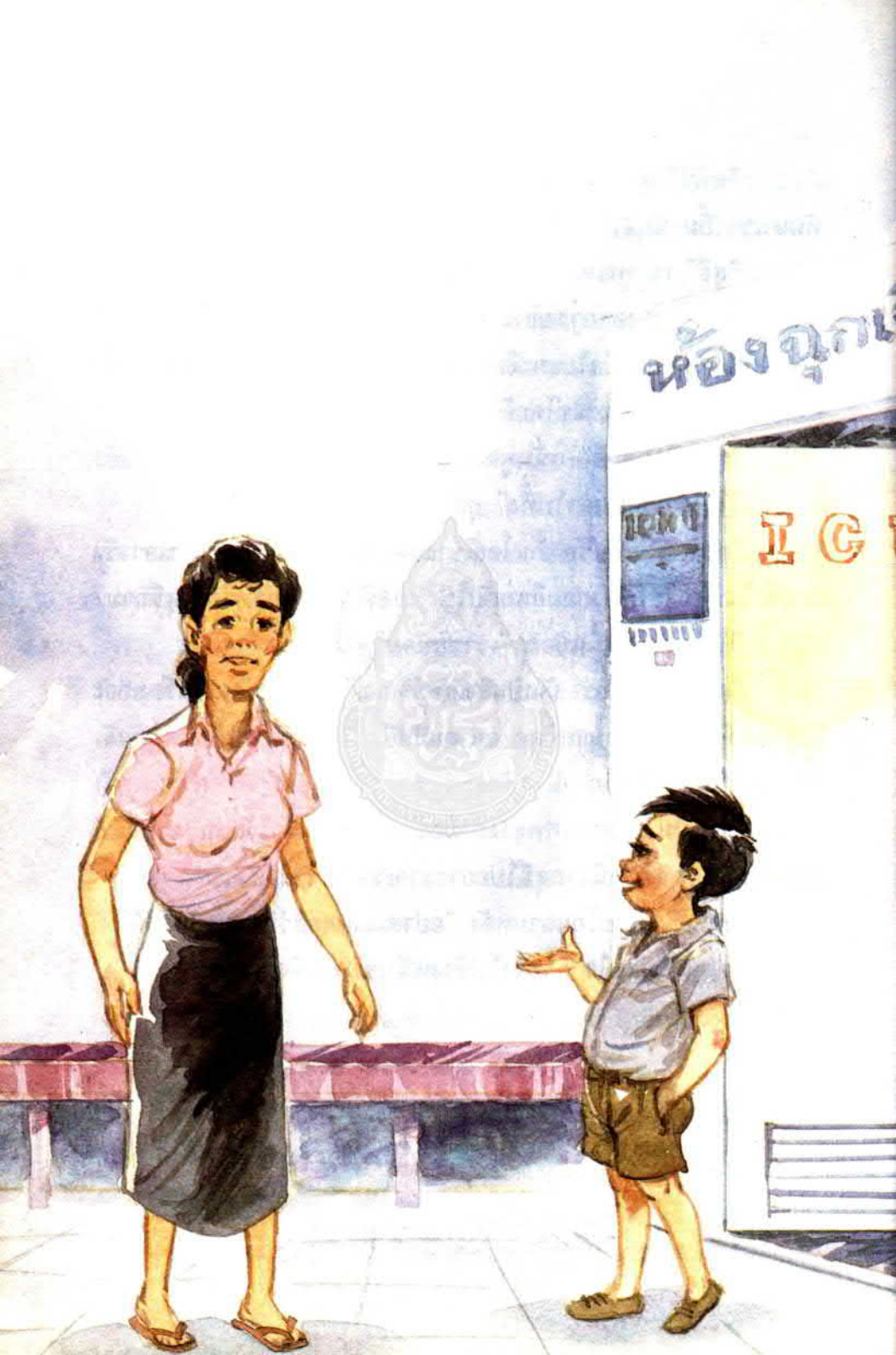
“แต่ครูเคยบอกว่า มันเป็นสิ่งเสพติดนะ” สุธีบอก “เราขอร้องเถอะ ในฐานะเพื่อนที่รักเธอมากที่สุด อย่าดมมันอีกเลย”

สนั่นสั่นหน้าดิก

“ไม่ ไม่” เขาบอกพลางกำมือข้างที่ถือม้วนผ้าไว้แน่น จากนั้นก็ หมุนตัวกลับ จำเดินหนีจากสุธีไปอย่างรวดเร็ว

“สนั่น” สุธีตะโกนตามหลัง “อย่าดมแล็กเกอร์อีกนะ มันไม่ดี”

แต่สนั่นไม่สนใจ ออกวิ่งไปข้างหน้าอย่างไม่คิดชีวิต

ลมหนาวพัดโชยมาจากทิศเหนือ ทำให้รุ่งอรุณเยียบเย็นกว่าวันก่อน ๆ
 น่านวลตื่นนอนตั้งแต่ฟ้ายังไม่สว่าง จัดการหุงหาอาหาร สำหรับตนเอง
 และลูกชาย

วันนี้นางมีงานซักเสื้อผ้าที่บ้านคุณนายรออยู่

สุธีรู้สึกตัวตื่นขึ้น หลังจากแม่ของเขาลุกจากที่นอนไม่นานนัก
 รีบเก็บมุ้ง พับผ้าห่ม และม้วนเสื่อนำไปวางแอบไว้ที่มุมห้อง ก่อนเดินไป
 ล้างหน้า แปรงฟัน แล้วกลับเข้ามาทรวดนั่งข้าง ๆ แม่

น่านวลหันมองลูกชายด้วยความสงสัย

“ทำไมตื่นแต่เช้าเลยล่ะลูก”

สุธียกมือขึ้นกอดอก

“รู้สึกหนาวนะครับแม่”

“เข้าหาหน้าหนาวแล้วนี่ลูก” น่านวลตอบ “ยังไม่ได้บอกแม่เลย ตื่นมา
 ทำอะไรแต่ดึก เพิ่งจะตี ๕ เท่านั้นเอง”

สุธีมองไปทางประตูบ้านที่ยังคงปิดสนิทอยู่เหมือนรอคอยอะไร
 สักอย่าง น่านวลเห็นท่าทางของลูกชายก็พอจะเข้าใจ

“ลูกจะรอพบสนั่นใช่ไหม”

“ครับแม่” สุธีบอกจุดประสงค์ของตน “ผมจะดักพบสนั่นสักหน่อย”

น่านวลมองหน้าสุธีด้วยความเห็นใจ ก่อนเอ่ยขึ้น

“มีเรื่องสำคัญมากหรือลูก”

“ครับ” สุธีพยักหน้าแล้วถอนใจหนักหน่วง ใบหน้าของเขาสลดลง
 อย่างเห็นได้ชัด เขาสบตาผู้เป็นแม่นิดหนึ่งก่อนพูดต่อออกมา “ผมเพิ่งอ่าน

หนังสือพบว่า แลกเกอร์ที่สนั่นคมอยู่เป็นอันตรายแก่ร่างกายมาก”

น่านวลเบิกตากว้าง

“แม่นึกแล้วไม่มีผิด ดูรูปร่างสนั่นเปลี่ยนแปลงไปมาก เหมือนกับคนไม่สมประกอบอย่างนั้นแหละ แม่คิดมาตั้งแต่ตอนที่เห็นสนั่นคมน้ำยาอะไรนั้นแล้วว่า มันจะต้องมีอันตราย” น่านวลนั่งเงยไปครู่หนึ่งจึงเอ่ยถาม

“ลูกจะอย่างไร” น่านวลหนักใจแทน “แม่กลัวว่า สนั่นเขาจะไม่ยอมเลิกละอย่างที่เราต้องการนะซี เขาคอมของเขามานานเป็นปี ๆ คงจะติดมากจนเข้าเส้นเลือดแล้ว วันก่อนแม้อย่างเห็นท่าทางสนั่นเหมือนคนเมาเหล้าพูดจาอ้อแอ้ ฟังไม่รู้เรื่องอยู่เลย”

สุธีถอนใจยาวขึ้นมาบ้าง เขามองออกไปที่หน้าต่าง ซึ่งหมอกสีขาวนวลจับอยู่อย่างหนาแน่น

“ผมจะลองพูดกับสนั่นดู ขอร้องให้เขาเลิกดมแลกเกอร์เสีย”

“แล้วถ้าสนั่นเขาไม่เชื่อลูกละ” น่านวลหันมาถาม

“ผมก็ยังไม่รู้เหมือนกันว่าจะอย่างไร” สุธีวิตก “เราเป็นแค่เพื่อน เขาคงทำอะไรไม่ได้มากไปกว่านี้ แต่ถึงอย่างไรผมก็จะพยายาม”

น่านวลพยักหน้าด้วยความเห็นใจ สุธีและสนั่นเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่เด็ก ความสนิทสนมรักใคร่และผูกพันในกันและกันย่อมจะมีอยู่อย่างเหนียวแน่นเป็นธรรมดา น่านวลไม่คิดว่าจะต้องห้ามปรามหรือขัดขวางความคิดของสุธี ทั้งที่จากการได้พบปะกับสนั่นบ่อย ๆ ทำให้นางรู้สึกได้ว่า สิ่งที่สุธีตั้งใจเป็นไปได้ยากเต็มที สนั่นถลาลึกลงไปจนยากแก่การถอนตัวเสียแล้ว

นางลุกขึ้นไปหยิบปิ่นโตอาหารกลางวันของลูกชายและตนเองมาตักข้าว วันนี้ น่านวลต้มไข่ ๒ ฟอง สำหรับตนและลูกชาย

จัดอาหารเสร็จก็เดินไปที่ประตู ะโงกหน้ามองออกไป

“หมอกลงจัดแทบมองไม่เห็นอะไรเลย เป็นอย่างนี้อีกสัก ๒ - ๓ วัน

ลมหนาวก็คงจะพัดมา”

สุธีเดินออกไปชะโงกหน้ามองข้าง ๆ แม่ เขาไม่ได้มองสิ่งที่น่ากังวล
เอื่อยถึง หากแต่พยายามเพ่งสายตามองฝ่าไอหมอกไปยังบ้านของสนั่น

“ทำไมป้านี้แล้วสนั่นยังไม่พาเสนห์มาส่งอีกเล่าครับแม่”

“อ้อ” น่านวลร้องเหมือนเพ็งนึกขึ้นได้” แม่ลืมบอกไป วันนี้สนั่น
ไม่พาเสนห์มาบ้านเราหรอกจะ”

“อ้าว” สุธีร้องอย่างผิดหวัง “ทำไมล่ะครับ”

“แม่บอกป้าช่วยไปตั้งแต่เมื่อวานนี้แล้วว่า วันนี้จะต้องออกไปซักผ้า
ที่บ้านคุณนายท่านตั้งแต่เช้า” น่านวลรู้สึกสงสารลูกชายที่ต้องผิดหวัง”
เอาไว้ตอนเย็นกลับจากโรงเรียนแล้วค่อยไปหาสนั่นที่บ้านก็ได้นี่ลูก”

“ครับ” สุธีพยักหน้าเบา ๆ หมุนตัวกลับเข้าไปข้างใน” เอาไว้ตอนเย็น
ผมค่อยไปหาสนั่นที่บ้าน” เขาทวนคำของน่านวล พลังผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้า
เดินไปอาบน้ำ แปรงฟัน แล้วกลับขึ้นมาเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว สวมใส่ชุดนักเรียน

น่านวลจัดเตรียมอาหารเสร็จก็คว่ำปิ่นโตอาหารกลางวันใส่อยู่ใน
ถุงพลาสติกขึ้นมารถ

“แม่ไปก่อนนะลูกนะ เดี่ยวผ้าจะขึ้นราวสาย” น่านวลบอก พร้อมกับ
เดินไปที่ประตู สุธีมองตามหลังแม่และร้องบอก

“หมอกลงจัดอย่างนี้ ผ้าจะแห้งหรือครับ”

“สาย ๆ มันก็จะหายไปเองแหละลูก” น่านวลตอบ ไม่วายหันมาสั่ง
“อย่าไปโรงเรียนให้สายนักนะลูก เดี่ยวจะเรียนไม่ทัน”

“ครับ” สุธีตอบ พลังยกมือขึ้นไหว้ “สวัสดิ์ครับแม่”

น่านวลหันมายิ้มรับไหว้ลูกชาย ก่อนก้าวเดินออกไป ครัวเดียว
ร่างของนางก็กลับหายไปกับไอหมอกที่จับหนายู่รอบ ๆ

สุธีดักข้าวใส่จานมานั่งกินเจียบ ๆ ใจของเขาหวนกลับไปคิดถึง

สนั่นอีกครั้งหนึ่ง สุริรู้สึกแปลกใจในตนเองขึ้นมาในส่วลึก ทำไมวันนี้ เขาจึงคิดถึงสนั่นมากเหลือเกิน หากไม่กลัวจะไปเรียนหนังสือไม่ทัน สุริคงจะต้องเดินไปหาสนั่นที่บ้านของเขาเสียก่อนเพื่อจะได้หายเป็นห่วง

กินข้าวเสร็จก็เก็บถ้วยชามไปล้าง เพื่อเป็นการแบ่งเบางานของแม่ลง สุริหยิบกระเป๋าหนังสือ ก้าวออกจากบ้าน ทั้งที่หมอกยังปกคลุมอยู่จนขาวโพลนไปหมด

วันศุกร์สุดสัปดาห์ เป็นวันที่นักเรียนทุกคนจะต้องเข้าห้องประชุม เพื่อสวดมนต์และรับฟังการอบรมจากอาจารย์ใหญ่ หลังจากนักเรียนทั้งหมดเข้ามานั่งในห้องประชุมเรียบร้อยแล้ว เสียงของอาจารย์ใหญ่ก็ดังผ่านเครื่องขยายเสียงขึ้นมาว่า

“วันนี้จะมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดติดมาบรรยายให้นักเรียนฟัง ถึงเรื่องพิษภัยของสารระเหย ขอให้นักเรียนทุกคนตั้งใจฟังแล้วนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่อของสิ่งเสพติดชนิดนี้”

สุริดีใจมาก เพราะเขากำลังอยากรู้เรื่องราวของสิ่งเสพติดชนิดที่เพื่อนรักของเขากำลังใช้มันอยู่ให้มากสักหน่อย อย่างน้อยก็เพื่อจะได้พูดให้สนั่นฟังได้ว่า สิ่งที่เขากำลังดมอยู่ เป็นอันตรายแก่ชีวิตของเขาอย่างไร

เจ้าหน้าที่ได้รับการแนะนำตัวจากอาจารย์ใหญ่และได้รับการปรบมือต้อนรับจากนักเรียนทุกคน ท่านก้าวออกมาขึ้นหน้าเวที และเริ่มเรื่องของท่าน

“นักเรียนหลายคนคงไม่รู้ว่า สารระเหยจำพวกแอลกอฮอล์ ทินเนอร์ เบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันทาเล็บ กาวยาง และสเปรย์ชนิดต่าง ๆ เป็นสิ่งเสพติดที่ร้ายแรงมากชนิดหนึ่ง ซึ่งพิษของมันจะเข้าไปทำลายและกัดกินอวัยวะภายใน เช่น ปอด ตับ ไต และสมองให้พิการอย่างถาวร โดยไม่สามารถรักษาให้เป็นปกติได้”

นักเรียนทุกคนนั่งฟังเงียบกริบ สิ่งที่ได้รับเป็นความรู้ใหม่ที่น่าตื่นเต้นสำหรับพวกเขา

“ทันทีที่สารระเหยเหล่านี้ผ่านเข้าไปในร่างกาย มันจะดูดซึมเข้าไปในหลอดเลือด แล้วไหลเวียนไปสู่อวัยวะต่าง ๆ โดยเฉพาะสมองส่วนกลาง ถ้าเป็นเช่นนั้นนาน ๆ จะทำให้สมองพิการได้”

สุธีนึกหว่งสนั่นขึ้นมาทันที อาการเหม่อลอย ดวงตาแข็งค้างมีน้ำลายไหลเยิ้มออกมาจากปาก ขี้ตาและของสนั่นในวันก่อนแสดงให้เห็นถึงพิษร้ายของแล็กเกอร์ที่สนั่นคมติดอยู่ได้เป็นอย่างดี

เสียงของเจ้าหน้าที่พูดต่อ

“ถ้าสูดดมเกินขนาด สารนี้จะไปกดศูนย์ควบคุมการหายใจ ทำให้หยุดหายใจ หรือตายได้”

สุธีขนลุกซู่ไปทั้งตัวเมื่อนึกถึงเพื่อนรักของตน สนั่นจะใช้สารระเหยมากแค่ไหนก็ไม่รู้ เขารู้สึกตำหนิตนเองที่ไม่ได้สนใจ ดูแล เพื่อนของเขาเท่าที่ควรทำ จนสนั่นกลายเป็นคนติดแล็กเกอร์อย่างรุนแรง

“สารระเหยยังมีพิษร้ายแรงอีกหลายอย่าง เช่น ถ้าใช้นาน ๆ มันจะออกพิษเรื้อรัง ทำให้ไตพิการ ปัสสาวะเป็นเลือด ปวดท้องมาก ตับพิการ สมองพิการถาวร ซึ่งแม้ว่าจะเลิกใช้สารระเหยแล้วก็ตาม สมองก็ไม่สามารถกลับเป็นปกติดังเดิมได้ สารร้ายนี้จะตกค้างอยู่ในร่างกาย อาจทำให้เป็นมะเร็งตับ หรือมะเร็งในเม็ดเลือดขาว”

“โฮ่สนั่น” สุธีอุทานออกมาอย่างลึมตัว “ขออย่าให้เธอต้องเป็นอย่างนั้นเลย”

เจ้าหน้าที่ยังอธิบายถึงพิษร้ายของสารระเหยต่อไป แต่ในสมองของสุธีไม่อาจจะรับรู้อะไรได้อีกต่อไปแล้ว เขาหว่งโยสนั่นขึ้นมาอย่างท่วมท้นถึงกับสัญญากับตนเองว่า เขาจะต้องทำให้สนั่นเลิกติดแล็กเกอร์ให้ได้

ทันทีที่ออกจากห้องประชุม สุธีออกวิ่งบ้างเดินบ้างอย่างรวดเร็ว เขาต้องการกลับไปให้ถึงบ้านโดยเร็วที่สุด

น่านวลประหลาดใจมากที่เห็นลูกชายกระหืดกระหอบมาบ้านอย่างรีบร้อน เหงื่อชุ่มโชกไปทั้งตัว

“มีอะไรหรือลูก” นางร้องถาม

สุธีรีบวางกระเป๋าหนึ่งสีลงแล้วหมุนตัวออกจากบ้าน

“ผมจะไปดูสุนั้นหน่อยครับแม่” เขาตอบ หัวคิ้วของน่านวลขมวดเข้าหากัน

“ทำไมต้องรีบร้อนอย่างนั้นด้วย แม้ว่าล้างหน้าล้างตา กินน้ำกินท่าเสียก่อนไม่ดีกว่าหรือ อีกอย่าง ป่านนี้สุนั้นเขาอาจจะยังไม่กลับจากโรงงานก็ได้”

คำพูดของแม่ทำให้สุธีชะงัก จริขของแม่ สุนั้นคงยังไม่กลับจากโรงงาน

สุธีเดินกลับมาทุดนั่งข้างน่านวล ผู้เป็นแม่เห็นอาการไม่เป็นสุขของลูกชายก็ยกมือขึ้นลูบหัวอย่างปลอบโยน

“ใจเย็นเถอะลูก ถึงอย่างไรก็คงได้ช่วยสุนั้นแน่ ๆ”

“แต่ผมกลัวว่ามันจะสายเกินไปครับ” สุธีบอก น่านวลตาโต หันขวับมาจ้องหน้าลูกชาย

“ลูกหมายความว่า...”

ยังไม่ทันที่สุธีจะพูดอะไร มาลีก็ก้าวพรวดเข้ามาในบ้าน โบกหน้าเติมไปด้วยความตระหนก

“น่านวล สุธีกลับมาหรือยัง” มาลีถาม

“กลับมาแล้ว มีอะไรหรือมาลี” สุธีหันไปร้องบอก

“สุนั้น เป็นอะไรไม่รู้ ช่วยไปดูที”

ทะเลิ่งพรวดลุกขึ้นยืนอย่างรวดเร็ว สุธีก้าวไปถึงตัวมาลีและร้องถาม
“เป็นอย่างไร สนั่นเป็นอะไร บอกมาเร็วมาลี”

มาลีพูดไม่ออก สายหน้าไปมา ยกมือชี้ไปทางบ้านของเธอ

“ไปดูเอาเองเถอะ” มาลีร้อง

สุธีและน้านวลโอดออกจากบ้านวิ่งตรงไปยังบ้านป่าช่วยทันที มาลี
วิ่งตามมาติด ๆ พอไปถึงก็กระโจนขึ้นไปข้างบน

ป่าช่วยกำลังส่งเสียงร้องไห้ด้วยความตกใจ แกกอดร่างของสนั่น
ที่อยู่ในสภาพผ้าผ่อนหลุดลุ่ย เนื้อตัวมอมแมมสกปรกไว้ โดยมีเสนห์นั่งมอง
อยู่ข้าง ๆ

“สนั่น สนั่น” สุธีปราดเข้าไปหาแล้วร้องเรียกเสียงดัง แต่สนั่น
ไม่ได้ยินอะไรเสียแล้ว ร่างของเขาแข็งเกร็ง มีอาการกระตุก เหมือน
คนหายใจไม่ทัน

“ถ้าสูดดมสารนี้เกินขนาด มันจะไปกดศูนย์ควบคุมการหายใจ
ทำให้หยุดหายใจ และตายได้”

สุธีแหว่คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่โรงเรียน เขาใจหาย ทำอะไรไม่ถูก
เสียงร้องไห้โฮ ๆ ของป่าช่วยและมาลีทำให้สุธีสับสนมากยิ่งขึ้น
ในที่สุดเขาก็รวบรวมสติได้

“ช่วยกันอุ้มสนั่นไปส่งโรงพยาบาล” เขาร้อง ก้มลงประคองร่าง
ที่ไร้สติของเพื่อนรักขึ้นมา โดยมีน้านวล ป่าช่วยและมาลีเข้ามาช่วย

เสนห์เองก็เข้ามาจับมือน้องชายของเขาเอาไว้ด้วยความห่วงใยเช่นกัน
กลืนแล็กเกอร์ตามเนื้อตัวของสนั่นโซยคลุ้ง แสดงให้รู้ว่า ก่อนหน้านี้
เขาใช้มันอย่างหนัก

“สนั่น สนั่น” สุธีร้องเรียกชื่อเพื่อนของเขาเพื่อเตือนสติ แต่สนั่น
นิ่งเงียบ

ทั้งหมดจึงช่วยกันหามร่างอันไร้สติของสนั่นลงจากบ้านด้วยความทุลักทุเล กว่าพวกเขาจะมาถึงปากซอยและเรียกรถแท็กซี่ไปส่งยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ทำเอาเหนื่อยหอบไปตามกัน

เจ้าหน้าที่นำร่างสนั่นที่นอนเหยียดยาวอยู่บนรถเข็นหายเข้าไปในห้องฉุกเฉิน สุธี นำนวล ป้าช่วยและมาลี จูงมือสนั่นเดินออกมานั่งรอฟังอาการของสนั่นที่มายาวด้านนอก ซึ่งทางโรงพยาบาลจัดให้เป็นที่นั่งของญาติคนไข้ ทุกคนใบหน้าหมองคล้ำ แววตาแสดงถึงความวิตกกังวล โดยเฉพาะป้าช่วย ผู้เป็นแม่ของสนั่น

“สนั่นจะเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่รู้” ป้าช่วยพูดลอย ๆ สายตาจับจ้องไปที่ห้องฉุกเฉินที่เจ้าหน้าที่เข็นร่างลูกชายของแหหายเข้าไป

น่านวลเข้าใจความรู้สึกของคนเป็นแม่ดี เอื้อมมือไปบีบมือของป้าช่วยเบา ๆ

“คงปลอดภัยแล้วละพี่”

มาลีหันมาสบตาสุธีก่อนเอ่ยขึ้น

“๒ - ๓ วันมานี้ สนั่นดมแลกเกอร์หนักมาก ขนาดไม่ยอมไปทำงานเลย เอาผ้าจุ่มแลกเกอร์มานอนดมตลอดทั้งวันทั้งคืน ข้าวปลาอาหารไม่ยอมกิน”

สุธีพยักหน้าด้วยความเศร้าสลด ถ้าเขารู้ว่า สนั่นอยู่ที่บ้านตลอดเวลา เขาคงไม่รอให้ทุกสิ่งทุกอย่างมันเลวร้ายลงอย่างนี้แน่นอน

ยังไม่ทันที่ใครจะเอ่ยอะไรออกมาอีก พยาบาลคนหนึ่งก็ก้าวเดินตรงมาหา ทุกคนจำได้ว่าเป็นคนเดียวกับที่เดินนำรถเข็นของสนั่นเข้าไปในห้องตรวจโรคฉุกเฉิน

ใบหน้าของพยาบาลผู้นั้นเรียบเฉย ไม่แสดงอารมณ์ใด ๆ ขณะเดินมาหาคนทั้งหมดและเอ่ยถามขึ้น

“ญาตินายสนั่นใช่ไหม”

ป้าช่วยรีบลุกขึ้นยืนทันที

“คะ สนั่นเป็นอย่างไรบ้างคะ”

พยาบาลหันไปทางป้าช่วย

“คนไข้ใช้สารระเหยใช่ไหม”

ป้าช่วยอีกอึก แต่ก็พยักหน้า

“เขาใช้มันมากเกินไป” พยาบาลบอก “มันเลยไปกดหัวใจ”

“หมายความว่าลูกฉัน...” ป้าช่วยปล่อยเสียงร้องไห้โฮออกมา

พยาบาลจึงสั่นหน้า

“ยังห rokok ป้า ลูกป้ายังไม่เป็นอะไร หมอให้ออกซิเจนจนพ้นอันตรายแล้ว แต่ถ้าหากยังคงใช้ยามากขนาดนี้ต่อไปอีก บางทีเราอาจจะแก้ไขไม่ทัน”

“แล้วจะทำอย่างไรดีล่ะคะ” ป้าช่วยถาม

“ถ้าป้ายินยอม เราจะส่งไปรับการบำบัดยังหน่วยบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด”

“แต่แอ้อ อีฉันไม่มีเงินเลยคะ”

พยาบาลพยักหน้าอย่างเข้าอกเข้าใจ

“ไม่เป็นไรหรอก ถึงไม่มีเงินทางโรงพยาบาลเขาก็รักษาให้ ขอเพียงแต่เจ้าตัวกับญาติพี่น้องยินยอมเท่านั้น”

“อีฉันนะยินดีเลยคะ แต่ตัวเขาเองจะยอมหรือเปล่านั้น”

สุธีรีบร้องขึ้น

“เรื่องนี้ผมจัดการเองครับ” เขาหันไปทางพยาบาล “คนไข้ฟื้นแล้วใช่ไหมครับ ผมขออนุญาตไปคุยกับเขาเพื่อให้เขายินยอมรักษาตัว เลิกสิ่งเสพติดได้ไหมครับ”

พยาบาลคนเดิมไม่ตอบแต่เดินนำหน้าสุธีมายังเตียงคนไข้ที่สนั่น

นอนหลับตาอยู่

“สนั่น” สุธีเอ่ยเรียกเบา ๆ จับมือข้างหนึ่งของเพื่อนมากุมไว้
“เราเองนะ สุธี” เขาพูดลงไปอีก “เธอได้ยินเราพูดหรือเปล่า”

ร่างของสนั่นยังคงนอนนิ่งไม่ไหวติง

“เธอรู้ไหม เธอเป็นอะไร เธอหมดแล็กเกอร์มากเกินไป มันเลยทำให้
เธอหายใจไม่ออก ถ้าเป็นอย่างนี้อีกไม่นาน เธอก็จะต้องตาย”

สนั่นยังคงนอนนิ่งเช่นเดิม

“เชื่อเรานะสนั่น เลิกเสียเถอะ มันไม่ดีหรอก” สุธีรู้สึกหมดหวัง
ขึ้นมาเหมือนกัน เมื่อเห็นอาการเจ็บบ่อยของสนั่น” เธอจำได้ไหม ตอนที่เรา
เรียนหนังสือด้วยกัน ครูโกศลบอกว่า ยาเสพติดเป็นของไม่ดี คนอ่อนแอ
เท่านั้นที่จะใช้มัน แล้วเธอก็สัญญากับเราว่า คนอย่างเธอไม่มีวันติดยา สนั่น
ตกลงนะ เราจะส่งเธอไปให้หมอรักษานะ ป้าช่วยจะได้ไม่ต้องเสียใจที่เธอ
เป็นอย่างนี้อีกอย่างไรล่ะ”

ปลายนิ้วของสนั่นที่สุธีกุมอยู่บีบกระชับเข้ามาเหมือนเป็นการตอบรับ
สุธีดีใจมาก หันมาทางพยาบาลและร้องบอกด้วยความตื่นเต้น

“คนไข้ตอบตกลงแล้วครับ”

“อย่างนั้นเราจะพาไปที่ตึกยาเสพติดเลยนะ” พยาบาลคนเดิมบอก

“ครับ” สุธีตอบหนักแน่น

น้ำตาแห่งความปลื้มปิติเอ่อซึมทั้งสองเบ้าตา สิ่งที่สุธีดีใจที่สุดก็คือ
การตอบรับรักษาดัวให้พ้นจากอาการติดสิ่งเสพติดของสนั่น

เจ้าหน้าที่เข้ามาเซ็นเตียงที่สนั่นนอนนึ่งอยู่ออกจากห้องฉุกเฉิน
เดินตรงไปยังตึกอีกหลังหนึ่ง สุธียืนมองตามร่างเพื่อนรักไปด้วยใบหน้า
ที่ระบวยไปด้วยรอยยิ้ม

ถึงแม้ว่ากว่าจะรู้ถึงอันตรายที่ได้รับจากมัน สนั่นก็เกือบสูญเสีย

ชีวิตของเขาไป แต่มันก็ยังไม่สายเกินไปนัก สุธีหวังว่า เมื่อสั่นได้รับการบำบัดรักษาจนหายเป็นปกติแล้ว เขาจะไม่หวนมาใช้และดมแลกเกอร์ต่อไปอีก

สุธีก้าวกลับออกมาจากห้องไอ.ซี.ยู. ก่อนเดินไปหาป้าช่วย น้านวน แม่ของเขาและมาลี สุธีก้าวออกไปยืนสูดอากาศอันแสนสดชื่นที่ระเบียงครูหนึ่ง เขาพบว่า หมอกที่ลงอย่างหนาแน่นเมื่อตอนเช้าตรู่กำลังจางลงแล้ว แสงแดดอ่อนโยนจากดวงอาทิตย์กำลังสาดส่องลงมา

สุธีเดินมาอยู่ที่ซึ่งทุกคนรออยู่ ป้าช่วยเป็นคนแรกที่ลุกขึ้นร้องถามด้วยความห่วงใย

“สั่นว่าอย่างไรบ้าง ยอมรักษาไหม”

“ครับ” สุธีพยักหน้าที่มีรอยยิ้ม “ตอนนี้พยาบาลพาไปที่ตึกรักษา ผู้ติดยาเสพติดติดแล้วครับ อีกไม่กี่วันสั่นก็คงกลับเป็นสั่นคนเดิมของเราแล้ว”

ป้าช่วยยกฝ่ามือขึ้นเช็ดน้ำตาแห่งความปิติ ยินดี ที่ไหลรินออกมาอย่างไม่รู้ตัวด้วยใบหน้าแจ่มใสและรอยยิ้มอันเต็มไปด้วยความสุข

ทุกคนหันมายิ้มให้แก่กัน ด้วยรู้ว่า หมอกร้ายแห่งชีวิตสั่นกำลังจางหายไปแล้ว

เรียบเรียง

นายมานพ ถนอมศรี

ภาพประกอบ

นายอัศวิน อรุณแสง

ออกแบบตัวอักษรปก

นายณรงค์ แก้วสว่าง

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เกี่ยวกับสิ่งเสพติด เรื่อง ผ่านไปจุดไอหมอก

๑. นางสาวเอิบบุญ สุทธิประภา	ที่ปรึกษา
๒. นางสุพัตรา สุภาพ	ประธานกรรมการ
๓. นางสาววรรณนิภา บุญยมานพ	กรรมการ
๔. นายพินิจ ศุภมัสตอุ้งกูร	กรรมการ
๕. นายแพทย์เฉลิม วราวิทย์	กรรมการ
๖. นางจิตรา ทองเกิด	กรรมการ
๗. นายวินัย รอดจ่าย	กรรมการ
๘. นางสุกัญญา งามบรรจง	กรรมการ
๙. นางวิภา ธรรมโชติ	กรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายวิธาน พรหมสินธุศักดิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

บรรณาธิการ

นางสุกัญญา งามบรรจง

นางศรารัตน์ ลิ้มไพบูลย์

นางวิภา ธรรมโชติ

